

העולם הזה

ראיון מלב-ים עם המגורש

דאנוב די צי

העולם הזה

רחוב גליקסון 8, תל-אביב, 26785.
ת. ד. 136. מען למברקית: "עולמפרט".
חמוציא לצור: העולם הזה בע"מ.
דפוס משה שהם בע"מ, ת"א, פל 2239.
התפצה: דוד טופל ובניה, תל-אביב.
המערב: אינזם אחראית לתוכן המודעות.

העורך הראשי:
אורי אבנרי
ראש המערכת:
שלום כהן
עורך משנה:
רוב איתן

עורך כתיבה:
סילבי קשת
כתב בכיר:
אלי תבור

עלם המערכת:
אריה קרו

חברי המערכת:
משה ברדיין, שיע נצור, ציוני נדלוי,
דוד הירוביץ, רותי רדר, אברהם חרמון,
יחיא אברהם, אביבה פטו, עמוס קינו,
שלמה כהן.

הצתון הנקרא ביותר במדינה

6.2' 2'

לקרוא לה בטלפון החוצה.
עליתי למשרד ארכיון צה"ל. שאלתי לשמו של מנהל הארכיון. הפקידה סרבה למסור את שמו, הסכימה לעומת זאת למסור את שמה שלה.
פקיד התיקיה במחלקה להנצחת החייל היה הפחות חשדן והיותר אדיב מכל היתר. כאשר שאלתי אותו לשמו של מנהל המחלקה ענה באדיבות רבה (סגן אלוף משה אורבך). שאל אם אני רוצה לדעת משהו נוסף.
ואילו פקיד משרד הסעד לא ידע מאומה על מוסד עוגן, הנמצא בפקודת המשרד. אפילו את שם מנהל המוסד לא ידע.

★ ★ ★

הנחיתו המפורסמת של סגן נציב מנגנון המדינה, כי "עתנאים אינם זכאים לקבל ידיעות יותר מאשר הציבור הרחב", וגיפנופו של היועץ המשפטי בסעיף החוק לשמירה על סודות המדינה יצרו מצב מגוחך. הדבר הגיע לידי כך, שכאשר שאל לפני שבוע צלם העולם הזה את סדרן בית המושט בחיפה, באיזה חדר יושב שופט מסויים, השיב הלה: "אני מצטער מאד, לא יכול להגיד לך. אסור לספר לעתונאים שום דבר". השבוע יצא חבר אחר של מערכת העולם הזה לבדוק באיזו מידה משפיעות הנחיות ההשתקה של חיים כהן ומרעיו. הנה מה שקרה, בכל מקרה, ברגע שהציג את עצמו כעתונאי ושאל שאלה סתמית:
אל יומנאי תחנת המשטרה שבתחנת האו"ם סובוסים המרכזית בתל-אביב פניתי בשאלה פשוטה: כמה שוטרים משרתים בנקודה? הוא הרים את עיניו בחשדנות ברורה, כחן אותי מספר שניות והפליט מתחת לחטמו: איני יודע.

נוטר אחד השערים בקריה, לעומת זאת, הראה לי ברצון וללא שמץ של חשד היכן נמצא כל משרד. הוא אף עזר לי למצוא אנשים שחיפשתי.

במשרד מסויים, לחלוטין ללא תעודה מתאימה. עברתי ליד איש המודיעין, שהיה עסוק בשיחה עם שני אנשים ליד האשנב. הוא לא עצר אותי ונכנסתי לחצר. שאלתי פקידה שהסתובבה שם מה שמסורתה, והיא ענתה שאינה יכולה לומר. נכנסתי לאחד המשרדים; ישיבה שם פקידה צעירה ונאה. שאלתי אותה, לאחר שהצגתי את עצמי, מה תפקידה באותו משרד. היא ענתה שאסור לה לומר מה הם עושים, "המנהל יוכל לומר לך מה תפקיד דוג", אמרה לבסוף. כאשר שאלתי אותה מה עושה המנהל, ענתה: "הוא מבקר חמ"רים".

שאלתי לשמו של המנהל אצל איש המודיעין. הוא סרב לענות, שאל לעומת זאת כיצד נכנסת פנימה. הסברתי לו והצגתי את עצמי בפניו. מאותו רגע סרב האיש לדבר, כל עוד ניצבתי ליד אשנבו. ביקשתי להיכנס, שוב לחצר, כדי למסור דבר-מה למכרה שנקבתי בשמה. הוא אסר זאת, הסכים

אולם התגובה שהתעוררה אצל לנו היתה — מה טעם יש לכל אותה תעמולה המתנהלת בארץ על סודיות, אנונים לכתול וכיוצא בזה, ומה טעם יש לצנזורה ולאמצעים אחרים הבאים למנוע העברת ידיעות היכולות להביא תועלת לאלה המלאים מויתור נגדנו, כשיכולים לקרות מקרים מעין זה שאנו היינו עדים לו?"

אלי כהן

מכתבים

סים עם עמי אסיה ובחתימה למען השלום. אבל לעת עתה שריתם הם רק שרי הבריאות והפיתוח, ותפקידם בממשלה לספק בעניני משרדיהם. מה היינו אומרים לנו היתה גולדה מאיר נוסעת לחוץ-לארץ בענין משי לוח בנדים לארגון אמהות עובדות ומנוחה את עניני משרד-החוז?

מכתבו של לוי אשכול לבנטוב היה אמנם פוגע מאד. אולם מכתב התשובה של בנטוב היה מעליב עוד יותר. הוא לא העליב את אשכול, כי אם את בנטוב עצמו ואת מעמדו של שר בישראל. כי אם אפשר להבין עוד את דבריו החריפים והמיותרים של לוי אשכול במכתבו לבניגוריון, ולהסבירם בני מוקים שאפשר לקבלם או לא, יש רק הסבר אחד למכתבו של בנטוב. וההסבר הוא: קטנוניות וצרות אופק. הלא פשוט בושה לפרסם זאת ברבים, מה עונה שר לשם שני המנסה למנוע את נסיעתו: אתה נסעת למה אתה לא נותן לוי? אני יושב בכנסת כדי שאתה תיטע, מניע לי נמץ. לפעמים נדמה כי בל הממשלה הזאת אינה אלא נו לרדים. פ. אור, תל-אביב

הצהרתו של שרי-האוצר לוי אשכול בסוף השבוע, כי אם בנטוב רוצה לנסוע ולאסוף כסף למנכית הוא מוכן לתמוך בנסיעה כזאת, פגלה בפעם נוספת את דמותו של המשמר. לאסוף כסף, לשנוורר — בבקשה; אבל לנסוע למעלה הכשרת-קרקע מדינית שלא בחסות מפקד — לא ולא. קשה להאמין שבראשי המדינה עומדים אנשים הסבורים כי כסף השנור יענה על כל בעיותיה של המדינה ויכטיח את קיומה.

פרוסיות חלוצית?

השוואתו ההיסטורית של אורי אבנרי בין הפרוסים לבנינו (העולם הזה 1108) היתה פשוט עבודת-מחקר מדעית. נדהמתי ממש למראה ההקבלות המדויקות. אולם השאלה ששאל העורך בסוף מאמרו: האם רוצים אנחנו להיות פרוסים? דומני שאיננה במ קומה. כלום יש לנו ברירה אחרת מאשר לשפח את צה"ל ואת משקי הספר ולהעמיד במסעם הראשון את בכתוביה המדינה כיעוד, עד אשר יושג השלום הנצח?

מחירי לחשוב כי זה נכון. זהבה פילר, חיפה

המאמר "אנו הפרוסים" היה מוצלח ביותר. הוא מתאר באופן ברור את העתיד האפל הצפוי לנו אם לא נחלץ לפתח את הערכים הפרוסים-פרסוניאליזם, השוררים לעתידה בחיי ארצנו. אבל נדמה לי שבכל זאת מורגשת התעוררות מסויימת בקרב האינטליגנציה העברית הצעירה. קיימים אצלה סימנים של עמדה שלילית כלפי הפרוסיות בחיינו ונס למערכת העולם הזה חלק ניכר במסגרת זו, בהכנה ההולכת ונו ברית לכבוד וחרות האדם.

ד"ר אלכסנדר ז'ק, תל-אביב
בכל זאת יש הבדל: אצלנו, במשקי היספר, לא רק נגרים לוחמים ועובדים. אלא

מתיישבת-ספר ישראלית וחיל-חקלאי פרוסי

גם הנשים ועל זה לא חלמו מימיהם הפרוסים. נתום בר, עפולה יתכן שחלמו על כך, אם כי קשה למדג את האיקר-הלוחם הפרוסי עם מתיישבות-הספר הישראלית (ראה תמונה).

יורדים למדי

קראתי את רשימתכם על האנגלי האחרון (העולם הזה 1107), שנשאר בארץ. כמו כל תושבי רמת-יבין הודעתי לקרוא כיצד קיבל סופרכם את הסיפור. אף אחד בכפרנו לא היה מחויב לקבל את משפחת דאוס, כי פה זה לא שוכן אלא מושב. בכל זאת נתנו להם דירה יחידה שהיתה פנויה. יש כמובן עוד בתים, אך הם רק לשמשים או לחברים עובדי צבור במושב, כמוני למשל.

נכון: הצריף שהם גרים בו איננו צריף למגורים, אך בזה לא אשם אף אחד מרמת-יבין. מדי דאוס עובד במועצה-האזורית גל בעד ויתנו שהם צריכים לראות לו לדור נאות יותר. מדי עובד עובד קבועה. הוא מרסמוריסט טוב ועובד זה בשנתיים בקירוב במועצה האזורית. גם בעלי עובד ואנחנו חיים יפה ויש לנו בית הכל. האם בגלל זה שמשפחת דאוס לא יכולה להסתדר עם משכורת חדשת קבועה, הם יכולים לבוא בפרגוניה למסורת ממשלתית? אם הם חיים גורע יותר מעולים חדשים, בלי ארון בבית ובלי נוחות, הרי בזה לא אשמה הממשלה או פקידים במשרד כלשהו.

בשלעצמי, אני בחלקם חושבת שלמשפחת מדי דאוס מגיע שוכן ואומץ. אם משפחת דאוס לא נקלמה בכפרנו הרי זה רק מחור כך שהם לא רוצים בקשרים. בכפרנו יש כמה וכמה משפחות מנשואית-ערבות פולניים, ובולם נקלטו יפה בחברה. מד נכנסם אלינו לפעמים והוא אדם חברותי, קשה לו לדבר עברית אבל מתרדנו. עם טובה אני בירי דות כמו שתי שנתנו. והוא, אנחנו בכפר כולנו ירדנים. לא מתווכחים עם פילוסופיה אבל טובה דאוס אומרת: "מה יש לי לדבר פה בכפר ועם מי? שוב על מה לבשל ועל הירוסים?" אם זה לא נושא מעניין לשיחור תיה, שתבחר לה את ירדייה בין אנשים ומושבים אחרים. אבל לטרי מגיע מה שהוא דורש. כי במקרה שהם יעזבו את המדינה זה יעלה ביוקר לישם המושב. רבקה שרביט, רמת-יבין

שקירה מושמטת
ברשימה שהופיעה במדור במדינה (העולם הזה 1108) בשם שקר שוקר על המלאכה. רציתם כנראה להניד דברים חשובים מאוד. אבל אמרתם אותם בצורה שלא יכולתי להבין מה התרחש בעצם בנתניה. מה ראיתם למסור נגד ראש-עיריית נתניה שקיבל את הצעת סולל-בונה לבניוע עבודת-כיבוע בעוד שהחברה להנדסת הנגשה הצעה וזלה יותר. הרי לפי מה שאמרת נכתבת עלעצמכם הצעה סולל-בונה וזלה יותר. א. לוי, נתניה

הקורא לוי צודק. ברשימה הנ"ל נשמט בדפוס קטע שהעדרו מקשה על הבנת הסיפור. בקטע שנשמט נאמר כי באותה ישיבה בה התקבלה הצעת סולל-בונה הקריא ראש-העיר עצמו מכתב שנשלח על ידי החברה הלאומית להנדסה בה הציעה החברה לבצע את העבודה בשיתוף המנהרה בדרך קצרה יותר ובסכום שהוא זול יותר מחירי הצעת סולל-בונה. למרות זאת התקבלה ההצעה היקרה יותר של סולל-בונה.

גירוי המין

ממש נדהמתי מפרשת סיפור הארבעה (העולם הזה 1107) שבו נפגעה האשה הי קדושה הזאת רקבה נזבה. אותה אני מכיר אך מעט מאוד, אך מספיק אותה להעריצה. האם אין בודקים סיפור לפני שהוא מתפרסם, ואת האפשרות שהוא יכול לפגוע באישיות הומינרית זו?

יעקב אזול, מושב שחר
השתגעתי? האם אתם רוצים להפוך את יהושע בריוסף לבורים פסטרנק הישראלי? כיצד יתכן שבמדינת ישראל ירדפו ויחשפו סופר משום שהספרות שהוא כותב אינה מוצאת חן בעיני אנשים מסויים ממערכת "דבר"? אם לכל אלה שכוססים על בריוסף בגלל שהרמות שתיאר בסיפור הארבעה רוי

מתיישבת-ספר ישראלית וחיל-חקלאי פרוסי

מה לדמות מציאותית, יש זכות לעשות זאת. הרי ודאי יוראי שיש זכות לברית-המועצות לררוף את פסטרנק שבספרו מוציא לעז לא על אדם אחר אלא על עם שלם. אינני רוצה כמובן להשוות את השניים מבחינה ספרותית, אולם נדמה לי שבשני המקרים אין ערכן של היצירות מצדיק את הרעש סביבן. משה זוסמן, תל-אביב

לצערנו לא קראנו את ספור הארבעה של בריוסף אולם מכירים אנו סופר זה בספריו הרבים. בעיקר החלעה בעינינו ביצירת המור פת שלם, מלאת התום וההודו — "עיר קסומה". אמנם בשאר ספריו ראה הסופר בחייהם סמורה עוברת לסוחר ותארים תיאור חסר תום ויוד, אולם זהו האדם. עורני מעריכים את כושר הביטוי השופע והחד של יהושע בריוסף וידידתו הנכבד נפשי-האדם באשר הוא אדם — בשרודם, בימים אלה בהם עומדים אנו נדהמים בפני אפשרות שלילת חופש הכתיבה, טוב לפנות דרככם לצבור בקריאה לתת חופש דיבור וכתובה לסופר.

שמעון וחנה מלאכי, כפר זיתים

טוב עשה העולם הזה, שבררר כלל איני מרבה למצוא בו מאמרים ורפורמטיות כפי רותיות, על שהקדיש מקום לשעוריה הכפי רותית של סיפור הארבעה. בעקבותיהם התעוררה שאר העתונות העברית לדון בפרשה זו, ואני סבור שעליכם להקדיש עוד מאמר כדי לנסות את תגובות העתונות. התופעה הכללית היא שרוב העתונות בפרי-סניות חסודה ועבועה, תקפה את בריוסף על החלקים האירוסיים שבסיפורו. אני סבור שזו תופעה מאד אינה למדי, אם סופר יש ראינו אינו יכול להרשות לעצמו לכתוב בגלוי על עניינים ולתארם בתיאורים חל שום בהרבה ממה שנוהגים סופרי שאר האומות. יצחק לפידות, תל-אביב

ישיביל החלב

בענין המחלוקת על כשרות החלב בין הי אדוקים שברתי ירושלים (העולם הזה 1106), הרשוני לשאול, איפוא, מה דינה של אבקת חלב אמריקאית, המובאת ארצה ומה רון מוצריה? האומנם גם בארצות-הברית עומד יהודי על נבו של כל רפתן אמריקאי המסי פח חלב לביית-החורש? אליעזר בוכני, גבעתיים

עורך „העולם הזה“ מסכם את רשמיו מאגרו-השחקים של האו"ם בניו-יורק או"ם - שמום בא לישראל

— מאת אורי אבנרי —

הם יושבים בחצי גורן עגולה. ממול נשיא המועצה, לידו דאג האמרשילד, מאחוריו פניו הכושיות האהודות של ראלף באנץ'. בצד האחד הסובייטי, קפוא וצונן; הבריטי, אלגנטי ואדיש; האמריקאי, הנראה כמו כוכב-קולנוע. ממול כמה מדינות קטנות, פנמה השחומה, עיראק המרצינה, צרפת האריסטוקרטית.

אבא אבן לקח את מקומו בצד שמאל של הפרסה. מאחוריו יושבים חמשה ישראלים, חלק קטן מן המשלחת הישראלית האדירה — מחלקה קרבית מוגברת שיכלה לכבוש את כל הבנין. עומד לוטפי, איש רע"ם, יושב בקצה השני. כי עתה דנים על תלונת ישראל בדבר תקרית-הגבול בעמק החולה.

ישראל מדברת. באנגלית רהוטה, בשטף ריטורי, נפלסים המשפטים מפיו של אבא אבן, מתגלגלים באולם, תודרים לתוך אוזני המסובים באנגלית, צרפתית, רוסית או ספרדית, מבעד לאוזניות התרגום-המיידי. חברי מועצת הבטחון אינם מעוותים אף שריר של פניהם. שיעמום נורא אופף את הישיבה. כי כל אחד ידע מראש מה תגיד ישראל, וכל אחד יודע מראש מה יגיד המצרי, וכל אחד יודע כי אבן ישיב ומה ישיב, וגם את המהלך המילולי הבא מן הצד השני.

חברי המועצה הם סבלניים מאד. הם מסתכלים בקהל הדל, בקומץ העתונאים, בתמונת הענק הקטשית, המתארת את התקדמות האנושות מעבודות לאושר. הם יודעים לסבול. הם מוכנים לשמוע את נאומו של אבן בשנית, בתרגום צרפתי רשמי, כנדרש בנוהל המועצה. הם דומים למורה קולקטיבי, אשר הילד דני בא אליו בפעם האלף ואחת, ומספר שהילד עוץ והכה אותו שוב בחצר. והם מתכוננים להגיד בפעם האלף ואחת פויה לדני ולעוזי, ולתבוע מהם להתנהג ולהבא בסדר.

מדוע הגישה ישראל את התלונה? אנשי האו"ם הם ספקניים, והם מחפשים הסברים הגיוניים. האסיאתים משוכנעים כי זהו טכסיס צרפתי. כי היום היתה המועצה צריכה לדון בקבלתה של גיניאה לאו"ם, המדינה השחורה שפרשה מן המעגל הצרפתי. שמה דרשה צרפת מישראל להגיש תלונה, כדי להעסיק את המועצה ולעכב את צירוף גיניאה לאו"ם, דבר העשוי לעורר למחשבה גם מושבות צרפתיות אחרות באפריקה?

אם אין ישראל משרתת שוב את צרפת — מה מטרת התלונה? גם הישראלים צריכים לדעת כי שום חבר מחברי המועצה, כולל אפילו הצרפתי, לא יצביע נגד הערבים. כי הערבים רבים, ויש להם חברים בכל רחבי אפריקה ואסיה, והם פוזלים ממילא לעבר הרוסים. ואילו הישראלי הוא יחיד. ואין לו ידידים של ממש בעולם כולו.

לכן מקשיבים החברים באדישות, ומתפעלים שוב מברק הסגנון של אבן, וגם מחוסר הברק בתוכן דבריו. כי לאבן יש כשרון גדול להגיד מעט מאד בסגנון אנגלי עילאי.

★ ★ ★

המשך הישיבה, כעבור יומיים, נערך כמחזה יומיים, שכל שחקניו יודעים את תפקידם בעליפה, ומסוגלים לשחק אותו תוך שינה.

האמריקאי היפה, קאבוס לודג', הנחשב לאחד מגדולי המוטומטים בבנין, קורא את הנאום שהוכן לו. בחמש דקות של דיבור רצוף הוא מסוגל להגיד לא כלום. המצב חמור... יש לעקוב בדאגה אחרי... יש לתבוע משני הצדדים... לנהוג במתינות ובסבלנות... להפעיל את מנגנון האו"ם... המזכיר הכללי הנעלה יפנה... וכו'.

אחריו הבריטי, הוא מצליח להכניס מעט ענין לויכוח. עלידי הוכרת שמה של אשת הנספח הבריטי, שנרצחה בגבול הסורי עלידי מסתננים מרע"ם. הגבות חריפות של נציגי עיראק ורע"ם. איפה ההוכחות? הבריטי טוען שקיבל דו"ח. מדוע לא קיבלוהו האחרים? אולם גם נימה זו שוככת במהרה. הויכוח נמשך, ללא גבול וללא כל תכלית. נציג פנמה מזכיר לחברים הנעלים כי ארץ-ישראל היא מולדת התנ"ך, ועל כן יש לנהוג בבעיה ברוח הנביאים (מתלוצץ מאחורי מסך ברבוב, העתונאי השווייצי הקשיש: „כל מה שפנמה יכולה לתרום לענין, זה כובע-פנמה למען דאג האמרשילד“).

כמו תמיד, היוזמה האמיתית היא בידי האיש המהנה את עמוד-התתן של מגרד-שחקים זה: דאג האמרשילד. בראשית הישיבה נטל את רשות-הדיבור והודיע שהוא עומד לנסוע למזרח התיכון ולפנות לשתי הממשלות כדי ליישב את הענין. זהו המוצא מן הסבך. באנחה של הקלה זורקים כל המשתתפים את האחריות לחיקן של השבדי האריסטוקרטי, ומכיון שאיש אינו רוצה להתצביע בעד החלטה כלשהי, מפני שאיש אינו רוצה להרגיז אף אחד, וביחוד לא את הערבים, הרי מסכם הנשיא את הויכוח בנוסח שהוסכם מראש, והאומר כי המצב חמור, ויש לנקוט באמצעים, ושני הצדדים נדרשים, והמועצה סומכת את ידיה על מאמציו המבורכים של המזכיר הכללי. מסך.

אחרי-עשר חברי המועצה קמים ומשתפכים לתוך הסלון הסמוך, כדי להתלוצץ באדיבות איש עם רעהו, לשחות כוס סקוטש על הסלע, לשוחח עם אורחים. הישראלים מסתודדים בפניה אחת. הערבים מסתודדים בפניה השנייה. אני האיש היחיד בטרקלין הלוחץ תוך חמש דקות את ידיהם של שגרירי ישראל ועיראק.

למראית-עין, היתה הישיבה כולה ביובו נרדא של זמן. אבל למעשה אין הדבר כך. לשחקו ארוכות אלה של סיטפוטס חסרת-תוכן ישנה מטרה כל שהיא, והיא הנותנת טעם לכל קיומו של מגרד-שחקים זה על גדת-הנהר באי מנהאטן.

ישנם מצבים בעולם, כשמוכרחים לעשות משהו. קורה משהו על הגבול הסורי, או יש תקרית בקאשמיר, או מתלקחת להבות בהונגריה. ממשלות רבות עומדות בפני הצורך לנקוט בפעולה כלשהי, כדי לעמוד מול לחץ דעת-הקהל שלהן. בימים הטובים היו גזירות פקודה לצבא, ואנשים היו נהרגים. אולם קיומו של האו"ם פותח דרך אחרת. מביאים את הדבר לבנין זה. מדברים. ממלאים עמודים ארוכים של פרוטוקול. מתקשים. מתגוננים. מספקים כותרות לעתונות בבית. ולאט-לאט יורד המתח, וחוזר המצב לקדמותו.

אחיות-עניינן? אולי. אולם מטב שנוצרים ירר איש ברעהו פגמים מילוליים, מאשר של מתכת. ומוטב לנאום נאום קטלני, מלקטול יצורים חיים. שיש להם אבא ואמא. זהו חלק מוכות-קיומו של האו"ם. החלק השני הוא השפעתו על דעת-הקהל. בית זה אינו יכול לחוקק חוקים. אין לו שום כוח הכרעה, אלא במקרים הנדירים כשכל המעצמות מסכימות, ואפילו אז יכולה מדינת קטנה לסרב לקבל את המרות. אולם הכוח המקובץ של

בנין מרכז האומות המאוחדות, בניו-יורק

דעת-הקהל העולמית הוא מעצמה אדירה. אין לה דיכיונות ופצצות-אטום, אולם מעטים הגורמים בעולם המסוגלים לעמוד בפניה לאורך-ימים. ואפילו ראש ממשלת ישראל, המלגלג לאו"ם-שמום, נסוג מסיני לא רק תחת לחץ האוימים הסובייטיים והניזות האמריקאיות, אלא בעיקר תחת לחץ החזית המלוכדת של מליונים בלתי-ספורים, שגיגו את מבצע-סיני והפכו גיגיו זה לכות בינלאומי במסגרת ארגון האומות המאוחדות.

★ ★ ★

דאג, המתנרב הנצחי

האיש המסובב את הגלגלים הקטנים של מכונה גדולה זו הוא דאג האמרשילד. מעטים האנשים בעולם הנערצים כמוהו, אם כי בחוג קטן של יודעי-דבר. אין זה פולחן-גיבורים מן הסוג הנהוג במדינות כה רבות (כולל ישראל) כלפי המנהיג-האבא. זהו גרש של כבוד לאדם תרבותי, סגור ומכונס בתוך עצמו, הפועל בכנות ובסבלנות עצומה כדי לשפר את העולם. הוא עושה זאת בשקט, בהצנעה עצמית, בידעיה כי אין מקום לשום שיפור פתאומי ודרמטי, אלא שכל שיפור גדול מורכב מאלף שיפורים קטנטנים. בישראל אין מבינים את דאג. אי-אפשר להתחכם עמו, קשה להכניסו לויכוח על חכמי יוון, ועוד יותר קשה להעמידו על הראש. הישראלים בעולם מסיצים שמעות מכוערות על המזכיר הכללי, ובכלל זה שמועה מבחילה על יחסיו של המזכיר עם לוטסי עומר, נציג רע"ם. הדבר בא להסביר, כביכול, את אהדתו של דאג לתנועה הלאומית הערבית. יש ישראלים הקוראים לדאג „המנהיג הערבי החשוב ביותר בעולם“.

יתכן שזהו גורלו של כל מתחך במרחב. מאז ומעולם הרגו בני ארץ-ישראל את אותם

שבאו להשכיח שלום בארצם — הם זרקום לבורות של טיט, צלבו אותם בראשי הרים, קטלו אותם ביריות. בשיחות עם מדינאי העמים באו"ם, קל להיווכח שאין זה תפקיד אשר מועמדים רבים ששים לקראתו.

אולם האמריקני פועל בכנות. הוא אוהד את התנועה הלאומית הערבית, מפני שבתור מדינאי מציאותי הוא יודע שזהו כוח עולה בעולם, ואין כל אפשרות להתנגד לו. אפשר רק לנסות לשותף עמו פעולה, תוך נסיון להטות את כוחו לאפיקים מתונים ויצרניים יותר. בשקט, ללא פרסומת, הצליח איש זה לרכז בידיו השפעה עצומה. איך עשה זאת? בדרך פשוטה. הוא מוכן לקבל על עצמו את האחריות הבלתי-רצויה, אשר כל שאר האנשים בבית זה מבקשים להיפטר ממנה. הוא המתנדב הנצחי לגיבויים בלתי-מבוקשים.

לפני שבוע עמדה ועדת האו"ם לסכם את הויכוח הארוך על בעיית הפליטים הארצי-ישראליים. המוסד המטפל בפליטים עומד להתפרק בשנת 1960, וכל חברי האו"ם נחרדים לנוכח המחשבה מה יקרה לאחר מכן. הפליטים האלה הם סיוס בבית זה — טרגדיה אנושית המעיקה על המצפון, מוקד לצרות פוליטיות, סכנה מתמדת לשלום. מדינות-המערב הציעו הצעה משותפת, שכללה סעיף על הצורך למצוא דרך חדשה לספל בבעיה אחרי פירוק המוסד הנוכחי. הערבים התנגדו מטעמים עקרוניים. ונגד הערבים אין איש יכול להצביע, ואז פעל דאג. בשקט חסם את מקומו ליד נשיא הוועדה. בשקט קרא כמה משפטים מוסכמים מראש: שבתוקף תפקידו השיגרתי יברר בשנה הקרובה את האפשרות למצוא דרכים חדשות לטיפול בבעיה, וכי יגיש את הצעותיו לוועדה. על סמך הודעה זו ביטל האמריקאי את הצעתו הרשמית. הכל היו מרוצים. ההחלטה המתוקנת, ללא הסעיף המרגיז, נתקבלה פה אחד.

אני חושב שדאג עושה עבודה טובה, גם למען ישראל. אני מאמין כי הציל את חייהם של הרבה אנשים במרחב, כולל בניהן של כמה אמהות ישראליות. ואני מאמין כי יכול להביא תועלת גדולה — אילו היתה לישראל מדיניות מעשית כלשהי להשגת השלום.

★ ★ ★

שיחה עם דיפלומט הודי

בדרך כלל אין ההצגה הפתוחה של האו"ם משקפת את הפעולה האמיתית, שהיא נסתרת ומוסחית. המסתכל מבחוץ דומה לאסירים במשל המפורסם של אפלטון, הכבולים לקיר מערתם ורואים רק את צללי האנשים המתהלכים בחוף. חלק גדול מן

הערבים. צעד פרוי-ישראלי מצד הודו עשוי לספק תחמושת לפאקיסטאנים. הוא עשוי גם לתת נשק בידו מתנגדיו של עבד אל-נאצר במרחב ולהחליש את ידידיו הודו.

בכל זאת הכרזו נהרו לפני כמה חודשים רשמית כי הערבים חייבים להכיר בקיומה של ישראל. גם אחרי שכל השגרירים הערביים בניו-דלהי באו אליו במלוכד ודרשו כי יכחיש את עמדתו, לא תיקן את הכרזתו המקורית.

הודו לא החליפה עדיין נציגים עם ישראל. גם אין סיכוי שתעשה זאת במקדם. אולם שכנתה הדרומית, ציילון, הכפופה להשפעה הודית חזקה, כוננה יחסים רשמיים עם ישראל. היא לא היתה עושה זאת ללא עידוד הודי. כך נפתחה עלידי הודו מעין דלת אחורית לישראל.

הסיכום: אילו שינתה ישראל את מדיניותה, היתה הודו עשויה, ללא מעשים דרמטיים ונחפזים, להיפך בהדרגה לכוח מקשר ומתחך בין ישראל והערבים. הדגש הוא על המילה "בהדרגה".

★ ★ ★

מישחקיו של שמעון פרס

החווייה העיקרית של המבקר בבנין האו"ם, אחרי שהספיק להתפעל כראוי מן היופי המרהיב של הבית, הנוחיות השופעת של סידוריו הפנימיים והסגנון הנקי והמושך של האדריכלות הפנימית, היא ההסתכלות בפני המדינאי העולם יודעים שזה הכוח של מחר, המתנה ובליתיאמצות מוחזרת כאן למסתכל אמת סטאטיסית: כי העולם אינו לבן, אלא רב-גוני מאד, וכי הצבע החום והשחור הולך ומתגבר.

באו"ם שולטים האפרו-אסיאתים. הם שולטים מפני שמאחוריהם הכוח המספרי של אוכלוסית העולם. הם שולטים מפני שכל מדינאי העולם יודעים שזה הכוח של מחר, המתנה הגדול העומד בין שתי מעצמות-העל, ואשר הוא יכריע בסופו של דבר לכאן או לכאן — או לכיוון שלישי חדש.

בישראל יש המשחקים בידיעה הזאת. לרוב אין זה משחק רציני. זהו משחק בצעצועים נחמדים, אם נזמנים כמה אנשים שחורים וחומים לסמינר בבית-ברל, זה דבר טוב. אולם אם סבורים כי עלידי ביור זה אפשר לשנות את העובדות היסודיות בעולם, ללא מאמץ וקרבה, הרי זה מסוכן.

קראתי שלשום, בגליון העולם הזה, כי שמעון פרס מציע דרך מקורית איך לשבור את הכיתור הערבי: ישראל תתקשר עם העמים האפריקאיים והאסיאתיים שמעבר לגוש הערבי, ותכתר את הערבים. ישבתי ותמהתי כמה דקות: האם האיש הזה יודע מה הוא מדבר? האם זו המחשבה המדינית החדשה של החוג המשתלט במדינה בחסות ביג'וז האם התמימות הפרובינציאלית המזועזעת הי זאת יכולה באמת למצוא הד בקרב אנשים רציניים בתל-אביב?

הגוש האפרו-אסיאתי בנוי כולו מסביב ל"גרעין הערבי". הערבים שייכים אליו — לא רק מבחינה פוליטית וגיאוגרפית, אלא כי עצם המהות. די להעיף מבט לתוך טרקלין הנציגים בקומה השניה של בנין האו"ם, לראות את הקבוצה הערבית מוקפת נציגים חומים ושחורים, כדי להבין זאת.

אנשי גאנה, גינאה, בורמה, ניגריה, ליבריה ורעיהם ישמחו לקבל מתנות מישראל, עזרה מישראל, שרות מישראל. הם יקשיבו באדיבות, ואפילו בענין, למה שיש לישראל לומר. אולם בעיניהם לא תהיה ישראל לעזר למ גורם הששה בחשיבותו לערבים. והרעיון כי הם יתנו יד לישראל במלחמה נגד התנועה הלאומית הערבית, אינו יכול אלא ל"עורר בבנין זה צחוק אדיר.

שמעון פרס ביקר כאן השבוע, התישב מאחורי אבן והקשיב לויכוח על התקדמות רית בגבול הסורי. ליד הדמויות האריסטוקרטיות המאופקות של הצרפתי והבריטי, דמה קצת לתלמיד בחדר המורים. אולי היה כדאי לו יותר להקדיש את הזמן להסתכלות בפני חברי המשלחות בטרקלין ובמסדרונות. אפריקה ואסיה הולכות ומתעצמות בבית זה. בניין מייצגים את עולם המחר. יש טעם להתקשר עמם. חובה היא לעשות זאת. אך מי שחולם לעשות זאת כדי לכתר את הערבים — מוטב שיחזור הביתה וילך לנאום בכפר-סבא.

חשיבותם של האפרו-אסיאתים למען יש-ראל היא בדיוק הפוכה. היא טמונה ביכולתם לשפר בין התנועה הלאומית הערבית והתנועה הלאומית הערבית. אחרי שניכנס למועדון האפרו-אסיאתי, יהיה מקום למיפגש פוליטי ורעיוני עם הכוחות הפועלים במרחב. אך כל זמן שישראל נחשבת באו"ם כמשרתת צרפת, וכל זמן שהאפריקאים חוששים שישראל משתדלת בשם צרפת לפעול נגד מדינה כמו גינאה, אין כל אפשרות כזאת. כמו בכל שאר השאלות המדיניות, חסרה לצמרת הישראלית גם כאן הרצינות הדרושה כדי לחשוב עד הסוף, לבחור בין אפשרויות ותרבות ולהחליט החלטה עקרונית ברורה. בהעדרה — אין שום מדיניות — רק משחק בצעצועים שחורים ותוכניות של שמעון פרס.

★ ★ ★

אמת שחורה מאפריקה

אחד האנשים המעניינים ביותר שפגשתי בבנין האו"ם הוא טילי דיאלו, שגריר גינאה. כשראיתי לראשונה, בחברת השגריר צ'פמן מגאנה, עברה במוחי המחשבה: הנה הוכחה חיה כי האימפריאליזם נמצא אפילו במפלגות. כי צ'פמן הוא אנגלי שחור, חייכני, אמפרי, בעל הסגנון הידידותי של ג'נטלמן מאוספורד. ואילו דיאלו הוא ההיפך מזה: בעל דיבור מוריק והגיגות, המדגיש את דבריו בתנועות-ידיים קטנות וקצובות — צרפתי שחור, צרפתי יותר מכל צרפתי לבן.

שוחחנו מעט על הצורך בשלום במרחב, על התפקיד שיכול ליפול לידי המנהיגים של אפריקה העצמאית החדשה כמתחכים בין התנועה הלאומית הערבית והערבית. לבסוף הגענו לבעיה שהיא אולי החשובה ביותר. היא נוגעת מאד גם לגינאה וגם לישראל. בעולם של ימינו, שוב אין מקום למדינות קטנות ומבודדות. מבחינה כלכלית וצבאית, תרבותית ופוליטית, אין הן יכולות לקיים את עצמאותן ולעמוד מול ענקי-העולם. אין הן יכולות לפתח את כוחן הפנימי ולבוא לכלל ביטוי מלא. על כן עליהן להיות גורורות של מדינות-הענק, או להתאגד עם מדינות קטנות אחרות למסגרות גדולות וחזקות יותר. השאלה היא: איך יכולות מדינות קטנות להתלכד במסגרות גדולות מבלי לאבד את

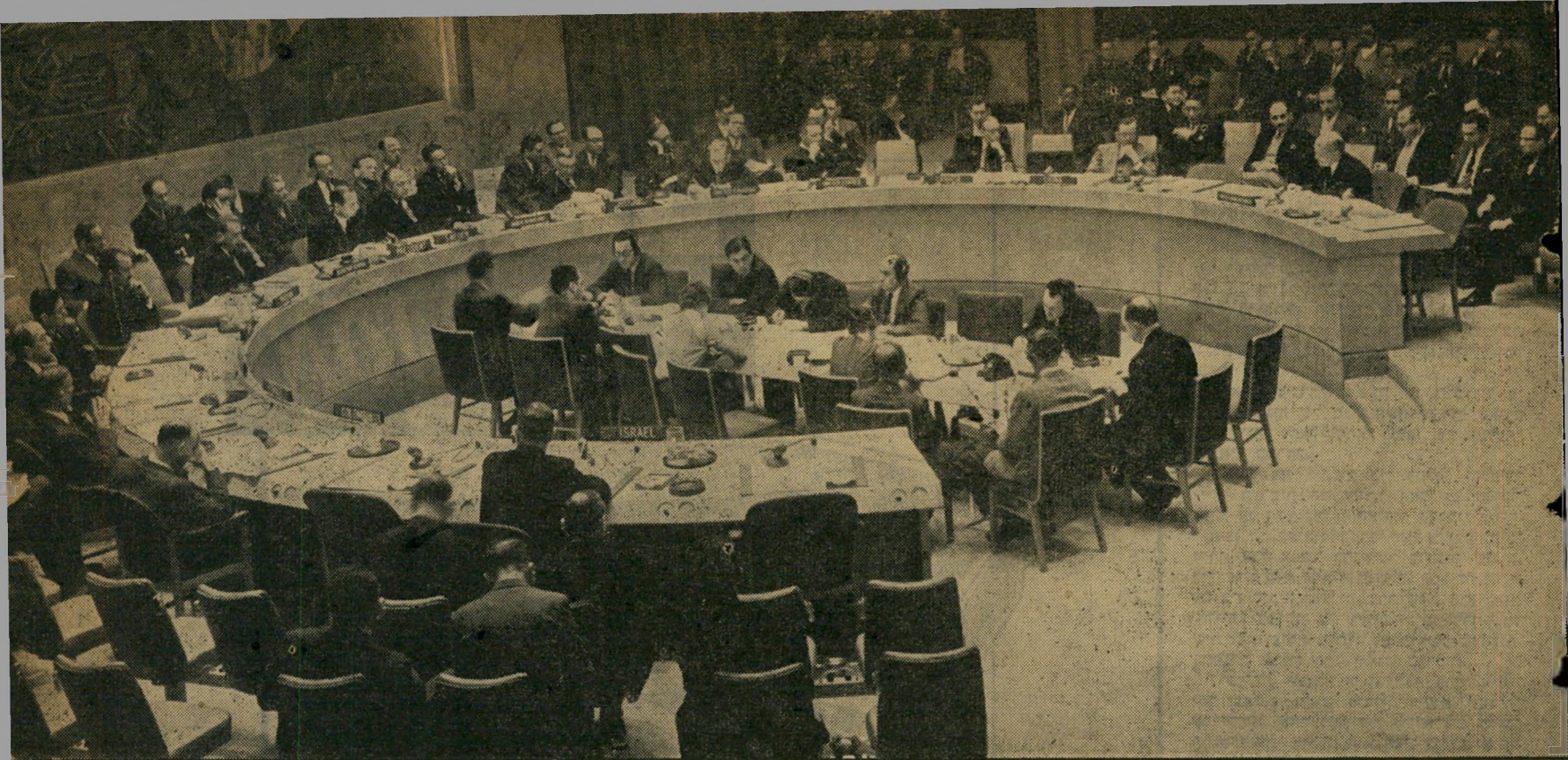

האם תתוור הודו?

זוהי התמונה היחידה בה הסכים אי-פעם נציג הודי, שר-הבטחון קרישנה מנון (שמאל), לחצולס עם ישראלי. התמונה

הפעילות בבנין זה נעשה מאחורי הקלעים, לא בתוך אולמות הדיונים המפורסמים. אחד הגורמים הפועלים מאחורי הקלעים הוא ההודי. הנציג הרשמי, קרישנה מנון, הוא שחקן מתחנן, המגלם דמות מושלמת ברעמתו האפורה ופניו רבי-ההבעה. מנון נמצא מכל מעד רשמי עם הישראלים, מתחמק לרוב גם ממגע בלתי-רשמי. כמנהגי הגוש האפרו-אסיאתי באו"ם, הוא חושש כי כל מגע כזה עלול לקלקל את יחסיו עם הערבים.

אולם הודו, פעלה לא מעט בזירת המאבק הישראלי-הערבי. כאשר החלו המצרים בועמם, אחרי מיבצע-סיני, לגרש את הנתינים הורים מארצם, שהיו ברובם יהודים, היה זה השגריר ההודי בקאהיר שביטל במקרים רבים את רוע הגזירה. השגריר, שחיה ירדו האיש של עבד אל-נאצר ובעט חר הממשלה המצרית, התערב במקרים רבים לטובת היהודים וביטל את גרושם. איש זה קיים מגע רצוף עם דיפלומטים ישראליים באו"ם, ולמעשה היה במשך זמן רב חולית-הקשר העיקרית בין ממשלת קאהיר וממשלת ישראל. כשהיה צורך להשיג את הסכמת מצרים להצבת חיילי האו"ם במיצר טיראן, היתה זאת הודו שהשיגה הסכמה זו. הדיפלומט ההודי האלמוני שסיפר לי על כך בשיחה פרטית בהחלט, לא הסתיר את מורת-רוחו מהתיצבותה של ישראל בחזית המערב. הוא גילה ענין רב בקיומה של תנועה ישראלית התובעת את הניטראליזציה של המרחב ואת השתלבותה של ישראל במתנה האפרו-אסיאתי. הוא לא הבטיח התערבות דרמטית ומהירה של נהרו. על המנהיג ההודי להתחשב בקיומה של פאקיסטאן, המסיתה נגד הודו במרחב ומבקשת למשוך לצדה את

מועצת הבטחון דנה על ישראל

בפתחת וישיבה ש" דנה על ונקריותה" בול בעמק החולה, תפס אבא אבן את המקום בקצה השמאלי של הפרסה, כשמאחוריו חמישה מחברי משלחת ישראל. בקצה השני של הפרסה — לוטפי עומר, נציג רע"ט, ומאחוריו נציגי

עצמאות ועצמיות, מבלי לטשטש את אישיות המיוחדת? לפני כמה שבועות נודעו מנהיגי גאנה וג'ינאה והכריזו על רצונן להתאחד, כגרעין למעצמה אפריקאית שחורה חדשה. הכל סברו כי פירוש הדבר איחוד בנוסח רע"ט והקמת מדינה אחת ייחודית. לכן התכונן המשיח האפריקאי, נשיא-גאנה נקרומה. אולם מנהיג ג'ינאה, סקו טורה, מיהר לתקן את הרושם: הוא התכוון רק להתאגדות בין מדינות עצמאיות.

עתה הסביר לי דיאלו את הכוונה: הצורה הנכונה להתאגדות היא, לדבריו, יצירת קונפדרציה, בה שומר כל חלק על אישיותו המשפטית ועל מהותו התרבותית המיוחדת. עניתי שזו נקודת-השקפה שרבים בישראל יקבלו בברכה. כי במרחב השמי יש לנו בעיה דומה. אם יתאחדו הערבים במדינה ייחודית אחת, כמו סוריה ומצרים, יחצר מצב שיקשה מאד על ישראל להיכנס למועדון. אולם אם יתלכד המרחב בקונפדרציה, שתשאיר לחבריה את עצמאותן וריבונותן, הרי תיפתח הדרך להצטרפות ישראל למסגרת זו.

אם כן, חייך השגריר, יש לנו עוד משהו משותף.

נדמה כי רעיון ההתאגדות החופשית של מדינות בנות-חורין, בניגוד לרעיון האיחוד הטוטאלי, קונה לו יותר ויותר אוהדים בעולם. אנשים רציניים רבים עוקבים מקרוב אחרי הנעשה בסוריה מאז האיחוד עם מצרים, ומסיקים מסקנה שלילית. הרושם הוא כי איחוד כזה כרוך מטבעו בקשיים עצומים, וכי סוף הדוגלים בו להינזק — כפי שניזוקה, כנראה, מפלגת אל-בכעת במרחב. שמעתי דעה זו כמה פעמים, בגירסות שונות — מפי דיפלומטים קומוניסטיים, מפי נציג עיראקי, ומפי דיפלומט הודי.

★ ★ ★

דעתו של שגריר קומוניסטי

אולם ואידור-אסטוריה התקיים הבאל הבינלאומי השנתי של עתונאי החוץ. הארי בלפונטה שר, הבאלט הקיסרי היפאני רקד.

המארגנים דאגו להושיב אותי בחברה מעניינת במיוחד. מימיני ישבה עתונאית שווייצית, שביקשה להצילה מן השולחן ה"גרמני" — כי הגרמנים משעממים אותה עד מוות. מכיון שלא שמעה עדיין שום בדיחה ישראלית או יהודית, היה קל לשעשע אותה. ממול ישבה גברת מאלכסנדריה — מצי ריה יפהפיה ממוצא יווני, הפועלת כאן כ"כתבת עתון פאקיסטאני חשוב. בין הגבינה לקפה, היה מעניין לשוחח על בעיות ה"פורמה החקלאית המבוצעת על-ידי הממשלה הצבאית החדשה בפאקיסטאן. ומכיון שלד הגברת המצריה ישב דיפלומט מכסיקאי, אפי שר היה להשוחח את הבעיות עם אלה של הרפורמה במכסיקו.

להשלמת התמונה הגיאוגרפית, ישבו ליד השולחן שני רוסים מסוכנות סאסי"ט, שת"קנים ומאופקים מאד. לידם ישב דויד הורר ביץ, כתב העולם הזה באו"ם וראש סוכנות ידיעות יהודית-אמריקאית. דיב הוא יליד שבדיה ממוצא רוסי, והוא גדל באמריקה. דיב הורוביץ הוא אחת הדמויות המעניינות ביותר באו"ם, והוא נהנה מכבוד כללי. אי אפשר שלא לאהוב אותו. כי בבית זה, בו שולטת הפוליטיקה הצינית, מייצג הוא משהו בלתי-רגיל: הוא אדם מאמין. לא רק דתי ממש, אלא אדם המאמין בתנ"ך, בנסים, בהסנחה העליונה על כל הנעשה בכדור-הארץ. למרות שכבר עבר את גיל ה-50, הוא מסוגל להטיף בלהט-נעורים מוסר לגדולי העולם. ונדמה שגדוליה-העולם מעריכים זאת — הם אוהבים לדבר אתו, מראים לו נארי מיהם ועונים בחיבה למכתביו, בהם הוא מזכיר להם את תחולת עקרונות התנ"ך על מלאכתם.

רע"ט. ליד השולחן יושבים, בכיוון השעון: נציגי קולומביה, צרפת, האשט ג'ואד מעיראק, נציגי לאוס ופנמה, דאג האמרשילד מברסל, היושב-ראש השבדי, סגן מזכיר האו"ם, נציגי ברית-המועצות, בריטניה, ארצות-הברית, קנדה וסין הלאומית. מאחורי דאג האמרשילד יושב ראלף באנץ, התמונה בקיר מתארת את שלילת האנושות מעבדות לחיי יצירה.

אולם האיש המעניין ביותר ליד השולחן באותו ערב היה גבר כבן 40, השגריר של אחת המעצמות הקומוניסטיות במזרח אירופה. הוא עקב בהערות הומוריסטיות עוקצניות אחרי הנעשה, וכאשר באי הנשף, ביניהם כמה מן המליונרים היותר ידועים של ג'ורג'יק, החלו נלחצים זה אל זה ברחבת הריקודים, אמר שזה מזכיר לו את ימי רומא השוקעת.

בהמשך הערב קרה משהו מאד בלתי-רגיל: השגריר הקומוניסטי החל מדבר בגלוי-לב על בעית ישראל. היה ברור מדבריו כי ירחיב-דבש בין עבד אל-נאצר והגוש הקומוניסטי נגמר, וכי הסובייטים עוקבים בשמחה ובמתיחות אחרי הנעשה בעיראק. "עיראק לא תצטרף לעולם לרע"ט", אמר השגריר. "למה שתצטרף? היא מדינה עשירה. היא רוצה להשתמש בכסף שלה לטובת עצמה. הבעיה של עבד אל-נאצר היא בעיקר כלכלית. כל עוד לא יצליח לצרף למערך שלו לפחות מדינת-נפט אחת, הוא עומד על כרעי-תרנגולת. אולם הוא לא יצליח להשתלט על עיראק."

על ישראל: "אינני מבין אתכם. אין לישראל יוזמה. אין לה מדיניות. היא לא עושה מאומה מלבד להרגיז את הערבים. האם זו מדיניות, להרגיז את הערבים? לאן זה יוביל?" "יש לכם יתרונות עצומים על הערבים. אתם מדינה מפותחת. יש לכם משק חדיש. יש לכם אנשים מוכשרים. יש לכם נסיון של דורות רבים. אבל אינכם יודעים להשתמש בזה. הסתכל על הסובייטים. הם מחזיקים בידיהם את היוזמה. הם עושים משהו בכל יום. יום אחד מציעים ברית. יום שני שולחים את מיקויאן לאמריקה. יום שלישי מכריזים הכרזה על ברלין. משרד-החוץ האמריקאי צריך לקפוץ כל יום כדי להגיב על פעולה סובייטית אחרת. הוא לא מספיק לעשות שום דבר משלו. זוהי מדיניות."

"אתם במצב מצויין. אתם יכולים לפעול. הייתם צריכים לפתח יוזמה חדשה בכל יום. לפנות פעם למחנה ערבי זה ופעם למחנה ערבי אחר. לנצל כל הזדמנות. כל פעולה משפיעה. אם לא תשפיע על הממשלות ה"ערביות, היא תשפיע על העמים הערביים. ישמעו עליהן, יחשבו עליהן. אם תעשו כך כל הזמן, אם תראו יוזמה, אם תאמצו את הדמיון שלכם, תראו שהמצב שלכם ישתנה במשך הזמן. אבל כך, כשאנחנו יושבים ולא עושים כלום, — מה אתם חושבים שתשיגו?"

סיפרתי לו בקיצור על הרעיון השמי. "זה רעיון מעניין", אמר. "אתם זקוקים לרעיונות מעניינים וחדשים, בעלי מעוף ודמיון." "קודם כל", הוסיף, "עליכם לסלק את ה"השפעות הזרות מן המירח התיכון. כל עוד בוחשות המעצמות הזרות בקדרה זו, לא תשיגו שלום." הערתי שזו בדיוק מטרתנו. "לקחתם לכם גיב קשה", חייך.

יתכן שזה הסיכום הנכון לכל התרשמות בלבו של מבקר ישראלי במרכז האו"ם. יש ראל אינה עושה מאומה בבית הזה מלבד לחזור בפעם האלף על כל טענותיה נגד ה"ערבים, באנגלית יפה ורהוטה. אין לה מדיניות, וכל מדינאי העולם יודעים זאת. אילו שינתה את הקו שלה, לא היתה מצליחה להשיג הצלחות מהירות ודרמטיות. מצבה של ישראל חמור כל כך, שלא תתכן שום הב"רא מהירה. אי אפשר לחסל ביוב אחד, ואף לא בשנה אחת, את אשר יצרה הצמרת הישראלית באי-כשרונה ובאי-הבנתה במשך 50 שנה. אולם אם אמנם תהיה הדרך החדשה קשה וארוכה, הרי היא לפחות בעלת סיכוי יים בטוח הארוך. גיב קשה, אך היחידי.

בשביל גיב כזה, מרכז האו"ם הוא מקום חשוב. אין הוא ממשלת העולם — והוא גם לא יהיה כזה בעתיד הקרוב. אולם כביטוי לדעת-הקהל העולמית, כריכוז של מדינאים וכזירה לפעולה שקטה וסבלנית מאחורי הקלעים — אין לו תחליף.

הארי אמונו, דיפלומט ממשלחת גאנה לאו"ם, בשיחה עם עורך העולם הזה, אורי אבנרי, לשמש כמתווך בסכסוך בין ישראל והערבים. על סיכוייו של ראש ממשלת גאנה, נקרומה.

האם תתווד גאנה?

חצהרת השגריר

לאחר הקרב

הנער גבריאֵל. הקטע השני נכתב על-

אל על
סדסכס!

כתב „העולם הזה” נלווה אל צוות-קרב שיצא ללחום בפולש המאיים על ישראל

האויב: הצבא האדום

לא איכפת להם שום דבר מלבד לאכול, התנגד לו חברו. „מה אתה אומר. בבוקר, כשקר להם, הם מצטופפים על השיחים כדי לא להתקרר מהאדמה. יותר מאוחר, כש הכביש מתחמם, הם מצטופפים עליו.”

בטח בשביל לתפוס טרמפ, משיב חברו. המטוסים המריאו. מעל לשטחים הנפגעים החלו לצלול. מלמטה אותה להם החקלאים

העיניים. ברגע שאני עוצם אותן, מתחילות להקות ארבה אדום לרקוד ולקפץ נגדי.”

במרחק של כמה קילומטרים מאזור הפי-לישה, בשדה התעופה שבצפון-מזר, התכוננו יחידות האוויר ללחימה. צוותי הקרקע של חברות מרום וכיס-אוויר הטעינו במיכלי ה-סטרמינים והפייפרים את הרעל, הכינו את המטוסים להמראה. אותה שעה עסקו הטיי-

שטחים נרחבים. הוא סס עם כיוון-הרוח בלהקות ענקיות, שגולן מגיע לפעמים עד למאות קילומטרים, וכשהוא נוחת בשטח, משתנה צבע המקום לאדום. הוא מסוגל ל-פתח מהירות טיסה של 45 קילומטר בשעה ולעבור ביום אחד מרחק שלוש מאות קילומטר. אלא שהוא עושה זאת רק לעיתים רחוקות. לרוב הוא חונה אחרי כל כמה עשרות קילומטרים לחטוף ארוחה ושנה.

יש לארבה רק מגרעת אחת, המנוצלת על ידי המתגוננים מפניו כדי להשמידו. דמו של הארבה קר. הוא זקוק לחימום של קרני השמש כדי להפעיל את האורגניזם שלו, להתעופף ולאכול. משום כך, לעת ערב, כשהקור גדל, הוא מאבד את פעילותו.

את השעות הארוכות האלה, מרגע בו נוחת הארבה למנוחת הלילה וחדל לאכול, ועד לשעות הבוקר בהן הוא מתחיל להתעופף, מנצלים הלוחמים בו לפעולות סיור ולחימה.

★ ★ ★

תותחנים ומטוסים

במושב בית-ינאי, שבמק-חפר, נחת הארבה בשעות אחר-צהריים. הוא כיסה הכל בצבעו האדום: עצי אקליפטוס, פרד-סימ, שדות ירוקים. החקלאים במושב, ברר-בם אנשים שחשכו במשך שנים פרוטה לפי-רוטה והשקיעו אותן בטיפוח פרדסיהם, עמ'-דו אובריעצות לנוכח הפולש שאיים להשי-מך בשעות מספר את עמל חייהם.

הם הודיעו מיד ללוחמים בארבה כי האויב נחת בשדותיהם.

המלחמה התחילה מוקדם בבוקר, עוד ב-טרם עלו קרני השמש הראשונות. על גבי טנדרים הגיעו ראשוני התותחנים, שנשא-על מכוניותיהם מכוונות ריסוס-רעל, דמוי-תותח. הלוחמים היו עייפים. מזה שלושה שבועות שהם נמצאים בתנועה מתמדת מ-ישוב לישוב, מסיירים ומרססים. כשאינו-את מרכזי הארבה הגדולים, החלו בהפגות ריכוך מוקדמת של רעל.

בני איש משרד החקלאות שהפך לקצין אג"ם של הלוחמים בארבה, ונתחם ליפשיץ, העוסק כל השנה בלחמה בעשבריבר, פק'-חו במכוניות-על הפעולה. „לא ישנתי כל הלילה”, סיפר בני. „חשבתי כל הזמן כיצד לארגן את החומרים והאנשים לפעולה ה-בוקר. עכשיו אסור לי לעצום יותר את

בעיר לא חרגישו כמעט בכלום. ה-אנשים המשיכו לחיות כרגיל, לעבוד ולבלות. אבל המלחמה כבר היתה נטושה בכל רחבי הארץ. בלילות גיוסו טייסים מ-בתיהם כדי לצאת לגיחות דחופות. אחרים גיוסו לשרות מלא של כמעט 24 שעות ב-יממה, לא נתנו מנוחה לגופם שבעה ימים בשבוע. מאילת ועד דן, שרר מצב של כו-גנות מלאה ביישובים. השאלה היתה: „מתי יגיע האויב אלינו?”

האויב פרץ לארץ גדודים גדודים. באופני-סיבה כללית תקף בכמה חזיתות בעת וב-עונה אחת. צבאותיו נחתו בעורף, במקומות שלא ציפו להם, התבססו מיד על פני שט-חים המשתרעים על רבבות דונמים, החלו במלאכת ההרס וההשמדה. הוא זרם גלים-גלים מעבר לגבול, בסדר צבאי, ממושע-ופיקה, בשיטות לחימה מיוחדות לו, איים להשחית ולכלות. היה זה אויב אכזרי וחסר-רחמים, בעל יכולת הרס והשמד שאין לול-ול בה אפילו בדור האנוש — הארבה.

בדרך מסלולו הרבי-שנתי מסודאן וחבש אל הודו, פלש הארבה שוב לישראל. אלא שהפעם, בסיבוב הרביעי מאז קום המדינה, היתה זו פלישה אדירה, שכמה לא ידעה הארץ מאז שנת 1929. כדי להדוף אותה היה צורך בפעולה צבאית ממש, מתוכננת, מתואמת ומבוצעת לפי כל כללי הלחימה ה-חדישים. היא אמנם לא נעשתה על-ידי אנשי צבא, אולם אלה שעשו אותה, החקלאים ב-יישובים שנפגעו, אנשי משרד-החקלאות וה-מחלקה להגנת הצומח, היו יחידה מאומנת.

★ ★ ★

עיניים כחולות ליחידת מודיעין

המלפון לא פסק מלטרטר. ידיעה רדפה מרה נוספת. „מדברים ממשרת גדרה. הם הגיעו לקיבוץ גת. נחתו גלים-גלים בכמויות עצומות.” „כאן עין-גב. הם היו אצלנו ה-בוקר, אולם המריאו ועברו מערבה. חצו את הכינרת.” הם תפסו את חלקות הגפן והמססוא שלנו.” הודיעו ממבואות ביתר. הם ממשיכים לחצות את הגבול, הודיעו מאזור בית-גוברין.

רחל גבריאלי-שפן, יושבה בחלוק לבן בחורה שבמשרדי המחלקה להגנת הצומח, ואספה את הידיעות שזרמו מכל חלקי ה-ארץ. בכל ימות השנה עוסקת הד"ר רחל גבריאלי בגידול ספילים נגד מזיקים שר-נים. אולם כשהחלה פלישת הארבה, הפכה האשה בעלת השיער האפור-זהוב והעיניים הכחולות, למעין מחלקת מודיעין וקשר של צבא הלוחמים בארבה. משעות בוקר מוקד-מות ועד לחשיכה, היא רתוקה לסלפון, מק'-בלת את הקריאות מהישובים אליהם פלשו להקות הארבה האדום.

לא תמיד הידיעות המגיעות אליה הן ידי-עות חשובות ביותר, המקדמות את המלחמה. „יש לי גינה רצה עגבניות”, טילפן עירוני נרגש, „ואני רוצה לדעת באיזה רעל ל-רסס.” „כאן מדברים מקיבוץ אפיקים”, באה קריאה נוספת, „מצאו אצלנו במשק חגב אחד של ארבה.”

הטלפון לא פסק מלצלצל אף לרגע. כשלעת ערב הוא השתתק מעט, ניצלה רחל גבריי-אלי את ההפסקה וטלפנה לחנות פרחים: „אני מבקשת לשלוח זה פרחים לדבורה בר-טוב, ורדים יפים, יפים...”

★ ★ ★

הצבע משתנה לאדום

כמו בכי מלחמה, הפעולה הצבאית הראשונה היא פעולת מודיעין: איסוף החומר על מקומות החניה של האויב, גוד-לו וסוגו. הארבה האדום, שהוא שלב בהת-פתחות הארבה לפני שהוא הופך לצהוב ומטיל את ביציו, אינו זללן ביותר, כוחלי הארבה, למשל. אולם גם הוא יכול לכלות

תותחי שדה לריסוס רעל מופעלים על ידי צוותות קרקע ניידים, על גבי מכוניות, כנגד להקות הארבה הקטנות שלמטוסי הריסוס ח'-מיוחדים לא כדאי לרססם. התותחים מסוגלים לרסס את הרעל עד לגובה של 35 מטר.

והסיירים בדגלים ובפצצות עשן היכן רובץ הארבה. אולם לא היה בזה כל צורך. הם יכלו להבחין בצבעו האדום, אפילו כשהיה רובץ על שיח בודד. הם צללו לגובה של מטרים ספורים מעל פני הקרקע, ואפילו פחות מזה, הפעילו את המרססים, וענני רעל לבן כיסו את השדות והפרדסים.

★ ★ ★

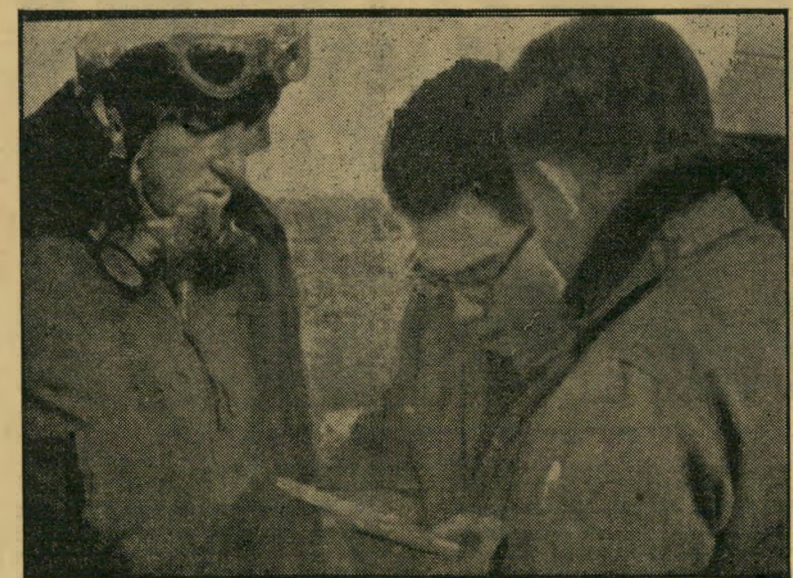
יום כיפור לארבה

לפני שהמפיקו חגבי הארבה להתח-מם ולהתעופף, נפגעו ברסיסי הרעל. השפעתם לא היתה מידית. למספר שעות הם שיכו להתעופף ולאכול, הצליחו עוד לבלות שדות של אפונה. אולם הם לא עפו רחוק. רסיסי הרעל שפגע בחגב החל להממו. כי שיכור החל הארבה לפרפר, איבד את שיווי-משקלו, אבריו לא פעלו עוד בתאום, עד שהשתרע על הקרקע ומת.

שמונים אחוז מלהקה מרוססת ברעל מתים תוך 24 שעות. הנותרים מצטרפים ללהקות אחרות, אולם גם להם לא מצפה גורל טוב יותר. אי-שם ידביקו אותם רסיסי הרעל של המגינים על השדות. רק עשרות מועטות של ארבה צפויות לעתיד טוב יותר. הם גל-קחו בשבי, הושמו בתוך כלובי-עץ גדולים במשרדי המחלקה להגנת הצומח, קיבלו מזון וחוממו במנורות מיוחדות. אולם השבי לא היה לפי כללי אמנת ג'נבה.

השבוים היו מיועדים לניסויים מדעיים, שלא תמיד הצטיינו ברחמים רבים. הקרב-נות הראשונים בשבי היו מספר ארבה ש-ה הושמו בכלוב כדי לבחון את תגובותיהם כשלא ניתן להם מזון. על הכלוב תלה מי-שהו שלט: „נא לא לתת להם לאכול. יש להם יום-כיפור ארוך.”

סימ, בחורים צעירים, משוחררי חיל-האוויר, בהחלפת רשמים מהפעולות בימים הקודמים. הם חזרו יום קודם לכן מריסוס שטח של 60 אלף דונם צפונית לאילת, שם הצליחו להדביר להקה עצומה לאורך קילומטרים רבים. „בחיי שיש להם שכל”, חיוה אחד הטייסים את דעתו. „איפה?! סתם פרעסערס,

סיוע אוירי מקבלים צוותות הלוחמים בארבה מטייסי חברות מרום וכיס-אוויר, המרססים את להקות הארבה ברעל. בתמונה נראה טייס חברת מרום חיים פרדונסקי (שמאל) מוסר דו"ח לבני (במשקפיים) קצין האג"ם של הלוחמים בארבה.

בשובנו, גברה ההפגזה מאד והפגזים שר-קו מעל ראשינו. נצמדנו לתעלה, שהיתה שטוחה, והתחלנו להתקדם לעבר המקלט. אך ההפגזה היתה כה אינמה שאי אפשר היה להתנועע ולו גם בתעלה. לפתע הרגשתי שהנער שוכב עלי. נבהלתי וחששתי, שמא (המשך בעמוד 8)

הפצוץ אמר בתוך מצבו הקשה: „נשארו עוד בנות במקלחת.” שם נפצע הוא עצמו. הפעם דרשתי מהנער בתוקף לא להלוח אלא, כיוון שהדרך היתה ארוכה יחסית וחסרת תעלות. אך תוך ריצתי נתברר לי ששוב הוא רץ אתי. המקלחת היתה ריקה והרוסה. זכוכיות שבורות, כתמי דם.

מור על הפצוץ. שב עם האלונקה. העברנו יחד את הפצוץ למקלט העזרה-הראשונה וכאן נתברר שיש הכרח להוציק מכונית על מנת להעבירו לבית-חולים. בקשתי מהנער, שאני מדריכה, לשוב למ-קומו ואני רצתי לארגן את המכונית. בדרך גליתי, שהנער בעקבותי. נזכרתי שהחבר

ידי מתיישב מבוגר יותר, מדריך-נוער: ישבתי בפתח המקלט ולמולי בא חבר פצוץ ושותת דם. משכתי מיד פנימה ב-עזרת נער (גבריאלי) שרץ לעזרתי, ופגיתי ללכת למקלט העזרה-הראשונה כדי להביא אלונקה. אך הנער מחברת-הנוער התגרב ל-רוץ להביא את האלונקה ובקש שאני אשי-

(המשך מעמוד 7)

נפגע מרסיס ועודדתי להתקדם לאט, לאט. אך נדמהתי ונרעשתי לשמוע את תשובתי — תוך שריקות הפגזים וקולות הנפץ — „אני שוכב עליך, שלא תפגע...“ נרעשתי. דחפתי בכוח קדימה והתגלגלנו למקלט.

הנירה

היהודי הנודד

מכונת כהן עצרה ביום ששי האחרון במחנה הראשי של נמל חיפה. קצין משטרה פתח את הדלת, פניה את הדרך לגבר שמן, בעל פנירקות קפאיות. יוסף יואנוביצ'י ה' עיף מבט נוקשה ופיקח סביבו, צעד את שני הצעדים אל כבש האניה תיאודור הרצל — היהודי הראשון שגורש ממדינת ישראל. לידי קברניט האניה מסר קצין המשטרה מכתב שנשא את חתימת שריהפנים ישראל בריהודה: ציגירוש נגד יוסף יואנוביצ'י, שהגיע ארצה לפני כשנה, בעזרת דרכונו המושאל של יוסף לוי. אחותו של המגורש, חושבת חיפה מזה שנים, מיררה בבכי (ראה שער). „למה מגרשים יהודי וכן מן הארץ? התיפחה. בעלה תקף קשות את שריהפנים, טען כי מעשהו לא היה אלא נקמת קומור ניסט בבורגני. „אני מחכה כל רגע להתערבותו של דוד בן-גוריון,“ הכריז בחוסר אמונה.

יואנוביצ'י עצמו לא הראה כל סימני התרגשות. עיניו חסרות הריסים כמעט לא הביעו כל מחאה. ברגע זה נדמה היה כי שב היהודי בן רומניה לקדמותו המזרחית. כל יישותו אמרה כניעה פאטאליסטית לגורל: מה שנגזר, יהיה.

איוב מורדני. יוסף יואנוביצ'י הוא בן המאה ה-20, אך סיפור תלואותיו לקוח ישר מספרה הספרים: קינתו של איוב בלבוש מרדני.

כי פעם לא היה חסר ליואנוביצ'י דבר. הוא היה עשיר מופלג, מקובל בחברה הגבוהה ביותר של פאריס, שרים וגדולי עם שמחו להיראות בחברתו. אך בן-לילה חרב עולמו עליו: הוא נכלא, חלק מרכושו הוחסר, אשתו ושתי בנותיו התנכרו לו ועזבוהו בודד וערירי. בהיותו בכלא נרצח אשתו על-ידי שויד לעיני בתו הבכורה, ידידיו התרחקו ממנו כממזורע.

כאשר נולד יואנוביצ'י לפני 54 שנה בעיר קייסריה שבסוריה, היה בנו של סמר

הן טובות -
טובות מאוד!

למה לשלם יותר?

צברה

20 סגריות 280 כ.

אריזה כפולה

המינוי

קיבלת חשבונך לקראת ה- שנה החדשה, נא פרע אותו בהקדם. עקב הביקוש לעי- תון, לא נוכל לאפשר כל משלוח ללא תשלום.

הותרה הצגת ערום
כי בגדיהם
נמצאים בכביסה
„קויק“
מכבס אותם בעצמו

יבדוק אותי. אבל שלחתי משהו אחר במ' קומי לבדיקה, ארי טהור. **מרוקאי בלוד.** את קשריו עם הנאצים לא שכחו לו הצרפתים. עם גמר המלחמה הועמד יואנוביצ'י לדין על שלוש האשמות: שיתוף-פעולה מוסרי עם האויב, שיתוף-פעולה כלכלי ושיתוף-פעולה מסחרי. הוא נמצא חייב רק באשמה השנייה, המחיר: חמש שנות מאסר, קנס 50 מיליון פרנק.

הוא ריצה את עוננו בכלא — אך גם אז לא הרפה הגורל ממנו. בצאתו מן המאסר הוגלה לכפר מנד הנידה, כמסוכן לציבור. מדוע? „מפני ששמי יואנוביצ'י, לא דיפון או דיראן... כן, מפני שאני יהודי, כש- פתחו את המשפט נגדי בפאריס, ב-1948, אתם יודעים איך פתחו? ככה: „היהודי יוסף יואנוביצ'י, היהודי, אתם שומעים? היהודי! היהודי יואנוביצ'י ישב במלון היהודי של מנד ועשה עסקים גלובליים. הוא הקים ר' פירק חברות, שיק רבבות טונות של גרוטאות. את הרווח העיקרי עשה, כנראה, מהעזמה על שלטונות המס. אך לפני שה' משטרה הספיקה לגלות את עסקיו, ולשים עליו יד בשנית, עזב מסייה גיזוף את פילג' כן הגרמניה ואת חפציו האישיים, נעלם כלא היה.“

במקומו הופיע יוסף לוי, אזרח מרוקאי, שנחת בלוד ובכיסו אלף דולאר.

מצב רצוי. היתה זו עכירתו היחידה של יואנוביצ'י נגד החוק הישראלי: התראות כאחר. אולם בתמימותו חשב כי עבירה כה קטנה, אינה שקולה כנגד הזכות הגדולה שמעניק חוק השבות לכל יהודי באשר הוא יהודי: זכות המקלט ללא-תנאי.

כך חשבו המחוקקים וכך חשבו רבים בישראל. אך לא האיש הקובע בענייני עליה ואזרחות: שריהפנים. ישראל בריהודה ראה בו איש בעל עבר פלילי ומשתף-פעולה עם הנאצים, גמר אומר שלא להתעלם מהפרת החוק שהפר יואנוביצ'י בהציגו בשדה-התעור פה את דרכונו של לוי.

כמעט שנה תמימה נמשך המאבק: צו גירוש, התערבות משפטית, בקשת רחמים, דחיה. חיי יואנוביצ'י התנהלו בקפיצות מצו לצו — עד לציריגירוש הסופי והמוחלט שהעלה אותו על חשבון המשטרה אל סיפון תיאודור הרצל.

פילוסוף יהודי. משם, בשיחה רדיו-טלפונית, השיב השבוע יואנוביצ'י לשאלות כתב העולם הזה:

שאלה: היכן נמצאת האניה ברגע זה?

מגורש יואנוביצ'י עזבה בכבש „תיאודור הרצל“

מה שנגזר, יהיה

תשובה: בלב ים. עזבונו את נאפולי לפני שלוש שעות.

שאלה: האם ביקשת לרדת בנאפולי? תשובה: כן, רציתי לרדת. ועוד איך ש' רציתי. אבל לא נתנו לי.

שאלה: מי לא נתן?

תשובה: המשטרה האיטלקית. אין לי ויזה, אין לי ניירות. ביהודי כמוני אין להם צורך.

שאלה: שמענו שהיתה לך התקפת-לב.

מה שלומך עשיתי?

תשובה: מה כבר יכול להיות שלומי? הבוקר היתה לי התקפה שנייה.

שאלה: מה תעשה כאשר תגיע האניה למרסיי? האם תרד מרצונך החופשי או רק אם תורד בכוח?

תשובה: אני לא יודע, אני לא יודע. ה'...

קפטן כאן הוא בעל-הבית והוא יכול לעשות מה שהוא רוצה. גם להוריד אותי בכוח. אמרו לו להוריד אותי במרסיי.

שאלה: האם יחכה לך משהו במרסיי? תשובה: הן, כן. הרבה אנשים, ידידים, עורכי-דין. אני יודע? אולי שוטרים. נחכה ונראה.

שאלה: מה תאמר להם שם? תשובה: אני כבר אסביר להם. אסביר להם הכל. למה עזבתי את צרפת, למה גירשו אותי מישראל.

שאלה: מה תאמר להם בדיוק, כבר חשבת על כך?

תשובה: אני עוד לא יודע, לא חשבתי עוד. אבל אניג להם.

שאלה: מה דעתך על יחס בריהודה אליך? תשובה: לא בסדר, לא בסדר. יכול היה לפחות להעלות אותי על אניה המפלגה ל' דרום-אמריקה. שם יכולתי להסתדר. בר-יהודה ידע זאת. למה החזיר אותי לצרפת?

מה עשיתי לו שיעולל לי את העוול הזה? שאלה: האם אתה מתכוון לתקוף את ישראל או להשמיץ אותה?

תשובה: לא אדוני, לא. הרי כתוב שלא ירק אדם בפניו שלו עצמו.

שאלה: כיצד היית מגדיר את עצמך כרגע — אופטימיסט או פסימיסט?

תשובה: אני פילוסוף אדוני. פילוסוף יהודי.

מה שנגזר, יהיה.

מה שנגזר, יהיה.

כספים

חשבון סודי

בנקאים, תעשיינים, חברי הממשלה — אפילו בני משפחתו של ראש הממשלה, הוזמנו לפני שבוע באדיבות אל מטה ה' משטרה. שם חיכתה להם ההפתעה של חייהם. בידי הקצין החוקר היה תיק, ש' הכליל את הסוד השמור ביותר של אורחיו הקרואים: מספר חשבון הבנק שלהם בשווייץ וכמה דולארים וסנטים מבורחים ונחשבים שם לזכותם. הסך-הכל של הפקדונות ה' בלתי-חוקיים: 280 מיליון דולאר.

למעשה, היה ידוע מזמן כי אותם אנשי שלומם של המשטר מחזיקים מטבע זר בחשבונות סודיים. אך כדי לנמנע שערוריה רבתי העלימה הממשלה עין מן ההון ה' מועלם. אפילו מחלקות ממשלתיות נתפסו למינהן זה, בטענה כי אינן יכולות לפעול כראוי ללא חופש-פעולה בשימוש במטבע זר. בכלכלה הסובלת מגרעון מתמיד, וה' צורכת הרבה יותר משהיא מייצרת, הכבידו הברחות המטבע באופן קטלני על המשק.

שיחק ההדרים נתקל בתחרות קשה בש' חקים הבינלאומיים ורזרבות הזהב ירדו לני-קודה כזו שרק בקושי יכלה המדינה לשלם בעד ייבוא הדלק למכוניותיה, ואז, תחת הלחץ הגובר של חוסר דביזים, החליטה הממשלה לפעול.

שמות ומספרים. במשך חודשים, עס' קו מיטב חוקרי המשטרה בבילוש דקדקני. מפי פקיד בכיר של בנק שווייצר הצליח אחד הבלשים ללמוד את שמו של נציג אותו בנק, שהיה נוהג לבקר אצל לקוחותיו בארצם ומנהל את עיסקותיהם החשאיות. בתחילת חודש זה נעצר אותו נציג ובעקבות המעצר נתגלתה רשימה של 1363 שמות. בצד כל שם היה רשום מספרו של חשבון בנק סודי.

הצעד הבא: הוזמנו בעלי החשבונות לי-ראיון במשטרה. כל מוזמן נתבקש עם בואו לחתום על שתי הצהרות: האחת פירטה את פקדונו בחשבון הסודי, השנייה חייבה את החתום להעביר לרשות הממשלה את המטבע הזר שלו תוך 30 יום. כולם חתמו.

אפילו קונצרן-הענק המקורב לממשלה, המרכז בידו מפעלי תעשייה, קחי ספנות וחלק ממניות חברת התעופה הלאומית, לא יכול היה להתחמק.

חסינות עצמית. הדבר לא קרה בי-ישראל, אם כי המצב המתואר דומה ביסודו למצבה של ישראל. הוא קרה בקצה השני של הים התיכון. היה בכך מזון רב למח' שבה שאפילו ספרד של פראנקו, הארץ אשר השחיתות והרקבון השולטים בה מהווים שם-דבר בעולם התרבותי, העזה במכת' מטאטא אחת לתבוע סוף-סוף לחשבון את בעלי-השררה שהעניקו לעצמם חסינות מ' חוקי המדינה.

דת

עבודה זרה

גם שריהדות הרב יהודה לייב מימון וגם שריהדות משה חיים שפיא, לא

תצפית

(כל הזכויות שמורות)

● **היחסים בין מפלגות הקואליציה הממשלתית ילכו ויחריפו.** ככל שמתקרב מועד הבחירות לכנסת הרביעית, כך יפרצו החזקה חילוקי הדעות של השרים ליד שולחן הממשלה, והוויכוחים בתוך הממשלה יהיו קולניים ביותר. וויכוחים אלה יתנהלו מסביב לכל הבעיות שיעלו לדיון בממשלה, כולל ענייני חוץ ובסחון.

● **עם זאת לא יגיש דוד בן-גוריון את התפטרותו, כדי לרצות מושבר ממשלתו.** הממשלה המסוכסכת תמשיך לכהן בצורתה הנוכחית עד לבחירות הבאות.

● **ישראל תזכה במענקים אמריקניים מוגדלים.** שר האוצר לוי אשכול, העומד לצאת לביקור בארצות הברית, ינהל שם את המשאומתן להשגת מענקים אלה. אולם ייתכן שכל פרשת המשאומתן וקבלת המענקים תישמר בסוד, לפי דרישת האמריקאים, החוששים כי צעד זה עשוי להכביד על נסיונותיהם לתקן את יחסיהם עם גמאל עבד אל-נאצר.

● **בריטניה תפתח, בימים הקרובים ביותר, בשיחות פיוס עם מצרים.** הבריטים רוצים להקדים בכך את האמריקאים, כי הם חוששים שהסטייטס-דפרטמנט עלול להגיע לידי הסכם עם ממשלת קהיר מאחורי גבם. הבריטים יהיו מוכנים לפצות את המצרים על הנזקים שנגרמו להם בימי מיבצע סואץ. ייתכן ופיצוי זה למצרים יינתן גם ללא כל תמורה רצינית מצד מצרים. הסיבה: גילוייו של העתונאי רנדולף צ'רצ'יל על מיבצע סואץ גרמו לעזווע קשה בבריטניה, וממשלת מקמילן תנסה לתקן את הרושם עליידי מתן הפיצוי, שיסמל בעיני הבריטים את סיומה של הפרשה ביטחון המזל.

● **שר החקלאות האמריקאי עזרא כנסון יערוך ביקור בישראל.** בהשפעתו של בנסון ישראל בקרוב כמויות ניכרות של עודפי מזון אמריקאיים. הממשלה הזמינה את בנסון, באמצעות ציר ישראל בושינגטון, והוא הודיע כי הוא מקבל את ההזמנה וייענה לה בקרוב.

● **למרות הודעותיו כי אינו בדעתו להיבחר לכנסת, יופיע משה דיין במקום מרכזי ברשימת מפא"י ל-כנסת הרביעית.** בצמרת מפא"י מושמעת אמירה נוספת, כי אין לתת לדיין מקום, כל עוד לא יתחייב בפורש לא להופיע בפומבי. נגד הקו הרשמי של מרכז המפ"י, אולם ביג"י, תובע בתוקף להעמיד את דיין בראש העמוד לעומת זאת, יתנהל מאבק חריף מסביב למקומו של שמי

עוז פוט. ההתנגדות בצמרת הירוקה של מפא"י תיקח של מפא"י

לפרס היא הרבה יותר חריפה מאשר לדיין ואילו תמיכת בן-גוריון בפרס כוועד לכנסת, גם היא מסוייגת, לפחות לפי שעה.

● **מאבק אחר במרכז מפא"י:** מועמדותו של משה שרת בראש הרשימה לעיריית תל-אביב, בסיכוי כי יצליח להגיע לכס ראש העיר, ראש מפא"י, כולל ביג"י, מעוניינים במועמדות זו ותומכים בה. המתנגד המר ביותר לרעיון זה הוא משה שרת עצמו, ראש הממשלה ושר החוץ לשעבר סבור, כי

מועמדות זו מחתימה אותו סופית בסימן עסקן מסוג שני, שמקומו בשלטון המוניציפאלי ולא בשלטון המרכזי. שרת נוטה לחכות עוד זמן ללא כל תפקיד שלטוני, מתוך תקווה כי לא ירחק היום והוא יחזור למקום מרכזי בממשלה.

● **הפרוגרסיבים יגלו פעילות ציבורית רבה.** הצעת התיקון לחוק מטה הכנסת, שהוגשה על-ידי המפלגה הפרוגרסיבית, אינה אלא טכנית ראשונה בשורה ארוכה של הפגנות כלכליות, שתבצע המפלגה כדי לזכות באהדת הציבור האזרחי. בקרב הנהגת המפלגה הפרוגרסיבית קיים חשש רציני, כי השתתפות המפלגה בממשלה עם שלוש מפלגות הפועלים מזיקה לה ומורידה את ערכה בעיני הסוחרים והחרשתנים. הפעילות הכלכלית באה לתקן מצב זה.

● **"הארץ" יגביר את תמיכתו במפלגה הפרוגרסיבית ועמידת העתון תזדחה יותר ויותר עם עמדת מפלגה זו.** גרסום שוקן, עורך הארץ, שהוא גם חבר הכנסת מטעם הפרוגרסיבים, ירצה לחזק את מעמדו במפלגה על-ידי העמדת עתונו לשרותה. הארץ יסיף גם לקואליציה ממשלתית מורכבת ממפא"י, הציונים הכלליים והפרוגרסיבים.

● **אישיות ידועה בצמרת הציונים הכלליים לשעבר, ומראשי העדה הספרדית בישראל, יחמנה מנהל כללי של משרד החירות.** מינוי זה יביא לסולחה בין מפא"י לבין המתמנה ויהווה הפתעה בחיים הציבוריים במדינה. המשאומתן לביצוע תוכנית זו מתנהל על-ידי שר המשטרה בכור שלום שטרית.

● **המשטרה הכלכלית תפתח בחקירה מקפת נגד מקבלי השילומים מגרמניה.** המטרה: חשד כי כסף רב מכספי השילומים האיי-שיים, הועבר לישראל בדורפים בלתי-יכשורים, תוך עיקוף חוקי המס. כן מקווח המשטרה, כי חקירה זו תגלה אנשים שקיבלו פיצויים, בסכומים ניכרים, מבלי שחיו זכאים לכך.

ארצו הוא מכיר, יודע גם יודע מה רבה הברכה שמביאה עבודת הקרנות הלאומיות למפעל תקומתנו והתבצרותנו במולדת. על-כן ייפלא בעינינו, אם מורה עברי מפגר במילוי חובתו לקרנות, ונוטים אנו להניח שאין זה אלא דבר שבמקרה.

"לא נוכל להשלים עם כך ששם כבי' ייעדר ברשימת תורמינו, והיטלנו על בא' כוחנו לבקרו שנית, מתוך בסחון שיענה לנו ויביא לידי סדור תרומתו לקרנות הלאומיות לשנת תשי"ט."

השבוע, כשחזרו גובי קרנות ההשטרות לבקר בבתי-הספר, נתקלו בתשובה-כמעט אחידה: לא. הודה מורה ותיק בבית הספר שביציון ברחוב יפת ביפו: בשנים הקודמות עוד סרבנו בחציפה, אולם השנה, כשגם מנהל בית-הספר אמר לא, יכולנו להחזיר את היד לכיס. גם המורים רוצים לחיות.

פשעים

עוף נקמה שחור

איש לא יכול היה לראותו בעיניו, אולם מזה שנתיים ריחף מעל ראשו של שמעון פרידמן (42), עוף שחור. ידידו וחברו ל-עסקים, הסמל לשעבר שמעון שיטריה, הבטיח לפרידמן, כשנשלח לרצות שנת-מאסר

ספקו משך תקופת כהונתם במשרד ה-דעות, כי בין יתר שטחי המחיה המצומצמים של משרד, כלולות אף דתות בני-המיעוטים. גם איש מבין החרדים למפלגה, לא חשש מעולם כי טיפול זה בדתות המיעוטים, כרוך בחשש של עבודה זרה.

המצב השתנה מעיקרו, כשמשרד הדתות הופקע ממכרות הבלעדית של המפלגות הדתיות, הועבר לרשותו של הרב יעקב משה טולידאנו. בין יתר הרעיונות שהו-עלו כדי להטיל דופי בשר החדש, נשמעה אף הדעה, כי טיפולו של שר-הדתות בי-כנסיות ובמסגדים של בני-המיעוטים, מתנה עבודה זרה.

נפך עי מוזכר נוצרי. השבוע התאגד קבוצה חרדית בתל-אביב ובני-ברק, קראה לעזרתה חכם ספרדי שמת לפני 800 שנה, כדי לגנוז את החכם הספרדי החי. בתוכו שושלת למשרד-הדתות קבעו בני-הקבוצה החרדית, הידועים בהשתייכותם הי-אישית למפלגה הדתית-הלאומית: "מקורם רבים בהלכה מוכיחים כי אסור ליהודי ל-הקציב כספים לייגונוסך על מוצבים של נוצרים". אפילו אם נקבל את עדות ה-רמב"ם כי המוסלמים אינם עובדי עבודה זרה, הרי לגבי הנוצרים אין הדבר מוטל בספק. ואין כל היתר לכך.

"ויש חשש לעבודה זרה. מה גם שהמשרד מטפל בדרושים ובשאר מיני דתות שהן עליבא דכולא עלמא עובדי עבודה זרה מוב-הקים..."

מסקנת כותבי התזכיר: על שר-הדתות, שיש חשש כי נגוע בעבודה זרה, להתפטר.

חינוך

הקזת דגים

הורים רבים שילדיהם תובעים מהם בכל סוף-שבוע גרושים בודדים, כדי לשלשל בכיתה לקופסת הקרן הקיימת, יקבלו בודאי בסיפוק את הידיעה כי המורים-המתרמים עצמם, נאלצים לשלשל בכל שנה סכום לא מבוטל לאותה מטרה.

אולם המורים, בניגוד לתלמידיהם, אינם רואים עוד בשלשול הלירות לקופסת הקרן הקיימת, משום מעשה חלוצי. בשנים האחר-יונות גילו הם התנגדות ממשית להקזת הדמים. יותר ויותר מורים סרבו לשלם את הסכומים הנדרשים מהם.

הקרן הקיימת לא יכלה להשלים עם ת-דוגמה המסוכנת שנתנו המורים לדור המת-רימים הצעיר. מיד עם תחילת שנת-הלימודים הנוכחית דאגה היא לגושפנקה חוקית להקזת מצד מרכז הסתדרות המורים.

מזכירו הכללי-כול של המרכז נענה בי-רצון. במכתב ששלח שלום לויין אל כל מורי בתי-הספר במדינה, נתן להם להבין כי "אנו בטוחים כי כל חברינו, ללא יוצא מן הכלל, יתורמו בנפש חפצה את חלקם לקרנות, ויקבלו את המתרמים בסבר פנים יפות כראוי לשליחי מצותה".

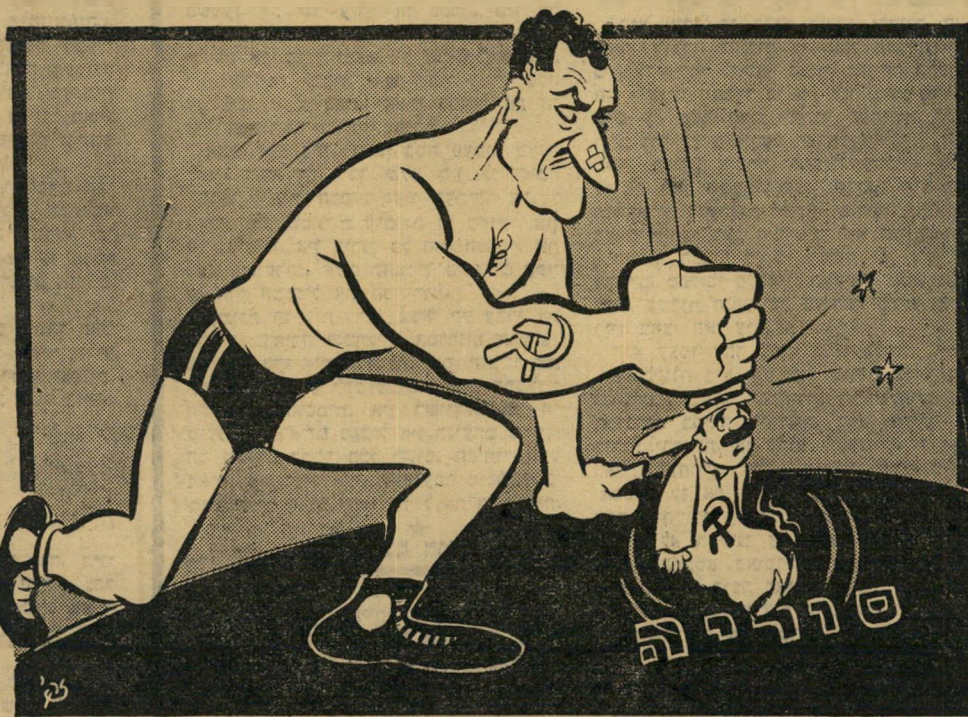
מכתבו של לויין הושלך לסל. המורים לא נמנעו מלהסביר לבאי-יכוח הקרנות, שבאו לגבות את סכום-השנור-השנתי, כי לדעתם נסתים תפקידה של הקרן הקיימת ולו גם כסניף-משנה של משרד-החינוך. למתמרדים ניתנה ארכה של שבועות מספר לחזרה בת-שובה. משלא נכנעו, כתב להם השבוע הועד הארצי המאוחד של הקרן-הקיימת, מכתב שהוא ספק בקשה ספק איום.

כותב הועד הארצי: "מתהווה לשמוע ש-כבי' לא נענה לבאי-יכוח ועדנו המקומי, כשפנה אליו בדבר קביעת תרומות ה-החירה לקרנות הלאומיות לשנת תשי"ט. אין זה מתקבל על הדעת, שמורה בישראל לא ימלא את חובתו לקרן-הקיימת-לישראל ו-לקרן-היסוד, אשר התנועה הציונית הטילה עליהן תפקידים דחופים וחיוניים ביותר במערכת השתדלותנו בארץ והכשרתה, לק-רואת גלי עליה מחודשים, מאחורי מסך-הברזל, אשר אליהם עינינו צפויים.

"הסתדרות המורים בישראל הושיטה מאז ומתמיד יד-אומנים לקרנות הלאומיות. כל מורה ומורה, שבתוך עמו הוא יושב ואת

● בין יתר תפקידי משרד הדתות: הקצבת סכומים-כסף לצורך טכני-פולחן נוצריים. בי-ניהם חלום עבור היין תנמסך על המזבח.

● המגיע לסכום של 42 ל"י לשנה למורה מתחיל, 15 ל"י לשנה למורה ותיק או אקדמאי.

נאצר מדכא את הקומוניסטים בסוריה

בכלא, בעקבות הלשנה שלו (העולם הזה 1035) כי עוף-הנקמה-השחור ירדפו כל חייו.

השבוע היה נראה כי העוף-השחור השיגו סוף-סוף. שמעון פרידמן נטול כליה אחת, שכב בבית החולים הדסה בתל-אביב, מפרפר בין החיים ובין המוות.

לא היתה זו נקמתו של שיטריה שהשיגה את פרידמן נמוך הקומה. שמעון שיטריה, שכסמל מדור הבילוש בתל-אביב, היה מחפה על פרידמן, רועה זונות ותיק, מסייע בי-שחרור נערותיו, עובד עתה לאחר שחרורו מכלא מעשיהו כמחנאי בתחנת החדשה של חברת-החשמל בסוכרני. הסכין החדה שנג-עצה בגופו של פרידמן, 80 קילומטר מקום הימצאו של שיטריה, בלב ליבה של תל-אביב, נשלחה בידי אדם אחר.

החברה שוודלה לזנות. יוסף שוישה נדון לפני למעלה משנה על איומים ותקי-פה לשנת מאסר. ביום ד' בשבוע שעבר, שוחרר ממעצרו בכלא רמלה, חזר לתל-אביב בתקנה למתוח קו על העבר. אך העבר דרך אחריו. כשמצא את חברתו נעמי, ממנה נפרד בעל כרחו לפני שנה, סיפרה לו היא בבכי מר כי שמעון פרידמן שידל אותה לזנות, שילשל את כל רוחה לכיסו. שוישה, שהחליט כי רוחו חברתו מגיעים לו, יצא בעקבותיו של פרידמן, מצא אותו בשעות הצהריים בסביבות קפה נוגה.

בין השניים התפתח ויכוח קצר שהפך תוך דקות לריב. לפתע הוחרדו תושבי רחוב פינסקר בקריאות "הצילו!" כשהגיעו למקום, מצאו את שמעון פרידמן, שנתיים לאחר שיידו שילח בו את העוף השחור, מתבוסס בדמו.

כתב „העולם הזה” עבר את הקווים והגיע לירושלים ולעמאן

ביקורת השבוע בירדן

את זאת למדת כשעברנו את הביקורת על גשר אלנבי, כמה חיילים עצרו את המוניות וביקשו אותנו להודות. בתוך התעודה של אותו צעיר היה מצוין שהוא עובד אורחי, אבל החייל שאל אותו מדוע אינו לובש מדים, כל הסברי הצעיר לא הועילו ורק התערבות הקצין האחראי למשמר הגשר הצילה אותו ממעצר.

באותה הורמנות התברר לי דבר נוסף, כי ירדן, הצבא, ולא מנהל משרד, אחראי להו"פעתן לעבודה. אם פקיד לא יבוא למשרד, פקיד לו לנסוע או לצאת לרחוב. כי לכוחות הבטחון הזכות לדרוש ממנו שיציג אישור חופשה, ולא — ייאסר. גם אנשי המקצועות החופשיים חייבים באישור כזה. ממש מממשל צבאי, אין לקנא בירדנים; החופש שהוענק למבקרים הישראלים הוא רק הכנסת-אורחים מזרחית, כנראה, המלך אינו נוהג כך כלפי גתניו. בעצם, צודק המלך חוסיין שאינו מאמין לגתניו. הם מוכנים לומר בפה מלא כי מחכים הם לסוף מלכם — שידמה לסופו של בן-דודו המנוח: פיצול השני, מלך עיראק.

בראש התהלוכה — המורים ופרד

צבא נאמן למלך במידה רבה. כל נסיון-הפיכה בגדה המזרחית, עלול לג' רום למלחמת-אזרחים בין הלאומנים המשי' כילים לבדחים המאמינים במלך והנאמנים לו. הם רואים במלך את נצר משפחת הנביא, ולכן אסור לפגוע בו.

בן-שיחי הנצרות לא האמין כי חוסיין היה במטוס המפורסם, שניסה לעבור מעל לחבל הסורי של רע"ם. אבל הוא סיפר כי שב' טים שלמים של בדויים עלו על עיר-הבירה בשמעם את גרסת המלך על נסיון ההת' נקשות. בפיותיהם היתה קריאה אחידה: מות לפלסטינאים, אוהדי עבד אל-נאצר! וכך כברה ברחובות העיר הפגנה אדירה של בדויים, במדי חוסיין ובלעדיהם, וב' ראשה שלוש המורים ופרד, שתלו על צוריהם את תמונת נשיא רע"ם. תושבי ה' עיר חרקו שן אבל לא העזו לצאת לרחוב. ובכל זאת מאמינים הם כי יבוא סוף ל' חוסיין. הם סומכים על אנשי הגדה המער' בית, ועל הכוחות שיבואו מן החוץ.

לרגליים יחפות נעליים צבאיות

נשי חוסיין, שוכני האוהלים, אינם נהנים במיוחד. הם נראו לאורך הכביש, לבושים בלוי סחבות ויחפים על פי רוב, אבל לכולם כפיות אדומות על הראש, כפיות כשל חיילי הלגיון, המסמלות את כמיהתם לחיי צבא. הם נחלקו לשני סוגים: אלה ששרתו את הצבא ויצאו לפנסיה, ואלה ש'

עתונים המופיעים בירדן (פלסטיין, אלדפאע, אלג'יהאד) והתישבותי במונית. הנהג הבטיח כי הוא יטע מיד, אבל הנוסעים לא באו וה' נהג לא נסע — כמו בתחנה המרכזית בתל' אביב. הוא לא נתן לי ללכת. „רק רגע", הבטיח לי. — כעבור חצי שעה נסענו.

האיש: נמאל עבד אל-נאצר

היינו שמונה איש במונית. איש לא הכיר את השני, אבל בטרם נצא את העיר כבר קלחה השיחה באופן חופשי. לי צערי התברר כי רק שניים מתוך הנוסעים היו ירדנים. אחד היה ירדני מלידה ואחד בן נצרת שהפך ירדני עקב המלחמה. הוא עבד עם הצבא העיראקי שנכנס לארץ, עם שוב העיראקים לעיראק, לא יכול היה לשוב לנצרת ונשאר ברבת-למון. ואין הוא מצטער. הוא איחל לי לבוא לירדן ולחיות בה. הייתי מוכרח להודות לו, אבל הסברתי לו כי מעדיף אני להשאר בבית. השיחה התפת' חה ולשינו התברר כי אין לנו מושג מדויק איש על מצב חברו. מתוך העתונות היר' דנית ידע בן-שיחי על ישראל ההורגת, חר' מסת, מגלה, אוסרת, אוכלת ערבים. אני, לעומת זאת, חשבתי, מתוך קריאת העתונות הישראלית והערבית ומתוך שידורי התחנות הערביות, כי מצב הפליטים הוא בבי רע. הבחור הסביר לי כי רבבות של צעירים ערביים, מפליטי פלסטין, התעשרו ממש מע' בודה בשדות הנפט של סעודיה, כחית ובח' ריין בחצי האי ערב.

הוא עצמו עבד כמה שנים בכחית, חסך כסף לקנות בית, התחתן. תמורת שוחד נכ' נס לעבוד באחד המשרדים הממשלתיים ה' מכובדים בבירה הירדנית. הוא מקבל 19 לירות ירדניות, או קרוב ל-150 לירות יש' ראליות לחודש. חלקת האדמה שליד ביתו מספקת לו את הירקות והפירות למשפחה, וגם פרחיניו — הכנסה צדדית נוספת. הוא לא התלונן על המצב, אם כי היה מוכן להתבטא באופן חופשי ולומר בפה מלא כי הוא רוצה באיחוד ארצות ערב. ה' איש שיאחד את ארצות ערב ידוע לו היטב — גמאל עבד אל נאצר.

הכנסת אורחים לאורחים בכבד

ירדני מלידה אף הוא היה שותף לדעה זאת. שניהם לא שרתו בצבא, כי בירדן אין שרות צבאי חובה, ולצבא מגייסים רק אנשים הבטוחים בנאמנותם למלך. ומי בכלל ילך להתגייס לצבא? שני הירדנים היו בדעה כי הם לא ילכו לצבא שבו יפקדו עליהם מפקדים בדויים אנאלפאבתיים. הירדני מלידה הוא יליד זרקא. הוא עובד באחד ממחנות הצבא כעובד אורחי.

מאת יוסוף אבו חמאדה

את שורת הפקידים הדו-לאומית ע' ברתי ללא בעיות מיוחדות. מאוד הייתי רוצה לציין לטובה את השורה הזאת, אבל האמת היא כי הדבר קשה לי. הישראלים עושים רושם כי עסק להם עם רמאי ומב' ריח. הירדנים זורקים לך בפנים את חשדם. חושדים הם בך כי משתף אתה פעולה עם „האויב". קשה מאוד לספר טובות על אנ' שים כאלה, כי לא נעים לאיש להיות חשוד. לא-הנעימויות אין סוף. אחרי המעבר אתה פוגש אלפי אנשים הממתנים לידדים, לקרובים, לשכנים-לשעבר. הקהל סובב אותך וממטיר עליך שאלות. נשים פורצות בכבי' בשמען את שם עירך או כפרך. זמן רב עובר עד שמצליח המבקר לעבור את הקהל ולדעת אם בכלל ימצא את קרובי משפחתו. לא הצלחתי למצוא איש מבני כפרי שלי. עם דינר ירדני בכיס יצאתי לסובב את ה' עיר המקודשת ביותר בעולם.

אינני אדם דתי. הייתי כמה פעמים בעיר, לפני הפעם הזו, כך שלא היו לי הרבה דברים לראות. הכביש לעיר העתיקה צר עד מאוד. שתי מכוניות עוברות בו בקושי. אין בו מדרכות. אין בירדן כל חוק המגביל את רעש הצופרים. קשה להאמין כי קיים אפ' לו חוק המגביל את המהירות.

מוניות חדשות ורכב צבאי קל עברו את הרחוב בדהירה שגעונית, הסדרנים הרעישו עולמות בקריאות גרוניות. הם הזמינו את המבקרים לנסוע לכל מקום בשטח הממלכה הירדנית ההאשמית. אין רשיון-המעבר ה' מונעק לישראלים מגביל את תנועתם בירדן; הם רשאים לבקר בכל מקום. הפיתוי גדול מאוד: ערביי ישראל, שתנועתו מוגבלת ב' משך שנים רבות, נוטה לנצל את ההזדמנות.

עצם דומם ברחוב

ברתי בדרך שכם, בכיוון לכאב אל-עאמוד. בדרך הייתי חייב להיות דבוק לקירות לבל אדרס על-ידי המכוניות. בתוך הבחלה כמעט ולחצתי על הדק של תת' מקלע טטן של אחד מארבעת החיילים התי' מושים, שעמדו מאובנים ליד פתח הקונטר' ליה הבריטית. התנצלותי, והחייל חיך אלי. הוא היה אדיב, והבין אותי. קשה ללכת ב' רחוב כזה ולא להתנגש בעצם דומם כמותו. שמעתי שקוראים עמאן, ונזכרתי בבקשת ידד לנסוע ולבקר את קרובי משפחתי. ני' גשתי ושאלתי כמה זה צריך לעלות. רציתי להיות בטוח כי הדינר יספיק לי לחזרה. ה' נסיעה עולה 40 גרוש. ניגשתי למוכר עת' נים ברחוב, קניתי ממנו את שלושת ה'

במדינה דרכי חיים

אחמד עולה בדרגה

עד מלחמת-השחרור לא נבדל אחמד עלי אחנוני מחבריו הנערים, בני יפו, אלא בגוד' החסון ובמזגו החם. מלחמת-השחרור וכי' בוש יפו מצאו את אחמד כשהוא חסר כל, ללא הורים ומשפחה. הם הביאו שינוי נוסף בחייו של אחמד: הוא הפך לגנב. התנויות הנטושות ושלילת השלל של ה' שכנים, בני תל-אביב, הצביעו בפני אחמד על דרך בטוחה להתפרנס. הוא החל את דרכו בביות דירות נטושות, בתקופת השל' טון הצבאי בעיר הכבושה, המשיך אותה תחת השלטון האורחי. עד שנתפס על ידי המשטרה הישראלית החדשה בהתפרצות. הוא נעצר וגידון למאסר.

היה זה ראשון בשורה ארוכה של ענשים, אותם ריצה אחמד בבתי-הכלא הישראלים. לאחר שריצה ששה פסקי דין מתארכים ו' הולכים על פריצות, החליט אחמד כי עליו למצוא לו פרנסה קלה יותר. הוא השיג לבצמה, באימי אלימות, משרת אחראי בבית' קוביה יפואי, גבה מסי-החזקה מבצל העסק והמשתתפים כאחד.

לכשנוכח אחמד כי בעלי בתי-הקפה יראים משריריו האימתנים לא פחות מלקוחותיהם, החליט את עסקיו, גבה מס-עובד מבעלי עסקים נוספים ביפו. אולם מלאכת הפריצה היתה טבועה כנראה בדמו, וכך, בעקבות הלשנה, לטענתו, נתפס השנה על-ידי מארב שוטרים, כשהוא פורץ לחנות-מכולת ברחוב 60 ביפו.

המאסר האחרון, אותו ריצה בחברת חב' רים יהודיים, לימד אותו לקח. לכשיצא מבית-הסוהר, החליט עם נערה יהודיה, יר' צאת מרוקו בת 19, שיכנע אותה עד מהרה לעסוק בנותן, חי כעבריינים מועזים אחרים, על רחמיה.

השבוע יכלה המשטרה לנשום לרחותה. את' מד הוצא משרות הפורצים ובעלי-הזרוע ותוייק תחת הכותרת: חי על רחל יצאנית. הללו, כידוע, עושים את הכל כדי לחיות בשלום עם אנשי החוק.

משפט עליז העולז אחרון

אחת הדמויות הפופולריות ברמלה, הינו ללא ספק סיומקה (שמחה כגון) העליון, גבר חסון, הנראה צעיר מכפי גילו (42), ששטף דיבורו וכוח שכנועו, הם שם דבר בעיר העולים המתפתחת.

כוח שכנוע זה הוא שעמד לו לסיומקה, קצב לפי מקצועו, לזכות ברשיון לחלוקת קרח. מאוחר יותר, לכשהתכנסה מחלוקת הקרח לא הספיקה לסיומקה כדי פרנסת משפחתו, הביא לו כוח שכנוע זה אף רשיון למכר עופות.

עסקו של סיומקה פרח, כל עוד היו מחירי העוף יציבים. הוא היה קונה את סחורתו ממחסני תנובה ומשקי הסביבה, מספק אותה, לשביעת רצונם הגמורה של לקוחותיו, לתושבי רמלה חובבי העוף. אולם לכשהחלו מחירי העוף ליפול, כתוצאה מ' מדיניות המחירים הממשלתית, לא עמדו לו לסיומקה כשרונותיו. צ'קים שונים, שהוציא לפקודת ספקיו, חזרו כלעומת שבאו, ללא כיסוי. סיומקה לא הצליח לעמוד בהתחייבו' תיו הכספיות, שהגיעו, לספקים בלבד, לסכום של 4200 ל"י, הובא בסופו של דבר לבית' המשפט המחוזי בתל-אביב.

כאן זכר סיומקה את יכולת דיבורו, הגיש לבית המשפט בקשה נגדית, להכריז עליו כעל פושט-רגל. אולם נראה כי כשרונו של סיומקה הינו מקומי בלבד: השופטים התל' אביבים סרבו להשתכנע, חייבו אותו להשיב על האשמות התביעה.

השבוע נראה היה כי סופו של סיומקה העליון לא יהיה כה עליו. לכשיתברר מ' פטו בבית-המשפט המחוזי בתל-אביב, יהיה עליו להשיב על 18 פריטי אשמה, שה' עונש על כל אחד מהם הוא חמש שנות מאסר.

זים אחרונים

מהנף התל-אביבי נעלמה השבוע אחת הדמויות הפופולאריות ביותר: דויד בכר (52), המכונה יריו, שופט השלום, יהודה טרייביש, פסק השבוע: „הנאשם הינו מסוכן לציבור ומאחר והוא הורשע פעמים רבות בעונשים קלים, החלטתי להרחיקו מלבוא (תמשך בעמוד 12)

ישראל עם שחר מצטופפים מאות הערבים הישראליים ליד גדרות-החייל החוסמות את מעבר מנדלכאום, כשחם מחכים לתורם לעבור לעיר חתיתקה, כדי להשתתף שם בחגיגות חגי המולד. חיישישן הושבת על שטח חתיתקה, כדי לחינפש ממעמסת ילקוטיש.

דן אוהל הביקורת הידוני: פקידים ולגיונרים בורקים את תעודות הערבים מישראל

פושעים, שיש לעקרה מן השורש. אחת, פקיד בכיר במשרד החוץ הירדני, הזכיר את הצלבנים. "אני נותן להם מאתים וחמישים שנה. לנו יש זמן", אמר. הוא גרם לסערה. "מאתים וחמישים שנה?" התנפלו עליו, "מס" פיק עשר שנים!" רק אדם אחד ישב אתי בפניה, עת רקדו כולם לצלילי השלאגר האמריקאי שיש קבב, והסביר לי כי לאני שים האלה אין שליטה על רגשותיהם. "על ישראל לזכור כי היא אורח בלתי רצוי ב" בית שלנו, ועל כן חייבת היא להכיר ב" כוונותינו על הבית הזה ואל נהיה מוכנים בשמחה לקבלה למשפחה." פעם היה סוחר בחיפה, ועדיין הוא מדבר עברית חלודה. הוא סיפר כי ישנו סוחר בחיפה, החייב לו 500 לירות, אבל לא היה מוכן למסור את שם הסוחר. שאלתי אם אין הדבר הפוך, והוא צחק ולא היה מוכן להודות.

★ ★ ★

ד"ר מוג'רג' נצאר

למחרת התעוררתי מוקדם מאוד, וב" משך הנסיעה לירושלים ישנתי. בתחנה סיפרו לי על בן-דודי שחיפש אותי כל יומאמול. חבר סיפר לי כי הוא נמצא ליד כנסית הקבר הקדוש.

את בן-דודי פגשתי בפעם הראשונה מזה עשר שנים. מאז גם לא ראיתי כל צילום שלו, ועל כן לא הצלחתי להכיר אחד את השני. עזר לנו יריד משותף, ג'ורג' נצאר, שעזב את הארץ לפני שנתיים, אחרי שסיים את לימודיו כבכאי בתיאטרון הקאמרי ולא הצליח למצוא עבודה בישראל. הוא יצא ב" עזרת אחי להשתלמות בצרפת ובהיותו שם פגש את עזריה רפפורט. "מסור לו ד"ש", ביקשני בעברית, "גם לאורנה פורת ולבתיה לנצט".

היה לי המון לספר לבן-דודי. עשר שנים הן תקופה ארוכה מאוד לגבי משפחה מחו" לקת לשתיים כמו שלי. רבים גולדו בינתים לכל מיני קרובים שלי שם. גם כאן בארץ גולדים בנים למשפחותי. שני חלקי המש" פחה לא יכירו אחד את השני.

במשך שעות ארוכות ישבנו וסיפרנו אחד למשנהו על ענייני המשפחה. נפרדנו בתקווה כי ניפגש בקרוב לתקופה יותר ארוכה.

ללא היסוס, למרות שנולדה ברבת-עמון. בערב הוזמנתי לנשף. המשתתפים היו מ" עילית החברה בבירה הירדנית: לפחות חמי" שה רופאים היו שם, בתוספת פקידים ממשלה בכירים לרוב. רציתי להיות כנה עם המארח שלי: על כן סיפרתי לו כי הנני כתב שבו" עון עברי הנקרא העולם הזה. הוא פער את שמע מקודם. הוא חשב כי נפל על מציאה גדולה. "עכשיו אני מבין מדוע עתון זה אוביקטיבי בשאלות הערביות", הפליט. הסי" ברתי כי אני רק חבר מערכת השבועון הזה, וכי עורכיו הם אנשים הדוגלים ב" הבנה בין עמי המרחב. הוא הקשיב בהת" ענינות וסיכם: "האוביקטיביות שלהם היא שהביאה אותך לעבוד שם".

מארחי רצה לשתף את ידידי באפתעה ה" ישראלית, עמד בכניסה והכריז על אורחו — העתונאי הישראלי. וכך זכיתי אף אני לאפי תעה. חשבתי תחילה כי הוא יהירני לבל אודיע את זהותי האמיתית, כדי שלא ייגרם לו נזק. אבל מאוחר יותר הסביר לי שהוא רופא וקשה לעצור אותו. נוסף על כך הוא גם האמין שידידיו ידעו לשמור סוד.

★ ★ ★

דפקיד ירדני בכיר היה זמן

כרזת מארחי עשתה לי שרות גדול. המשתתפים החלו ממסירים עלי שאלות, דבר שאיפשר אף לי לשאול שאלות באופן חופשי. לדעת מרביתם אין מקום לישראל על מפת המזרח הערבי, ולצידוק טענת זאת לא חסכו סיבות. משרדים שונים בארץ מספקים להם סיבות כאלה, אם זה מיבצע סיני, או ההצבעה המחפיה של נציג ישראל נגד לוחמי אלג'יריה. הקול היחידי שחסר לשני השלישים שהיו בעד עצמאות לאל" ג'יריה היה אותו קול ישראלי, ומארחי ידעו זאת היטב.

לעומת זאת, התברר לי כי על המצב הפ" נימי בישראל אינם יודעים רבות: גברת אחת, לבושה שמלת שק הדוקה, שאלה אותי על שם הכסר בו בוצע הטבח בערביי ישי" ראל. הם התכוונו כמובן לכפר-קאסם. עניתי שאיני זוכר — רציתי לראות אם הם יוד" עים. איש לא הצליח לחיזוק. לגביהם, ישראל היא חטיבה אחת של

ביחסה לערבים אין ישראל כולה שחורה.

★ ★ ★

קודנע חיפה ברבת-עמון

רבת-עמון היא עיר גדולה. מספר תור שביה עולה על 200 אלף. לפני המלחמה היו בה רק כמה עשרות אלפים תושבים והגידול המהיר שלה היה תוצאה ישירה של מלחמת תשי"ח. פלסטינאים רבים עברו לגור בה. אלפי בתים חדשים נבנו, אבל רחובי" תיה צרים, צרים מאוד ומלאים גושי-אדם המתנועעים בלי שום סדר. אין חוק המגביל את המעבר וכל תנועת המכוניות היא אי" טית מאוד ומעצבנת. ישנן מכוניות היוצאות מן הכלל. הן דוהרות במהירות עצומה. בהן, הוסבר לי מאוחר יותר, נוסעים בני המש" פחה ההאשמית ונכבדי העיר. ברבת-עמון ניכר היחס שלך במהירות מכוניתך.

השילוט בעיר אינו נבדל מכל שילוט ב" עיר ישראלית: בתי קולנוע, משרדים, חנויות מכולת, מחסנים ודומיהם. הצלחתי לראות אפילו משרד-פירסום. את תשומת-לב המבקר הישראלי מושכים בשלטים אלה שמות מאוד מוכרים — חיפה, טבריה, נצרת, טירה, וכך אפשר ללכת ברבת-עמון לקולנוע חיפה, ל" בית-מרקת טבריה ולמכולת נצרת.

נפרדתי מנוסעי המונית, ועליתי לאוטובוס. שאלתי את הנהג על בית מסויים והוא הר" דיע לי כי יעצור לי ליד פתחו. הודיתי לו ושאלתי על המחיר. הוא הבחין כי זר אני בעיר ושאל על מוצאי. "ישראל", השבתי. הנהג התרגש. סוף סוף הצליח לראות ישראלי אמיתי. ואז החליט לעשות מעשה יוצא מן הכלל: אני יכול לנסוע עמו בלאש, בלי לשלם. טוב מאוד. חוסכים גרוש ירדני ומר" גישים כמו אורחים אמיתיים — כפי שרצה הנהג, שהוא גם בעל האוטובוס.

★ ★ ★

עתונאי ישראלי בנשף

משפחה שהלכתי לבקרה היא משי" פחת רופא מחיפה לשעבר. קרוביהם לא הצליחו לקבל אישור לעבור את הגבול ועל כן בקשוני לסור ולבקדם. הם התענינו ב" חיפה: הרגשתי כי הקשר שלהם לעיר עודנו חי בצורה חזקה מאוד. "מניין את?" שאלתי את בתם בת התשע. "מחיפה", השיבה זו

לא הצליחו להתגייס או שלא הגיעו לגיל הגיוס. כל זמן ו יחפים, יהיו לחוסיין חיילים והוא ישר מלך. והוא שלא יהיו להם נעלים, מלבד נעלים צבאיות.

היה להבחין בעבודות-פיתוח, ועל כך הערתי לבן נצרת. הוא שאל אם יש עבודות-פיתוח בישראל, ותשובתי אותו. הוא צעק שאני צריך להתבייש ולא להתפאר ל. כלל וכלל לא התפארתי, פשוט סיפרתי לו שבונים בארץ ועל מפעלים להשקיה. קשה היה להרגיעו.

י הישראלים ניסו לעזור לי. וכך נוצר במונית הדוהרת יי הבשן מין קרב מילולי ישראלי-ירדני — בין ערבים. דקות הרהרתי כמה מעריכה ישראל-של-הממשלה-הצבאי את ולים האלה. והרגשה איומה של האסון העברי-ערבי בעשר האחרונות — ועוד עשרות השנים שלפניהן — הואר לי חדש. אין מכירים אחד את השני, והורות מולידה שנאה.

ור כמה קילומטרים של נסיעה, כמה דקות של ויכוח, הת" צד השני להבין: בן-נצרת לשעבר הבין כי טעה, כי גם

זאטס את חתונות, יפה, רמלה, לוד" (משמאל) ו"עפרי" גרת חכנסים לשטח ירדן. שעה ששני שוטרים ואיש" יינים, מנציח צלם עתונות את המאורע, החזור כל שנה.

(המשך מעמוד 10)

במגע עם הציבור ככל שמתיר לי החוק. פסק הדין: שלוש שנות מאסר, העונש הימקסימאלי באשמת תקיפה.

אחד המקצועות הבלתי ספורים של בכר, עולה מתורכיה שהתגרש מאשתו ומצא את מחייתו ברוכלות, היה מכירת פקקים אטרי מים למים. כדי להדגים את יעילות הסחורה, היה בכר מתיז מים מבקבוק, פקוק בפקק שעם מחורר. מובן שצרכניו של בכר, לא מילאו פיהם מים, היו מוחים תקיפות על שידולו הרטוב. באחד הבקרים באפריל השנה, נקלע אל תוך המהומה קצין משטרה, ניסה לעצור בעד הרוכל התקיף מלהתו את מימיו; בכר לא הבדיל בין מדים למדים, היה על הקצין מים מלאו הבקבוק, תקף אותו באלימות לכשהלה ניסה לעצרו.

השופט התורן דב זוהר שיחרר את הרוכל הפופולארי בערבות, היתנה תנאי אחד: על בכר לחזור ממכירת פקקים. בכר קיבל עליו את הדין, החל לסחור במשחיל חוטים פטנטי למחט. אולם טבעו המיוחד הביאו מן הפח אל המחט: בתגרה חדשה, בה לקחו חלק מחסיו המושחלות של בכר, נעצר איש הפטנטים שוב. שופט השלום טרייביש זנח את מידת הסליחה הנוצרית, שלח את מזה המים הקדושים למירוק עוונות ממושך בכלא רמלה.

עסקים

המיליונר

הכל היה מוכן לחתימת החוזה. הסכום נקבע לחצי מיליון לירות בערך. קולנוע רמת-גן, מהמפוארים שבבתי הקולנוע במדינה, ציפה לבעליו החדש; טיוטת החוזה גם היא היתה מוכנה. אולם ימים מספר לפני החתימה, נעלם הקונה-המיליונר מן האופק, השאיר את כל האנשים שנצמדו אליו, בתקווה להרויח בעיסקה, פעור-פה. תדהמתם גדלה שבעתיים כאשר גודע להם כי בעל ההון הגדול אינו אלא תושב קיבוץ עין חרוד.

לא היתה זו הפעם הראשונה שהקולנוע, שהוקם רק לפני כשנה, עמד להימכר. עוד כאשר היה בתהליך בנייתו, ניהל בעליו, הקבלן הרמת-גני הרינומי צבי סבירסקי, משא ומתן בדבר מכירתו למיליונר יהודי מ-אמריקה. סבירסקי ביקש אז כחצי מיליון לירות, בעוד שהקונה הסכים רק לכחציית הסכום.

לפני חודשים הופיעו אצל שמעון גרעיני, מהנדס הקולנוע וכיום מנהלו, שלושה אנשים. אחד מהם היה מתווך לירות מרמת-גן. הוא הציג בפני גרעיני אדם כבן 50, לבוש בגדי חאקי, סיפר לו כי הוא מעוניין לקנות את הקולנוע. האדם השלישי הוצג כמכרו של הקונה.

גרעיני ביקש אישור מסבירסקי לנהל המשאומתן, קיבל אותו מיד. הקונה, יוסף גולדמן, הכריז על עצמו ברבים — עוד לפני שהוסכם על תנאי המכירה — כבעליו של הקולנוע, שוחח עם העובדים, התייעץ אתם אם להשאיר את מנהל הקולנוע בתפקידו או להחליפו. ערב אחד אף הופיע בחברת אשתו ובתו, הראה להן את המקום שהוא מתעתד לקנות.

גם מכונית למנהל. כאשר נכנס ה-משאומתן לשלב מעשי, שכר גולדמן יום אחד מונית, נסע להביא את הספק. בדרך לעין-חרוד שבה כמות בלתי רגילה של גולדמן, חלה, הוכנס לאישפוז בבית-החולים בצריפין. מאז לא נראה יותר בסביבות הקולנוע.

היחידים שנפגעו בצורה חמורה מכל הפרשה היו מורה רמת-גני שאצלו התגורר גולדמן, ונהג המונית שהסיע אותו לעין-חרוד בנסיעה מיוחדת. סיפר השבוע המורה, על הדרך בה הכיר את יוסף גולדמן: "רא-שית, האיש איננו קרוב משפחה שלי כפי שניסו אנשים מספר להסביר את חלקי ב-פרשה. הוא פגש ידיו שלי באוטובוס, סיפר לו אגב נסיעה שיש לו כסף וכי הביא מכר-נות לקירור מגרמניה, שהוא עומד להפי-עילן בבית הקירור שיקים. לדבריו היו לו כספים נוספים שלא ידע מה לעשות בהם. הוא ביקש את עצתו של ידידי.

"הידיד, שהוא מחוסר עבודה קבועה ו-צייר בשעותיו הפנויות, אמר לו כי העסק הטוב ביותר כיום הוא נסיעת פרנס שהכי נסתו בטוחה. הוא הפנה אותו אלי, כמי שמבין בחקלאות. הידיד קיווה להשיג בדרך זו עבודה אצל האיש. הפנית את גולדמן

עאלה
או
שטוחה?
העיקר

דוגמא

★ 20 סיגריות ★ 420 פרוטה ★

LONDON

למד אנגלית

המכללה העברית להשתלמות בכתב בפיקוחו של המכון הבריטי

ירושלים: רח' בן-יהודה 2
תל-אביב: רח' פינסקר 2
חיפה: רח' הבנקים 5

פנה עוד היום לקבל כל הפרטים על הוראה מזוהרת בביתך!

נו-צני שמורי בשר ונקניקים כשר

היחידים בארץ ברמה בינלאומית

מועתה תדושי רק תוצרת ברי-צבי

"האנטנה"
קופת חולים לרדיו
תמורת 1 ל"י לחודש

אנו מתקנים את מקלט הרדיו שלך חינם

שרותנו כולל תקונים והובלת המקלט מביתך וחזרה. חרשם עוד חיום!

ת"א, רח' אלנבי 52 ★ טל. 63759

נדרה. לשופט שלום ירושלמי יעקב בוק, 33, בעצמו אחד משלושה אחים זכרים, בן זכר שלישי.

נדרה. למנהיג מפ"ם הערבי וח"כ מפ"ם בכנסת השנייה, רוסתום בסתוני, 34, בנו הבכור, אחמה.

נדרה. לכוכבת קולנוע אמריקאית שופעת החזה ג'יינ (שפתיים לוהטות) מנספילד בן, מיקלוש, שנקרא על שם בעלה, איש שרירים הונגרי מיקי (מיקולש) הרגיטי.

נתגרשה. כוכבת קולנוע צרפתית מאר"י טין (יצורים חמודים) קארול, במעלה, במאי סרטים כריסטיאן זאק, שבא השבוע ארצה, 19 חודשים אחר שבילה בה בנעמים בלויית מארסין (העולם הזה 970 והלאה), עלימנת לבלות בה את ראש השנה האזרחית, הפעם, לבדו. הודיע המנורש-הסרטי: "נתגרשתי מ'אשתי ואני זקוק להחלפת איור'".

נחוג. יום הולדתו ה-65 של מאו טסה-טונג, יו"ר הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית הסינית ועד לאחרונה יו"ר הרפוב" ליקה הסינית העממית. בין המברכים: ח"כ שמואל מיקוניס, המזכיר הכללי של המפלגה הקומוניסטית הישראלית (הננו שולחים לך שפע ברכות ואיחולים לבריאות טובה, אריכות ימים והצלחות נוספות...).

נחוג. יום הולדתו ה-80 של משה ביס-ליכס, הנשיא האחרון של ההסתדרות הציונית בהונגריה. ביסליכס הספיק, לפני עלותו ארצה ב-1949, שנת איסור הפעולה הציונית בהונגריה, להיות אחד מהמנהיגים שהקימו מהרסותיהם את גשרי הדאנובה בבודפשט, בירת הונגריה.

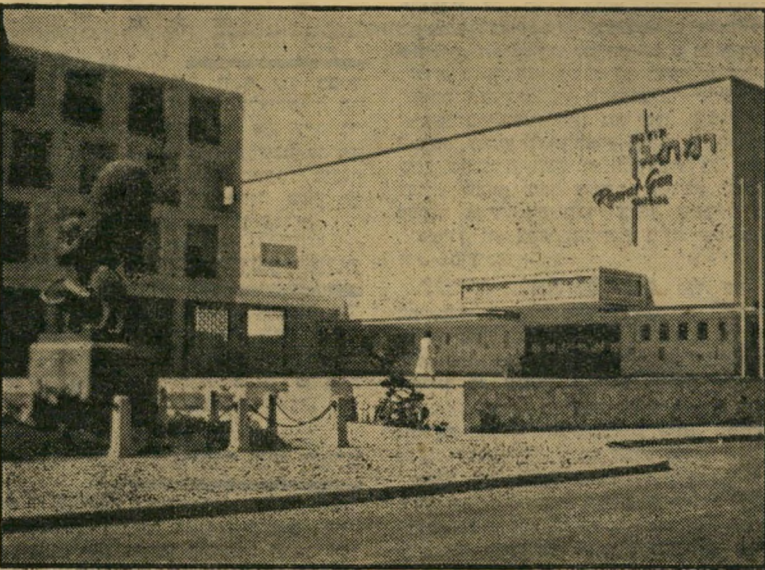
נחוג. יום הולדתו ה-84 של אדריכל נצחון מלחמת העולם השנייה וינסטון צ'רצ'יל, בעת חופשה במאראקש, מארוקו.

נדרה. עולה ברזיל ואיש קיבוץ יסעור צבי וייס, 23, בנופול מיוז של סלע במרומי מצדה לנזיק בעומק של 100 מטר, בעת טיול החטיבה הצעירה של הקיבוץ הארצי במקום.

נפטרה. מנהל מכון התקנים משה ארנולד ארנן (ארנשטיין) בגיל 58. בתל-אביב. ארנן עלה למעמד יו"ר אגודת האינדוסטריה והארכיטקטים בישראל מדרגת פועל בבית חרושת לקרח.

נפטרה. ד"ר אויגן שטולצר, אדריכל תר אטרונות ילידי-הונגריה ויוצא-גרמניה בגיל 70 ברומא. איטליה. היצירה המפורסמת ב' יותר של שטולצר בארץ, שהושלמה רק לאחרונה: בניין בית תיאטרון הבימה בתל-אביב.

* גם השנה חזר צירציל על חכמתו הידועה: כשאחיל לו עיתונאי צעיר לראותו ביום הולדתו ה-100, נתן בו צירציל עין קרה, העיר לו: "אתה נראה לי די בריא, ייתכן ותזכה לחיות עד אז".

קולנוע "רמת-גן"

נסע לחביא כסף, לא חזר

אל מתחן, שהוא מכר שלי, כדי שיציע לו מה לקנות. מאחר שגולדמן גילה התענינות מרובה גם בקולנוע החדש של העיר פנינו יחד אתו אל בעל הקולנוע. הענין כולו נמר שך ימים אחדים ובמשך כל הזמן התגורר אצלי.

"כשיצא מבית-החולים בא גולדמן אלי יחד עם עוד אדם, שהציגו כבן-דודו. הם ישנו אצלי, עזבו למחרת — בלי לחזור. בן הדוד חזר לאחר ימים מספר, סיפר לי כי אינו בן דודו של גולדמן וכי הוא בסך הכל אחד מאלה שהסתובבו סביבי, כדי לזכות במשרה באחד מעסקי הענפים. כך הדוד, למשל, צריך היה להתמנות כמנהל בבתי-דפוס שעמד גולדמן להקים. נסעתי אליו בתוכנה, כדי לקבל את הכסף שלהם ממני בזמן שהותו אצלנו. לא קיבלתי מאומה".

השבוע היה ברור לגמרי לשמעון גרעני, כי גם להבא יקבל את משכורתו מידי הקב"ל סבירסקי. הוא אף השלים עם העובדה שלא יוכנסו כל השיפורים שעמד גולדמן להכניס בנהלת הקולנוע — כולל מכונת מרצות החדישה שהבטיח להצמיד למנהל.

תזכיר

בגישה עם נהרו

הרקע המדיני לנסיעתו של שריהפיי תוח מרדכי בנטוב לאסיה ולמזרח-הרחוק הובהר עלידי העולם הזה (1108). בשעה שהממשלה ניסתה עדיין להעמיד פנים כי מדובר רק בסיכסוך חסכוני. העולם הזה היה גם התחן הראשון אשר גילה כי בנטוב עמד להתקבל עלידי ראש ממשלת הודו גויאהרלאל נהרו: כעבור 24 שעות העבירה שרת החוץ לעתונות את גירסתה על התנגדותה לנסיעת בנטוב, אישרה תוך כדרכך את גילוי העולם הזה כי היא אשר הניעה לראשונה את שריהפיי ואת שריהפיי-התעשייה לפעול למען ביטול נסיעת השר המפ"מי... **הצעת-פשרה,** המהווה למעשה פגיעה-הומרה בחופש עבד דתם של עתונאים, נתקבלה השבוע עלידי הממשלה. זו קבעה כי רק מספר פקידים מיוחדים בכל משרד ממשלתי, יהיו רשאים למסור אינפורמציה לעתונאים. בזה יתחיל כנראה הסיכסוך בין הרשויות הממשלתיות לבין העתונות, אשר על תהליכו מסר העור לס הזה (1106 והלאה)... **הגרמניה הנאצית,** מרינה כפנה, שנעלמה מן הי ארץ לפני ארבעה חודשים, אחרי שהוצא נגדה צריגורוש, הוחזרה השבוע לישראל עלידי הירדנים. מרינה עברה בשעתו את קו שביתת-הגשק ליד ירושלים כדי להימלט מידו האינטרפולי, שביקש את הסגרתה מ' ישראל. על היקף מעשי הרמאות של מרינה באירופה סיפר נהג המונית התל-אביבי משה חרצל, שפירסם כתבה מועזת (העולם הזה 1089) בה תיאר גם כיצד הרסה מרינה את מעמדו הכלכלי בארץ והוציאה ממנו כספים בסענות-שוא... **שבועון הספורט** עולם הספורט, אשר היה בנוי כולו על העתקה חסרת-ברק של מתכונת העולם הזה ואשר מטרותו המוצהרת היתה ללחום במונופולין של עתון-הספורט הקיים (העולם הזה 1104) נסגר. אורך חייו: שלר ש שבועות.

כדורגל

בלי פרמיות

על משחק הכדורגל שנערך ה' שבת בו ניצחה מכבי תל-אביב את הפועל חיפה בתוצאה 0:1, כותב שייע נזר:

בזמן האחרון הת-רגלו כולם שאני מב-קיע שערים בכל משחק. או אחרי כל שבת התחילו לשאול אותי: למה לא הכ-נסת גול? התשובה שלי היא: אני מב-סט שיצאתי שלם מהמשחק הזה, גם בלי גולעם.

זה היה משחק שכולם היו מעוניינים בו באופן מיוחד. אנחנו רצינו לפרוע להפועל חיפה חוב ישן: את ההפסד במשחק גביע הפועל. הפועל רצו להוכיח שהנצחון שלהם או לא היה מקרי.

בעשרת הרגעים הראשונים, היה נדמה לי שהיום אני לא חוזר לתל-אביב מרוב בר-שה על השערים שנקבל. הם התקיימו בקצב רצחני. אבל אחרי עשר דקות הצלחנו להשי-תחר מהלחץ, להתקוף גם אותם והמשחק הפך לשקול מאוד. עד שאירעה תקרית בין בולוס לרונקי, והשופט נתן לבולוס להשי-תחף במשחק רק בעצות מן הצד.

תיכף אחרי זה התקפנו את השער שלהם וששון שלהם נגע בכדור ביד ברחבת ה-16 באופן ברור. השופט פסק פנדל ורפי לוי שלח את הכדור למקום המיועד לו.

משתיקי-קול צ'יקובסקי. בגלל ה-פנדל הזה קם רעש גדול. יש אנשים ש-אומרים, שיש שופטים שלא נותנים פנדל, אפילו אם יש נגיעת-יד ברורה ברחבת ה-16. הפועל חיפה כל כך התרגזו, עד ש-שמעתי שהודיעו ברדיו, שיגישו ערעור על המשחק מפני שהשופט היה חד-צדדי.

איוה חד-צדדי? פנדל אחד לא היה מגיע להם; היה מגיע להם שלושה לפחות. על-ידי זה שהשופט גרנובסקי נתן את הפנדל הוא קילקל לנו שלושה פנדלים נוספים, ואנחנו צריכים להגיש ערעור ולא הם.

במשחק האחד הזה, נפצעתי יותר משבכל משחקי-הליגה גם יחד. אין לי מקום ב-גוף שאין שם סימן או שריטה.

בקיצור, הם עשו את כל המאמצים להשי-תח זה לא עזר. העמדנו על צ'יקובסקי שלהם שומר-ראש מיוחד. יש אנשים ש-אוהבים לשמוע את צ'יקובסקי פלשל אוהב להשתק אותם. והוא הצליח במשימתו כהר-גן. עובדה: בסוף המשחק צ'יקובסקי נתן לו רסיה ולי נשיקה.

הביתה בדיווי שוטרנים. בחצייה-מש-חק עלתה פתאום הנהלת הפועל חיפה על המגרש, התלבשה על השופט, שהוא עולה: חדש והתחילה לזכר אתו. דבר כזה עוד לא שמעתי באף מקום. הם חשבו בטח, שאם הוא עולה-חדש הם יכולים ללמד אותו חוקים חדשים בשיפוט. כשהו לא עזר התחיל החצי השני ביתר פראות.

בחצי הזה בלבד היו שלושה פנדלים בסו-חיים שהשופט לא נתן לנו. פעם תפסו את נחמאס ברור ברגליים. פעם, כשהלכתי לב-עוט לשער מ-12 מטר, מישוה נזכר לתת לי מכה מאחורנית ופעם שלישית מצאה החולצה שלי חן בעיני מישוה שתפס אר-תה. גם זה שאומרים שיחס הכוחות היה לטובתנו, זה לא נכון.

הפועל חיפה שיחקו משחק גוקשה במ' יוחד, נגד שני השחקנים העדינים שלנו, אהרונסקינד ונחמאס. כך שנשארו לנו רק תשעה שחקנים תכליתיים, ומאזן השחקנים היה לטובתם.

לפני הסוף הוציאו לנו עוד את גולד-שטיין ואני מתפלא על השופט מאוד. מה שהיה, כך היה. לפני הסוף העלה צ'יקובסקי את כל ההגנה שלו במאמץ להשחת את ה-תוצאה. עוד רגע הוא היה אפילו מוציא את השוער שלו שיעלה חלוץ. בטח התחילו לפחד שלא יתנו להם פרמיה.

והמגן סימנדרים, שלא הספיקו לו ה-פצועים בין החלוצים שלנו, נטפל להגנה והתחיל לפצוץ גם את בנוורי השוער. כש-ראה זאת פרופר, המגן שלנו, הוא צעק לשופט: "למה אתה לא מסתכל מה שהם עושים?" השופט חשב שזה גולדשטיין צועק עליו ומוציא אותו. ודוקא גולדשטיין היה במקרה במשחק זה עדין מאוד.

המשחק נגמר וחשייתו של האוהדים ד-שורשים כל חפזעל חיפה נסגרו. רק השופט

המסכן היה צריך לחכות עוד שעתים ולני-סוע הביתה עם שוטרים בליחי. אני חושב שהגיע כבר הזמן ששופט יכול לבא ל-חיפה לבד, ולחזור לבד.

כדאי להיות פצוע

כדורגלני ישראל צריכים כנראה להיות פצועים כדי להיות כדורגלנים טובים. הוכחה מאלפת לכך ניתנה השבוע בשלושה משחקי כדורגל שונים. בחיפה, עלה שחקן מכבי תל-אביב רפי לוי למשחק נגד הפועל חיפה, כשגופו חבוש בתחבושת אלסטית, אחרי שהרופא הוריק לו זריקה ברגע האחרון. הוא הבקיע את שער הנצחון מבעיטת 11 מטר. בפתח-התקוה עלה נחום סטלמן לשחק אחרי שהוריד יום לפני המשחק את הגבס מידו שטרם נתאחתה מהשבר שנגרם לה.

דבוקוביץ חוזר למגרש

קיבל מכה, חזר

הוא הבקיע פעמיים את שער מכבי יפו, אחרי המשחק חבש שוב את ידו בגבס. בתל-אביב, נפצע בלם הפועל תל-אביב אמציה לבקוביץ במשחק נגד ביתר תל-אביב. הוא הורד מהמגרש, נחבש כראוי אחרי שנחתך עמוק במצחו, וחזר לשחק. לאחר שנפצע היטיב לשחק מאשר קודם לכן.

כדורסל

בזמן לאומי

"שמענו עליכם הרבה, הזהירו אותנו מפ' ניכס", אמרו שחקני נבחרת הכדורסל של פולין, ארוכי רגליים, רוים וקצוצי שיער, בהגיעם לשדה-התעופה בלוד. עוד באותו יום הסתבר להם כי מתחו אותם.

כשעלתה החמישיה הראשונה של נבחרת פולין למגרש החימר של איצטדיון רמת-גן, החלה להתמודד בתלבושת אדומה מול החמישיה הראשונה של ישראל הלבושה בתכלת. היא לא היתה צריכה להתחלף.

הופעתה של הנבחרת הישראלית במחצית הראשונה גבלה בבזיון לאומי. השחקנים הישראליים, בהם שמות בינלאומיים כאברהם שניאור או רלף קליין, התרגשו כילדים, קלעו לסל בדיקנות בה משחיל עיזור חוט דרך חור של מחט.

כולם פולנים. מהנבחרת הישראלית ה-מפוארת, שלפני ארבע שנים תפסה מקום חמישי באלופות אירופה ומקום שמיני באלפי פות העולם, נשאר רק צל. הפולנים, שלפני ארבע שנים לא העיזו אפילו להופיע למש-חקי אליפות העולם, שלטו במגרש.

רק במחצית השנייה, אחרי שהמאמן היש-ראלי אליהו עמיאל החליף כמעט את כל 12 אנשי הנבחרת, התאוששה הנבחרת היש-ראלית. החלה להקטין את ההפרש. היה זה בעיקר בזכותם של שני כדורסלנים צעירים, אברהם חופמן (20), איש מכבי ירושלים, ודודי קמינסקי (21) איש הפועל ירושלים. כשהסתתים המשחק בתוצאה של 41:36 לטובת הנבחרת הפולנית, טען צוסה מאוכ-וב: "מה הפלא שקמינסקי זהה תכ-טוב נבחרת שלנו? גם הוא פולני".

מקור

צבר משומט

כיצד גיליתי את אירופה וכיצד גיליתי את אפריקה (שמעון צבר, הוצאת שוקן). שני הספרים, התאומים במר"איהם, כוללים רשמים מבודחים ומבדחים (במלים ובציורים) של שמעון צבר, אחת הדגליות המעניינות בעולם הספרות הישראלי. סופר זה, אחד המעטים המקוריים באמת בישראל, לא רצה להיות סופר כלל. ועד היום טרם פגה תמיהתו מהעובדה כי נגלה כסופר. אמר צבר: "אני סופר אניזי הלא מבינים כל מלה שאני כותב".

יליד רחוב הרב קוק בתל-אביב וחניך שוק הכרמל (אביו היה מוכר תרנגולות ב"שוק זה), צהוב-שערות חלקות ומרכיב משי קפיים גדולים, קצר קומה ובעל ראש גדול, הרגיש אחרי גלגולים רבים כי נפשו הסני טימנטלית מושכתו לאמנות. הוא למד לצייר בישראל, ציור הוא פרנסה קשה. שמעון צבר היה מחזר על פתחי מערכות העתונים עם תיק ציוריו ומנסה למכור קריקטורות. כך הצליח לקבל כסף מעט, מחמאות כמלוא הכפית ועלבונות הרבה.

מדוע לא לכתוב?

על מידותיו. אותה אסכולה של שוק-הכרמל לימדה אותו, בתוך שאר דברים, גם לתפוס דברים מתוך אמירה שאינה מגומגמת ואף מתוך חרפות וגידופים. יום אחד אמר לו ידידו הטוב: "ציוריו, ברש, שויים ל... אבל אתה אומר אמת. מדוע לא תנסה לכתוב?". אחרי עבוד התדהמה, ואחרי שגבר על שינוי-הערכים, שהרי כבר הספיק להוציא לי אור ספרי רישומים, חשב שמעון כי באמת אולי כדאי לנסות ולהפיק פרנסה מדבריו, שעד כה השמיצים חינוג לכל המוכן לשמעם. כך החל שמעון צבר לכתוב.

שני ספריו האחרונים נכתבו, בעיקרם, כ"סידרת רפוטיות מציירות בהארץ. צבר נטל את הרפורטז'ות, העבירן עריכה נוספת, הוסיף להן חומר רב שלא היה בעתון. בכתיבתו אין צבר מעמיד פנים או מנסה לעשות רושם, אלא מספר בחביבות. אין הוא כותב "כמו סלין" ולא "כמו גויה" ולא "כמו פרוטס". הוא כותב.

סיפור מקרי בהחלט

המסך עולה (עמוס אריא, הוצאת מסדה, 246 עמודים) הוא סיפור שעלול היה לעורר סערה לא פחות מסיפור הארבעה של יהושע בר-יוסף, לו פורסם בעתון-יומי ב"המשכים" ולו נכתב בקצת יותר כשרון. כי כמו בר-יוסף, עוסק עמוס אריא (25), ש"היה צייר, שחקן, פנטומימאי, חייל, סופר, מחזאי ובנו של הסופר יוסף אריא, במאורעות ובדמויות שאפשר בנקל לזהותן עם דמויות מציאותיות חיות. למרות שהמחבר מקדים מראש ומוזהר כי "כל הדמויות ב"ספר הן פרידוחו וכל דמיון שיגלה מאן דהוא לאיש חי, הוא מקרי בלבד".

רק מקרי בלבד שתיאטרון זווית, שעל ה"מתרחש מאחורי הקלעים שלו מספר אריא, שהיה בעצמו תקופת-מה שחקן בתיאטרון ה"קאמרי, הוא תיאטרון ישראלי צעיר, המציג מחזות קאמריים בשתי להקות ומתלבט ב"חוסר כספים. רק מקרי בלבד שמנהלו של תיאטרון זה, שהוא במאי מוכשר השולט בתיאטרון כדיקטטור, עוגב כמעט אחרי כל שחקניות התיאטרון. למרות שהוא נשוי ואב לילדה, מנסה הוא לשכב עם הצעירות שבהן תמורת תפקידים. רק מקרי בלבד שהשחקן הראשי בתיאטרון הוא גבר בעל קול עמוק המרבה לנסוע לחוץ-לארץ, ושיש בתיאטרון שתי שחקניות ראשיות הנלחמות על הכר כבוד, שאחת מהן עומדת להינשא לאיש-עסקים צעיר. רק מקרי בלבד שמכיים ב"תיאטרון זה במאי המחקה ביום של מח"זות בחוץ-לארץ.

תמורה מזאה לברשים. פלו, במאי התיאטרון ומנהל, מחפש מוצא מן המשבר שאליו נקלע התיאטרון בגלל סידרת מחזות כושלים: "אני זקוק למשהו חדש, רענן, שם שעדיין לא שמענו עליו... מחזה שכתוב בלחש ובכנות... מוטלת עלינו החובה לש"נות את האפיק. להציג מחזות שיתנו תמורה מלאה לכספו של קונה הכרטיס".

מחזה כזה בדיוק מחבר דודו, שיכור ו"מלח לחילופין, הגר באיזה מרתף. כשמק"ריאים את מחזהו בתהיכר לפלד — "הולם ליבו גבר, נחירי אפו התכווצו והתרחבו חל"פוט. בחוש הבמאי הבחין בחומר הדרמטי המצויין שהגיע לאוזניו. דמויות תוססות, גועשות, רוננות תחת כיפת שמים חדשה..."

באחריות!

רמת-גן, פרצה דליקה בבית-חרושת לתנורים.

קנאה אסורה

באר-שבע, חשד בעל כי אשתו בוגדת בו, ארב לה וראה אותה בחברת גבר זר, עקב אחרי הזוג, גילה כי השניים התחמקו ממנו, שלף את אקדחו ברוגז וירה באויר, נעצר מיד על-ידי המשטרה.

ניסוי מפוצץ

ב תל-אביב, הזמין שמעון זלצבורך (16) את אחותו בת השש לחזות בניסוי-חימי שערך במעבדתו, נלקח יחד עמה לבית החולים אחרי שהמבחנה בה עירבב את ה"חומר החימי התפוצצה ופצעה את שניהם.

מחלקת תיירים

ב תל-אביב, במחקר שערכה המחלקה הסוציאלית בין קבוצים, נשאל קבוצ"רחוב בריא מדוע הוא שוטט יד, השיב: "אני אוסף כסף בשביל לנסוע לחוץ-לארץ."

בגדי יום-טוב

ב חיפה, ניסתה נערה בת 16 להתאבד בבליעת כדורי-ירעל, אחרי שאמה הירשתה לה לנעול את נעליה החדשות רק בימי שבת וחג.

מפה לאוזן

ב ירושלים, קיבל עורך תכנית בקול-ישראל מכתב מנער בן 16, ששלח לו דפים מיומנו האישי לשידור תכנית נסיונות ספרותיים של ילדים ונוער, ציין במכתבו: "היומן סודי בהחלט. אנא הודיעו לי מתי ישדרו אותו."

דוגמא אישית

ב אר-שם, באחד ממפעלי התעשייה של צה"ל, באו אנשי חולית-הקרנה להקרין סרט על בטיחות-בעבודה, התרשלו בחיבור הזרם, ספגו מכת חשמל.

חרטה אחרונה

ב תל-אביב, החליט גבר בן 25 להתאבד כתוצאה מדיכאון נפשי, בלע גלר לות רעל, התחרט ובא לתחנת מנן דוד אדום, סיפר כי "זה לא נעים למות", קיבל טיפול של שטיפת-קיבה ויצא מכלל סכנה.

אימון גופני

ב פתח-תקוה, הובאו לדין שלושה מר"ריכים בקורס למדריכי-נוער הנערך ב"בית ברל בכפר-סבא, הואשמו כי בזמן ה"קורס גנבו אבטיחים.

עציצים יקרים

ב חיפה, התלונן אזרח כי אלמונים פריצו לדירתו, לא נגעו ב"150 הלירות ש"בארזנו, גנבו לעומת זאת שלושה עציצים ובהם צמחי קקטוס.

פריחה, טעות

ב תל-אביב, הופיע יוסף לוי בבית-המשפט, הואשם בנהיגה לא-רשיון, ה"דה באשמה, נקנס בכסום של 250 ל"י, גי"לה כי למעשה הוזמן לבית-המשפט להופיע כעד במשפט אחר, הוחלף בטעות ביוסף לוי אחר, הודה באשמה למרות שאין לו מכונית כלל, משום שלא הבין עברית.

הבחור הזעזער אשם

ב פתח-תקוה, הואשם בוקו בכר מה"כפר יהודיה בהשתמטות משירות ב"צה"ל, יצא זכאי אחרי שהשופט מצא כי בפקודת ההתייצבות נפלה טעות בהדפסת השם יהודיה והוא הודפס כפרייהודה.

מגידור מול הצלב

ב קיפטאון, דרום-אפריקה, לאחר ששתי מכוניות הדורות התנגשו ברחוב ראשי, התברר כי שני נהגיהן היו הרב הראשי של יהודי דרום-אפריקה, פרופסור יעקב אבר"המס והבישוף הקתולי של קיפטאון, מונ"סייר און מאקאן.

HI-FI
לראשונה בארץ!
9 מנורות - 6 ל"ם - 3 רמקולים - אנטנה סבובית
Amiron
הי-פי ביליטי • סיוורמיק 10
המפיצים: אמפא' וסוכנים מוסמכים • תל-אביב • חיפה • ירושלים

אל-תתחתן
מבלי להקליט את טקס החופה על גבי סרט או תקליט ארוך-נגן
ע"י "שרות להקלטה ישראלי"
תל-אביב, רח' אידלסון 4, טלפון 24433.

לאסנא רק הטוב ביותר
בלו-בנד
הנעשירה בויטמינים A & D

מה מריץ את שמעון צבר

— מאת שמעון צבר עצמו —

רשיון, התנדף מכאן במהירות האפשרית.
★ ★ ★
עסקים שחורים

כל זאת, למרות ההתנדפות ולמרות העלבון שבהערת השוטר, היה הבקור בתחנת ויקטוריה לברכה, כי הספקתי לחלק

שבוע לאתונה, היו לנו רק שלושת אלפים תשע מאות תשעים וארבעה כרטיסי בקור. את השאר חלקנו, ביוון, הצלחנו לחלק חמישה כרטיסים. למעשה, חלקנו שישה אבל איש אחד החזיר לנו אותו בתואנה שכבר קיבל אחד כזה באיסטנבול. אחרי יחן הגענו לאיטליה. באיטליה התחיל העסק להסתבך. כל מי שמסרנו לו כרטיס בקור, החזיר לנו כרטיס אחר תמורתו. לאחר שבוע של חלוקה אינסופית לא נשטנה המלאי שלנו בכלום. חלקנו שמונים וארבעה כרטיסים בקור. עזבנו את רומא ונסענו לפירנצה. שם כבר היה יותר קל, כי חלקנו את כרטיסי הבקור שלנו באכסניית הנוער ולחברה הצעירים באכסניה לא היה מה להחזיר.

השיטה של חלוקת כרטיסי בקור באכסניית הנוער מצאה מאוד חן בעינינו, אבל פעם אחת, כשמסרנו למישהו כרטיס כזה, התחיל הלה לחבק ולנשק אותנו ואמר לנו בעברית: "איזה מזל שבאתם! כבר יומיים אני מחכה למישהו מהארץ. תארו לכם ש' נגמר לי הכסף, ואני לא יכול לשלם לאכסניה. מישהו אחר במקומי היה מסתלק לו בשקט, ולא היה אכפת לו לקלקל את שם מדינת ישראל. אני לא כזה. אני החלטתי לחכות כאן עד שיבוא ישראלי וילווה לי את הכסף. יש לכם מזל שבאתם. אתמול היה כאן אחד עם דרכון ישראלי, אבל ה' הוא היה עולה חדש ואיתם אני לא אוהב להתחיל". בקיצור, כרטיס הבקור הזה ש' חילקנו באכסניה עלה לנו שלושת אלפי לירות, והתלהבותנו לחלוקת כרטיסים ב' אכסניית הנוער פגה במקצת.

הסיכום שלנו מאיטליה היה: עשרים וחמשה כרטיסי בקור בלי תמורה ומה וחמשה עם תמורה, כלומר קבלנו כרטיסים נגדיים. הרווח הנקי של העשירים וחמשה כולל ארבעה כרטיסים שהטלנו לתעלות ב' ונציה. שניים הסלתי אני כשנעמי לא ראתה, ושניים הסלתי נעמי, כאשר עשיתי את עצמי כאילו אני משגיח בה...

★ ★ ★

עזבונו בתחנת הרכבת

משך החדשים יוני, יולי, אוגוסט וספטמבר הלכו לנו מאתיים ושבעה עשר כרטיסי בקור נטו, בארצות: תורכיה, יחן, איטליה, שווייצריה, גרמניה, צרפת ו' אנגליה. בספטמבר החלו לנשוב רוחות ה' קרה של החורף האנגלי ושנינו רעדנו מקור, מפני שכל בגדי החורף נשארו בארץ. עדיין לא פנינו מקום בשבילים במזרח כרטיסי הבקור. כל היום ישבנו בחדר ליד התנור, ולא הוצאנו את האף חוצה. באחד הבקרים הקפואים הללו קראתי ליד האח המבוערת את מנצ'סטר גארדיאן ושם נתקלה עיני ב' סטטיסטיקה שאמרה: "בתחנת ויקטוריה ערב יום יום 500 אלף איש". קפצתי ממ' קומי. איזה סכוי! איזו הזדמנות! חטפתי את המזוודה של כרטיסי הבקור, ופעמי כחץ מקשת אל תחנת הרכבת ויקטוריה. בפתחה של תחנת הרכבת הנחתי את המזוודה לפני, שלא יסיחב חלילה ממני והתחלתי לחלק את כרטיסי הבקור שלי, לכל עובר וש' היתה הצלחה גדולה. כל פעם שהייתי מוציא חופן כרטיסים, הייתי מחלק אותם כהרף עין. הייתי גומר את כל ה' מזוודה בשעה, אך פתאום נגיש אלי שוטר ושאל אותי אם יש לי רשיון לחלוקת עלוני פרסומת בשטח התחנה. עניתי לו שאין אלה עלוני פרסומת אלא כרטיסי בקור. "אצלנו אין הבדל", אמר השוטר, "זה נכלל אצלנו במסגרת עלוני הפרסומת, ואם אין לך

כ' הצרה התחילה כמה ימים לפני נסיעתי לחוף-לארץ, כאשר פגשתי את אריה זיו במערכת. שאלתי את זיו, שהיה אז חבר הועד, מה לעשות נגד ינקלביץ, המסרב לסדר לי תעודת עתונאי ממשלתית. ענה לי זיו: "למה לך תעודת עתונאי? אמרתי לך: מה זאת אומרת למה? אני נוסע לחוף-לארץ ואזדקק לתעודה כזאת". "שטויות", ענה זיו. "אין כל ערך לתעודת עתונאי ממשלתית. מה שאתה צריך לע' שות לך, זה כרטיס בקור. בחוף-לארץ מיחסים לזה חשיבות עצומה. על תעודת עתונאי כלל לא מסתכלים".

זיו כבר היה פעם באמריקה, לכן היה בר' סמכא בעיני. הודיתי לו על העצה, והלכתי לדפוס הארץ להזמין לי כרטיסי בקור. מרוב טרדות, שכחתי לשאול את זיו כמה כרטיסי בקור להדפיס. כאשר שאלו אותי בדפוס, לא ידעתי מה לומר. עשיתי לי חשבון שבאירופה יושבים ארבע מאות מיליון איש, וכרטיס בקור אחד על כל מאה אלף תושבים, זה לא מוגזם. לכן הזמנתי לי ארבעת אלפים.

כאשר עלינו על מטוס בלוד, הותר לנו לשאת עמנו 40 ק"ג מטען אישי (שני אנשים). כרטיסי הבקור מילאו מזוודה שלמה ושקלו 15 ק"ג. בגללם נאלצנו להשאיר ב' בית את הפיוזמות, את בגדי החורף, את התנ"ך ואת השניים התותבות, כי כל מטען נוסף, מעל 40 ק"ג המותרים, עולה הון תועפות. הפקדנו את כל הדברים הללו אצל קרוב משפחה אחד, ואמרנו לו שנשתדל תוך חודשים להפטר ממחצית מלאי כרטיסי הבקור, ואז יהיה לנו מקום בשביל הדברים האלה והוא ישלח אותם לנו בדואר.

★ ★ ★

חרבון באכסניית נוער

אנו לאיסטנבול שבתורכיה, ו' מהרגע הראשון לרדתנו מהמטוס חי' פסנו אנשים מענינים כדי לתקוע לידיהם את כרטיס הבקור שלנו. כשהמראנו כעבור

השוטר אמר: התנדף

הרי שילמתי הון תועפות בעד הדפסת כר' טיסי הביקור! ואם שמתם לב, כרטיסי ה' ביקור שלי לא מודפסים סתם, בצבע דפוס רגיל. הם מודפסים בצבע בולט מיוחד, יקר במאה אחוז מההדפסה הרגילה. הספקתי לי חלק את הכרטיסים וגם לקחתי בחזרה ממי שלא שילם לי תמורתם. כמה מהם סיבירו

ואז גיליתי שתמורת כל כרטיס — מתנה

להחזיר את הכרטיסים ואני נאלצתי לקרוא לשוטר. מאז שמרתי על הכרטיסים שלי כמו על ההמחאות של אמריקן אקספרס. לא הוצאתי את המזוודה מיד, וכששכחתי לישון, הנחתי אותה מתחת לכר. בהתחלה הייתי מחליף את כרטיסי הביקור בכל מה ש' הציעו לי. אחרי כן נעשיתי ברוך ולקחתי רק פסלים מעץ הבונה ותולענה. במשך שלו' שח חודשי שהותי באפריקה הלכו לי ארבע מאות ושמונים כרטיסים שתמורתם רכשתי את אוסף הפסלים האפריקאים, שכל מי שרוצה יכול לראותם בביתי. כאשר עזבתי את אפריקה וחזרתי לארץ ישראל, שוב איבדו כרטיסי הביקור שלי את ערכם ואף אחד אינו רוצה לקחת אותם ממני. מה אעשה בהם? נשארו ברשותי 3151 כרטיסי ביקור. אי-אפשר לזרוק אותם סתם כך לובל. הרי שילמתי כסף למורת ה' פסלם ואין זורקים שוה כסף לאשפה. ספרתי את בעיית כרטיסי הביקור שלי למייד ש'ף והוא אמר לי: "משוגע. מה אתה שובר לך את הראש? סע להודו! סע לסי! שמונה מאות מיליון איש. אלף ושש מאות מיליון ידים. מה הבעיה להיפטר משלושת אלפי כרטיסי ביקור? צחקו! תן לי חצי שעה ברחוב הראשי של פקינו, ולא נשאר לך אפילו כרטיס אחד לרפואה". העצות של מיד לא יסולאו בפז. ביקשתי וקיבלתי שיחרור מחיל המילואים, הגשתי בקשה להתר' יציאה, ואני מקנה בסוף ינואר לצאת למורת הרחוק ולהיפטר שם אחת ולתמיד מכרטיסי הביקור, שזיו השיאני להדפיסם.

חמישים ושנים כרטיסים — ולא קיבלתי אף אחד תמורתם. עשינו סיכום והסתבר שנשארו לנו עוד 3731 כרטיסים. במזוודה כבר התפנה מקום לשניים התותבות והב' רקנו מיד לתל-אביב לשלוח אותן לנו. סוף סוף נוכל ללעוס סטיק אנגלי. אבל מה לעשות בענין בגדי החורף? הרי נמות כאן בקור!

ואז, ברגעי היאוש התהומי, בא הרעיון הגואל: אפריקה! יבשת חדשה שעדיין לא נכנסה תחת כנפי השכינה של הציוויליזציה האירופית. יבשת עם אוכלוסיה של מאתיים מיליון תושבים ובלי בת' דמוס להדפסת כרטיסי בקור מקומיים. זה מקום בו אצליח לחלק את כרטיסי הבקור שלי ללא הפרעה ובלי לקבל בתמורה כרטיסי בקור של אחרים.

נסעתי לגאנה. הכושי הראשון שתקעתי לידו את כרטיס הבקור שלי, נעץ את הכרטיס בין שיניו הצחורות ולעס אותו. גיר חורה בכשר הרבנות הראשית ערב לחכו והוא ביקש עוד. נתתי לו עוד.

בינתיים באו כושים אחרים לראות מה עושה החבר שלהם עם האדם הלבן. חי' לקתי לכולם כרטיסים והם היו מאושרים. אחדים מהם הלכו והביאו לי פסלים מעץ וקונכיות, סלים קלועים ודברי-עור תמורת הכרטיסים. כרטיסי הביקור שלי, שכה רצ' תי להיפטר מהם, נעשו פתאום לסחורה יקרת-ערך ומבוקשת שמוכנים לעשות בה חליפין.

ככה זה? אם ככה זה, אז כה אני, ה' משוגע. מחלק כרטיסים חינם! אפשר לח' שוב שדפוס הארץ הדפיס לי אותם חנם.

להציל את התיאטרון, מעל הפרק. ועמוס אריאז זכה בפרס ברש משום שהשופטים החליטו: "השאיפה הרווחת בספרות העולם ל' חשיפה והוקעה וערסול יצרים ורגשות, מש' פיעה על הקהל הלהוט לקרוא יצירות מסוג זה בתרגום, וצריך היה שיבוא סופר שיכ' תוב ברוח זו לגבי המציאות שלנו". למ' רות שקיבל את פרס ברש לספרות, יש לי עמוס אריאז תכונה אחת לפחות שלא כל סופר יכול להתברך בה: הוא צייר בעצמו את העטיפה לספרו.

רונה של יעל הוד יכולים להשיג מה שגוף זה יכול". אולם כשאילה מגיעה לעצם המערכה, ל' התמסר לבמאי פלד כדי ליכונת בתפקיד, היא נרתעת. המערכה נמשכת בין יעל הוד ל' מרים. "מוטב שתחתי עליו לטובתי", מז' הירה יעל את מרים. "ואם לאו?" שואלת זו. "אאלץ לגרום לך צער רב", אומרת יעל בלשון ספרותית המביעה כה הרבה. לבסוף, כדי למצוא פשרה בין שתי ה' שחקניות הגדולות, מורד המחזה, שיכול היה

ברקור מגן על המקרר מפני תור
צאות של רטיבות ועל הרהיטים מפני
רקבון. יחד עם זה הוא מקנה להם
ברק נהדר.

ברקור ההולך וכובש לב כל עקרת
בית נבונה בישראל, חסכוני בשמוש.
נתון באריזה נאה היכולה לשמש
כסבונה נאה או צעצוע לילד.

קני עוד היום ונסי.

מיצור עלידי חברת "טיים" בע"מ, תל-אביב, ת. ד. 2930, טל. 64825

„ליזיסטרטה“

בבית „הכימח“

תל-אביב

יום שלישי 6.1.59
יום רביעי 7.1.59
יום חמישי 8.1.59
מוצאי-שבת 10.1.59

יום רביעי 31.12
יום חמישי 1.1.59
מוצאי-שבת 3.1.59
יום שני 5.1.59

הכניסה עד גיל 16 אסורה בהחלט

רדיו

תוכניות

ראיון עם מלך

„הגיע הזמן לפתור את בעיות האיזור. לדעתי אין כאן מקום למדינות כמו ירדן, לבנון, סוריה או פלשתינה... צריכה לקום פדרציה של מדינות אלה... היהודים יוכלו להפריח את האיזור, תהיה להם האפשרות לפתור מחדש את כל בעיותיהם במסגרת פדרציה זו עם אוטונומיה תרבותית.“

מי אמר דברים אלה? אחת, שתיים, שלוש. אף נחוש אינו נכון. אמר אותם המלך עבדאללה, בשעה שהיה עוד האמיר עבדאללה, בראיון עיתונאי שלא פורסם מעולם, משום שהצנזורה הבריטית אסרה זאת.

השבוע, במסגרת התכנית פגישתי המעניינת ביותר, גילה העיתונאי גבריאל צפרוני איש הבוקר, את הסקופ העיתונאי שלו, באיחור של 16 שנה.

גם צ'רצ'יל נמחק. על פגישתו עם המלך עבדאללה סיפר צפרוני: „ביום פברואר קרייר בשנת 1943, נכנסתי לבר של מלון המלך דוד בירושלים ופגשתי את עבדול מונעם בן ריפעי, מזכירו האישי וראש לשכתו של האמיר עבדאללה אז, וכיום בחיר הדיפלומטים הירדניים. הוא סיפר לי באדיבות שהאמיר הגיע לירושלים, כדי לקבל הזמנות אצל צורפים יהודים ויהיה בין היתר שאר אצל רופאים. ידוע היה לי שעבדאללה הגה אז רעיון פדרציה של מדינות האיזור. אמרתי לריפעי שרצוי היה שהאמיר ימסור את דעותיו לעיתונאי יהודי. כעבור חצי שעה הודיע לי עבדול מונעם כי האמיר יקבלני אחרי הצהריים. הביאוני למדור המיוחד של מלון המלך דוד... האמיר ישב על הספה והתחיל לדבר על מזג האוויר ועל הקור ולא שכת להזכיר כי אסור להתאונן על הקור בשעה שהחיילים לוחמים עבור הצדק, היושר ושלום העולם.“

שעתיים וחצי נמשך ראיונו של צפרוני עם המלך עבדאללה. אולם הוא לא פורסם. כאשר התאונן צפרוני בפני הצנזורה: „אין אפשר לפסול דברים של מלך? השיב הצנזר: „אני מחקתי גם דברים של צ'רצ'יל.“

אורי-הדור

„הוא רצח את אשתו, חתך אותה לגזרים בסכיני גילוח, לקח אותה במזודה לאניה והשליך אותה כנראה לים.“ האשימה סגנית פרקליט המחוז, הגברת ויקטוריה אוסטרובסקי-קריכהן את הנאשם בתכנית האחרונה של בית-המשפט ששודרה השבוע. כמו בתיק המקורי, שנסגר לפני 20 שנה בארצות הברית, לא מצאו גם שופטי בית המשפט בתכניתו של יעקב בן-הרצל, הוכחות לחיוב את הנאשם ברצח, החליפו את אשמתו לביגמיה, כשהתגלה שהיה נשוי לשתי נשים. אולם למרות שלא היו כל הוכחות נגד הנאשם ברצח, היה אחד השופטים תקיף מאוד בדעתו כי צריך לענשו. אמר הוא: „למרות שאין הוכחות נגדו, זהו טיפוס בלתי-חיוני שיש לבודדו או לרפאו... רק בגלל אופיו... הוא ראוי לעונש מקסימלי.“ אפשר היה אולי להניח שדברים אלה אמר מנהל בית-הסוהר בשאטט או מורה בבית ספר אנגלי מלפני מאה שנה, אולם זו טעות. האיש החושב כי יש להעניש אנשים רק בגלל אופיים הוא ד"ר כרמי פרידה, מורה ומחנך, סגן מנהל הגמנסיה הרצליה. כיום.

תדרוך

משדרים אלה מתוך משדרי השבוע הבא עשויים להיות מענינים. שינויים אפשריים.

- **הסינמה לקליפטו** (קול-ישראל, יום ד', 20.25) תסכית-מדע דמיוני, לפי סיפור מאת הנרי קסטנר, על אנשים הטסים בחלל בהנחית גלי-רדיו.
- **ג'אמייקה** (קול-ישראל, יום ד', 21.30) מחזה מוסיקלי חדש שכבש את ניו יורק בהשתתפות לנה הורן.
- **תיבת נוח** (קול-ישראל, יום ה', 20.05) שמואל רוזנסקי ושמואל סגל במערכון אקטואלי ושמעון בר בפזמונים.
- **קונצרט התזמורת הפילהרמונית** (קול-ישראל, יום א', 21.30) הזדמנות לאלה שהחמיצו לראות את הפסנתרן גלן גולד, לשמעו בקונצרטו מס' 2 של בטהובן, ובפתחה הקלע החפשי לחבר.
- **המסך עולה** (קול-ישראל, יום ב', 21.30) שולמית של אוסקר ויילד. בהשתתפות חנה מרון ויוסף ידין.
- **כימה לחייל** (גלי-צה"ל, יום ב', 21.30) קטעים נבחרים מתכנית דבר אל ה' קיר של תיאטרון סמבטיון.

אמנות

בקרב

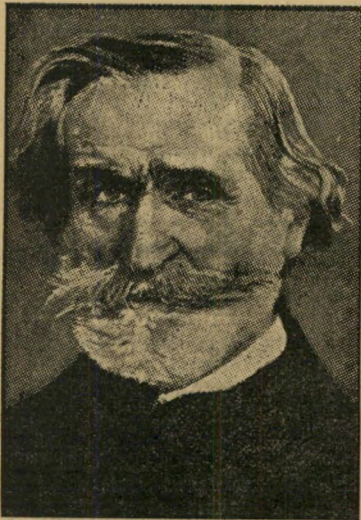
פסטיבל וורדי

בחודש הבא עומד להתקיים בישראל ה-פסטיבל הראשון אחרי אלפיים יום שלא אורגן עלידי חזרות-העשור. בעצם, הוא לא אורגן גם עלידי שום גורם אחר. הוא נולד לגמרי במקרה, כתוצאה מהיעדר כל תיאום בין המוסדות האמנותיים בישראל.

יהיה זה פסטיבל מקיף, מוקדש למוסיקה של הקומפוזיטור האיטלקי ג'וזאפה ורדי. במסגרתו, יבוצעו בישראל שלוש מיצירותיו המרכזיות: בתזמורת הפילהארמונית הישראלית ינצח המנצח קארלו-מאריה ג'ולני, שהמוזג האיטלקי הסוער שלו מוכר לציבור המאוזנים מביקוריו הקודמים, על הרקואיס המפואר, אשר אף הוא בוצע כבר עלידי הפילהארמונית, ועל הקומדיה האחרונה של ורדי, פאלסטאף, המכובדת עלידי מוסיקאים יותר משהיא אהובה על הקהל הרחב. שתי היצירות תבוצענה עלידי צוות זמרים איטלקיים בתפקידי הסולו, שנבחרו עלידי ה-מנצח בארץ מולדתו.

בעת ובעונה אחת, עומדת האופרה הישראלית להעלות על בימתה את לה-טראוויאטה של ורדי. האופרה התכוננה להציג את היצירה בכוחות עצמה, אולם עתה היא תרה בקדחתנות את איטליה כדי למצוא לפחות סוליסטים אמיתיים אחת, שתהיה משקל-סופראן-נגד להתקפת-המנצח של התזמורת.

אם יקיים במקרה ראש ממשלת איטליה אמינטורה פאנפאני את הבטחתו (דבר שאינו

ורדי

סי יתפוט, לאן?

מתכנן כנראה לעשות) ויבוא לביקור רשמי בישראל — אין ספק כי הוא יוכל להרגיש את עצמו בבית.

מאחורי הקלעים

כישבמיל היה חור

נסים אלוני, חבר חזרות-הרפרטואר של תיאטרון הבימה, עומד לערוך „נסיעה מ' חוף לעיר“, כדבריו. הסיבה: הוא עומד להגיש לתיאטרון סוף-סוף את הקומדיה שלו בגדי המלך, שעל חיבורה הוא עובד כבר שנים אחדות, ואינו רוצה שנוכחותו תהיה לחץ סמלי בעת הדיונים על גורלו של מחזה זה... **נסיעתה** של אורנה פורת, שח' קנית התיאטרון הקאמרי, לגיוס כספים בי-ארצות-הברית למען בנינו החדש של התיאטרון הקאמרי, לפי מיטב השיטות שלמדה באותו מקום בשעת מסעה למען מפעלי המילחה ובסיועו של אלוף-השנור מאיר וייסגאל, נתעכבה ולא ברור אם תצא לי-פועל בכלל. הסיבות נעוצות ב„קשיים פנימיים“, שאנשי הקאמרי נוהרים מלהרחיב עליהם את הדיבור... **התיאטרון הי-קאמרי** ולהקת „בצל ירוק“ מתחרים עתה ביניהם, מי יעלה על מי בהמצאותיו הפרודיות להצגת-מאה. הקאמרי מעיין בהצעת לח-גור למומתי כל צופה בהצגת המאה של בגלל חגורה חגורת-קרטון בנוסח כמעט-יוחני, ואילו הבצל מעיין בהצעה לענוד לדש מעילו של כל צופה בהצגת המאה של הופ... עברנו בצל ירוק מעוטר בסרט אדום. כמו כן שוברים ליצני שני התיאטרונים את ראשם על המצאת אימפרוביזציות מיוחדות להצגות אלה... **קיום העיר**

עומדים על הראש תאומי, לנצט, זראי
על האשה להיות מוכנה תמיד להתפס

המתינו הרופאים להתפתחות המצב, וכש' חלה הרגעה, החליטו שלא לנתח. כעבור שלושה ימים הוחזרה שושנה לבית-המלון, חזרה בסוף השבוע לשיר פעמיים בערב במועדון סברה של ליא פולד. כמו תמיד, שושנה משגת את הקהל... אחד המא' רעות הספרותיים הקרובים: **יורם קניוק**, לוחם פלמ"ח לשעבר (גדוד רביעי), ובנם של מנהל המוזיאון לשעבר והמחנכת ה' ידועה, החליט סוף-סוף להחליף את מכתול-הציור שלו בעט סופרים. בקרוב הוא יפרסם את הגובלה שלו, ששמה בעברית: ה' יורדים למעלה, והמספלת בין השאר בחיורי תיו של לוחם תש"ח בארץ. יורם, שיצא מן הארץ לפני שמונה שנים, נשא לאשה אמנית אמריקאית, התגרש, לומד עתה פ' לוסופיה באוניברסיטה ניו-יורקית ומנהל בית-קפה בעל צביון ישראלי בשם מרתף בפנת ברודיי והרחוב ה'91 במנהטן. הוא מקוה לחזור ארצה בשנה הבאה... דרישת שלום לבית בצירוף ברכת-חג לרגל חג המולד, קיבל שחקן תיאטרון זוטא **מאיר ינאי**. בעת ובעונה אחת הגיעו אליו שתי ברכות-חג מאנגליה, מהשחקנית האנגלית הנוצעת סיביל טורדינק ומהשחקן ויק אר' ליבר, חותנו של וינסטון צ'רצ'יל. בברכתו לינאי ציין אוליבר: לחברי הטוב היחיד בישראל... לחוג העומדים על-הראש, המתאסף שלוש פעמים בשבוע בביתו של חוג זראי, התחשפה השבוע שחקנית התיאטרון הקאמרי **בתיה לנצט**. הספורט הרפואי החדש, המוסיף בדרך כלל שיחי משקל למתאמנים בו, נלמד על ידי שחקנית לנצט חיש מהר. אחרי משתתפי החוג, וביוחד חברה הצעיר לתיאטרון **עזריאל תאומי**, התגורר בה כי לא תוכל לבצע את התרגילים המסוכנים בשיעור אחד, הח' ליפה בתיה לנצט, הטוענת כי אשה חייבת להיות מוכנה תמיד להתפשט, את חצאיתה במכנסי הקימונו של ריקה זראי, ביצעה את התרגיל טוב יותר משאר המשתת' פים... **שושנה** שני התחשפה השבוע, אל חוג הנשים אמניות-הל, ויפנת הרגלים, שהחלו להופיע בחזרות בגרביים צבעוניות... בחוש עתונאי בלתי-רגיל הצטיין השבוע איש יומן-החדשות של קול-ישראל **יורם רונן** שראיין שורה של צליינים ש' עברו את הגבול במעבר מנדלבוים בירושלים לירדן. כאשר ראה רונן בידי אחד הצליינים חבילת דגים שאל אותו: "איזה דגים אלה?" האיש לא ידע מה לענות והשיב: "דגים". אבל רונן התעקש לשאול: "האם אלה דגים ישראליים?" "כן", השיב האיש המופתע. אולם רונן עדיין לא הירסה ממנו: "האם קרובין בירדן אוהבים דגים ישראליים?" שאל.

ח"כ הפועל המזרחי **משה קלמר** בנה ש' "לא הוציא שנה על ספסלי האופוזיציה וכבר הוא עולה על רבותיו במלאכת ה' החשדה". העיר לוין בקול: "זה דוקא מראה שהוא כשרוני מאוד".... נמרץ מאוד היה גם הד"ר **בן-ציון הראל**, מנהל בית הציכ לביטוח-הבריאות החדש. כאשר דיבר הראל במסיבת עיתונאים על המסקנות האחרות של ועדת קנב הגדיר אותן: "זוהי מהדורה חדשה של הצהרת בלפור, שהב' טיחה בית-לאומי גם ליהודים וגם לערבים, מעין תרתי-מסדה".... **מלכיאל גריי** וואלד החל שוב לשלוח "מכתב לחברי במזרחי". הסביר גריינחאלד מדוע הוא כותב: "יש לי המלה-הביש כי יש לי ידיעות לגבי כל מיני מקרים ועניינים ממקור ראשון". ב' מכתבו האחרון לחבריו במזרחי תוקף גריינחאלד את הספרדים, אולם כדי שלא יחשדו בו, כי מפעמת בו שנאה עדתית, הוא מעיד על עצמו כי הוא בעצמו מצאצאי ספרדים, מאחר ושוורש היתוסני של מצד אמו מגיע עד משפחת אברבנאל... אחד האישים המפורסמים ביותר בשנת תשס"ו היה הצעיר **משה ברק** מעין-הוד שפתח בשיתות-רעב, שנמשכה כשבועיים, כדי שיתירו לו לשאת כדת את אשתו הנוצרית אוריה. לאחרונה הביא הד"ר ישעיהו שפירא, מהנהלת קול-ישראל ד"ר מאוריה, שנפרדה ממשה ברק, המסתובב כיום באירופה... מקרה משע' שע אירע לשופט-השלום מבאר שבע **אלרי** ה' **נאורי** הידוע בכינוי דאוד אל נאטור. כאשר ביקר נאורי בעבדת, ביקש לבקר ב' מערה במקום, שעל פתחה שמר נער בידור אי. הוא הציג את עצמו וביקש רשות כניסה. אולם הנער הבידורי סירב לתת לו להכנס, בטענה כי הוא משקר. אתה לא דאוד אל נאטור", אמר הנער, "שמעתי על דאוד שהוא זקן מאוד, וזקן הלבן מגיע עד הכרס". לשוא ניסה השופט לשכנעו כי הוא דאוד אל נאטור. אתה משקר", טען הנער, "אלו היית שופט היו שני 'וטו' ציילים" עם שוטרים באים לפני, והיית מקבל לפני באר משאטא חדש מבאר-שבע לשאטא את המערה."

★ ★ ★

דגים ישראליים לירדן

כאשר התעוררה הזמרת הישראלית **שר' שנה רמארי** באחד מלילות השבוע שעבר במלון ניו-יורקי, הרגישה כאבים חזקים ב' בטנה. רק בקושי שיכנעה אותה בתה נאווה (16), הלומדת מוסיקה, לקרוא לרופא. ה' אבתנה: דלקת המעיה-העיוור. שושנה הגובלה לבית-חולים, אבל בהתאם לשיטה החדשה

לירע בתל-אביב, במסגרת חגיגות יובל ה'50 של העיר ומסע-הבחירות הקרוב, ה' עמד גם הפעם בסימן שאלה רציני מאוד. החזרה האמנותית שנבחרה לערוך את תוכ' נית העדליה, ואשר הורכבה מן הבמאים שמואל בונים, שרגא פרידמן וגרשון פלוט' קין והצייר ארינון אדר, מאיימת להתפטר מן התפקיד, אחרי שהתקציב קוצץ ל'100 אלף ל"י, לעומת קצת יותר מרבע מיליון ל"י בתוכנית המקורית... **מחזה מצ' רי**, פרי עטו של הסופר תופיק אל-חכים, שזכה לא מזמן בפרס מידיה של גמאל עבד אל-נאצר על פעולתו בספרות המצרית, יועלה בקרוב בתרגום עברי ובכימויו של פיטר פריי-עלידי הלהקה הירושלמית מס' כות... **"קול רווי-עשן"** — כך מכנה העיתון היהודי הדרום-אפריקאי כרוניקל את קולה של יפה ירקוני, העורכת עתה מסע הופעות בדרום היבשת השחורה... **איתן פריבר**, אחד השחקנים הצעירים הבולטים של התיאטרון הקאמרי בשעתו, שלא מצא את מקומו בתיאטרון זה פנוי בשבוע ממסע השתלמות בארצות-הברית, הצטרף עתה ל' אהל ועומד להופיע בתפקיד נכבד בהצגה חשמלית ושמה תשוקה... **מטבע** בערך עשירית מיל, שהוכנה בימי התורכים במ' יחד על-ידי הקהילות היהודיות בירושלים ובצפת לצורך מתן גרבות לקבצנים, הוצגה בירושלים בתערוכה-ליום-אחד של אוסף מטבעות השייך ליצחק בק. נאנח אחד הצ' פים אנחה השייכת לעניין: "אה, כשבגרוש היה חור' פריס מעניין אחר בתערוכה, שבעליה רוצה להציגה במסגרת תערוכת תחביב הקרובה: שטרות חירום לסכומים קטנים שהוצאו במיוחד על-ידי עיריית תל-אביב בשנת 1949, שנת המחסור במזומנים, לצורך תשלום המסים העירוניים."

הדרין

העולם הזה ממליץ על הופעות הבידור והאמנות הבאים:

הצגות

● **ליזיסטרטה** (הבימה) — אריסטופ' נס הוא היחיד שמשחק היטב.

● **מלך האבן** (התיאטרון הקאמרי) — בתיה לנצט ועודד תאומי יוצרים בכשרון את האחירה המחניקה בפנסיון האמריקאי.

● **הערב אימפרוביזציה** (התיאטרון רון הקאמרי) — הערב משחק אברהם חלפי במחזה ובהצגה בלתי-מגובשת.

אופרה

● **מאדאם באטרפליי** (האופרה ה' ישראלית) — מציין סונארהרה שרה ב' יפאנית ובעדינות. שאר המשתתפים — בעברית וללא עדינות.

תערוכות

● **הגאלריה החדשה** (עין הוד) — הבניין החדש, המרחח והמשופץ, שאור' היום חודר אליו במידה הנכונה במרבית שעות היום, מעניין יותר מן המוצגים ש' נתלו בו לראשונה, בתוכם עבודות של רוב הציירים היושבים בעין-הוד עצמה או בחיפה.

אנשים

מאטא חדש מאבאר-שבע

החרם החלקי שהטילו הכתבים הפרלמנ' טריים על נאומי חברי-הכנסת, נתן את אור' תותיו גם בנאומים עצמם. חברי הכנסת כמעט שחדלו לקרוא קריאות-ביניים או להעיר הערות משעשעות, העשויות להעיר את אלה המנגנים באולם הישיבות. יצא מכלל זה ח"כ הציכ **ישראל רוקח** ש' היה תוקפני מאוד בעת שעה לנאום בב' עיות בריאות. כאשר דיבר רוקח על תמיכת הממשלה בתקציב הבריאות של המועצות המקומיות, העיר לו שר-הבריאות **ישראל ברזילי** כי שר-הבריאות הקודם, חברו ל' סיעה **יוסף סרלין**, תמך בעיריות עוד פחות. רוקח, הידוע במאבקו נגד השתל' סתות של סרלין במפלגת הציכ פסק מיד: "אינני מכיר את סרלין".... קצת יותר ציני היה ח"כ חרות **נחום לוין**. כאשר האשים ח"כ מפא"י **ישראל ישעיהו** את

פסוקי השבוע

● **עסקן מפא"י משה דיין**: "האם הנוער הישראלי, אשר בחמש-עשרה השנים האחרונות זחל בין קוצים וסלעים עם רובה ביד, נלחם במטוסים ובאניות משחית, מבין פחות את בעיות העם היהודי מאלה שיושבים זה עשרים שנה בקומה החמישית של בנין הועד-הפועל?"

● **אליעזר שכטר**, חבר מועצת עיריית תל-אביב, על ישיבת-המועצה שה' ארכה השבוע עשר שנים, שכתב את המועצה מרים בן-פורת להציל את הקואליציה בקובלה: "אף פעם לא המתין חיים לבנון באי-סבלנות ובצפיה כזאת לבואה של אשה."

● **אלוף אפרים בן-ארי**, מנהל אל-על: "המטוס הוא כמו אשה: ערכו פוחת לא בהתאם לניצול אלא בהתאם לגיל."

● **אלמוני** ביישיבת הועידה השמינית של עולי-בריטניה: "הגשת כוסי-התה האנגלית, היא אחד הדברים החשובים ביותר שיכולה לעשות התאחדות עולי-בריטניה למען העולים."

● **ח"כ מפא"י ישראל ישעיהו**, בויכוח בכנסת על הדיפולומטיזציה של המגננון: "מי שגור על עובדי המדינה שלא יעסקו בפוליטיקה, גוזר עליהם שיהיו אנשים באהלים ורובוטים בציאם."

● **הסופר יוחנן טברסקי**, על הספר ימי צקלג של ס. יזהר, שעורר סערה כשלא זכה בפרס ביאליק: "לו היה הספר קל יותר במשקלו היה לו יותר משקל."

● **הסופר אברהם קריב**: "לו ירד איש מן המרס אל כדור-הארץ בערב, והיה שואל איפה נמצא האנושות, אפשר היה להשיב לו: המין האנושי נמצא בקולנוע. הקולנוע בלע את המין האנושי ומוזהם אותו."

● **העיתונאי אורי קיסרי**, על משחקה של השחקנית דליה פרידלנד בליזיסטרטה: "נעים להיחזק כי הוריה לא נדעו לרוח, אם להתבטא בסגנון המחזה."

● **המבקר חיים גמזו**, על ליזיסטרטה: "ההליך הגיבולוציה של לשון' במותינו התקרב יותר ויותר, בשנים האחרונות, לטעמו של היחני הקדום."

אכתהדיסק אלות

„החיות היום יומיות מספיקות כדי לשתף בהן בחורה נחמדה ומעניינת בגיל 21-19 שתמצא עניין בהתכתבות. סלח לי, דוקטור, האם אתה דומה לדירק בוגארד? אם כן — אולי תכתוב אלי? *

פסקיות מתפנקות

כאשר ואם תחליטי לכתוב (1109/107), התכונני לקבל ממנו מכתבים בלי נקודות ופסיקים וכלי הגיון. ממכתבו הצלחתי להבין, איכשהו, שהוא חיפאי שעבר לסביבות תל-אביב, שהוא בן 23 ומשתעמם ואוהב לשחות, אפילו בחורף, שאיננו נמוך ושהוא אוהב סרטים ותיאטרון, משתגע אחרי „המין החלש ואוהב בחורות פקחיות שאוהבות להתפנק...“ הוא גם מיללל משהו על תמונה. **אין בעיות**

(1109/108) שהן שתיים — אומרות שאין בכלל בעיות כאשר הן סוקרות את בנותן בראי. הן כל כך רגילות להיות נסקרות על ידי אחרים, דבר שלא מונע בעדן מלהסתקרן ולרצות להתכתב עם שני סטודנטים גבוהים, חב' רמנים ובעלי הופעה נאה. למה סטודנטים? קודם כל, ככה, שנית, משום שהן עצמן רוצות להיות פעם סטודנטיות.

„למרות שהגשמים בוששים לבוא, בוא יבוא. אז תרוה האדמה ותצמיח לחמנו. לעומת זאת יסור עובדי-האדמה לביתו, ישב ליד השולחן, בעט ובנייר יהגה למקיריו לידיו ויידויותיו על כל המתרחש יעלה. בחוץ הגשם בועם יתן אותותיו לעונת ה- חורף.

„מטרה צנוע היא לבעל שורות אלה, ל- הרחיק בעת זה קשר עם נערות ונערים 20-18 אביבים, לתהות על קנקנם. גם לשמוע מפיהם על תפיסת חיי העולם הקיים והעתיד. אל תיראו, כי רק על נושא זה יש ביחוד דגש. התיאטרון, הקונצרט, הטילים והמסעות, התגיות והמסיבות נותנים חומר לכתבה, רק צריך לכתוב.“ **ניחשתם נכון. הוא ירושלמי.**

האיש בלבן

ראו מה יש לנו כאן (1109/106): „ניתנת לך ההזדמנות לשלוח את חציית העוקצנים גם ברופאים. תאמיני או לא — אבל גם רופא צעיר נוקט לך.

פושקין ומשה שמיר

מכתב של בת משק — (1109/100): „כבת שאחד מהתעסקויותיה הם כתיבת מכתבים והחלפת רשמים בין חברים מבחוץ, החלטתי לכתוב לך מכתב. בני הצד השני מעוניינים לדעת, מן הסתם, מעט פרטים כלליים. „רואה את העולם מבדל לצבע הירוק ולמעלה שלט הצבע השחור. חובבת ספורט ובעיקר ספורט השחייה, טניס וכדורסל. וכתוספת לספורט זה אני חובבת ספורט יותר נשי — בלט וריקודים למיניהם. וכמובן שעל גורקי ופושקין ושמיר והיתר אני סוסת. אילת וסדום, עין-גדי והגליל כבר ראו עיני, הודות לאהבת ספורט — הטרמפ... אינני מאותן שומרות-סיד הגיל. נולדתי ב-1941, בארץ, ובשקט אפשר לכוונת אותי צברית מובהקת. מעוניינת להתכתב עם כל אחד שמצא את תכונותי לפי רוחו...“

לא צנחן

(1109/101) שואל, ברוח-נמוכה, אם תסכימי להתכתב אתו למרות שאיננו צנחן. הוא אומר על עצמו שהוא חייל פשוט ואפור המבצע את המוטל עליו ללא ברק. הוא בודד, ורוצה להתכתב עם תל-אביבית או רמת-גנית בת 17-18.

דווקא לא

דווקא לא משעמם להן, מבטיחות (1109/102) בנות ה-15, הן כותבות סתם כך מתוך רצון ליצור קשרי היכרות עם צעירים כבני 18. הן רוצות השכלה חינוכית, מדברות אפילו על סטודנטים באוניברסיטה. אבל עד כמה שאני יודעת, לסטודנטים באוניברסיטה יש אלף דברים משעשעים יותר מאשר לכתוב אל ממטרות.

זכר ורוק

כדי להתכתב עם נערה חיפאית כבת 18, מביא (1109/103) פרטים פספורטיים יבשים כמו: זכר ורחק; יליד חיפה; גיל: 24; שיער שחור; צבע עיניים: ירוק-אפור. הוא מבטיח שאין לו סימנים מיוחדים, וכי איננו מתבייש לעבור רחוב ראשי לאור היום. עכשיו, העיפו מבט שני וראו איזה מכתב משעמם יוצא, אם איננו „מטפלת“ בו. אבל יש לי היום, משום מה, התקפה של טוב-לב, קורה לי, לפעמים.

לקחה אוויר

קודם כל התלבטה (1109/104), אחר כך היססה. אחר כך, אומרת היא, „לקחה אחר“ (וגם עט) וישבה לכתוב שהיא רוצה להתכתב עם חיל צעיר. שום פרטים על עצמה. היא רק מוסיפה שנורא לא נעים לה, בעצם, אבל היא רוצה להתכתב עם גבהיקומה אחד. בואו נאמין לה לרגע שהיא באמת רוצה רק להתכתב. אני כל כך רגילה לתופעות כאלה, שכבר אינני שואלת מדוע לה גבהיקומה בהתכתבות. אולי היא חושבת שהמכתבים יהיו ארוכים יותר. אבל בעצם למי חשוב מה שהיא חושבת.

עזי כד המתרחש

הוא כתב קצת בשיגאות (1109/105), אבל הסתכלו על הכהנות הטובות. מה שמשגע אותי הוא מדוע מוכרח משהו לכתוב שטייל על גפי מרומי קרת במקום לומר בפשטות שהלך לטייל. לשם מה, איפוא, כל המליצות, כמו שלהלן?

אבי היקרה - או: שוק הבעיות

ג'ו היקר: מה השאלה?

אבי היקרה: אני נערה יפה ומשכילה בת 17, היוצאת עם גבר נמוך וקרח בן 36. הוא נוהג בינואר ולוקח אותי לכל המקומות הטובים ביותר, אבל אינני נהנית ביותר משום שאין לו אישיות. כשאני שואלת אותו מדוע הוא כל כך שקט, הוא עונה שהוא „פשוט תוהה“. על מה, לדעתך, הוא תוהה? **טוני.**

טוני היקרה: אם הוא נמוך, קרח ואין לו אישיות הוא בודאי תוהה מדוע נערה משכילה, יפה ובת 17 מתעניינת בו. אמרי לי — מדוע?

אבי היקרה: אני אשה בת 52 ופגשתי באותו מתחך נאה לפני ששה חודשים. גיליתי לו את גילי האמיתי, והוא אמר לי שהוא בן 61. ואז הזמין אותי לארוחת ערב כדי לחוג את יום הולדתו ה-60. יש לו, כנראה זכרון גרוע, כי כעת הוא טוען שהוא בן 58. אני מחבבת אותו אבל אני תוהה באיזו מידה אפשר לסמוך על גבר המשקר ביחס לגילו. מה עלי לעשות? **קייט.**

קייט היקרה: כאשר ירד ל-55 — סכרי

אבי היקרה: לפני ששלחתי את חליפתו של בעלי לניקוי, הרקתי את כסיו ומצאתי ארבע ממחטות גברים מוכתמות בשפתון. שאלתי אותו על כך והוא אמר שבמסיבת חגיגה-המולד במשרד, השתטו הגברים ונישקו לנערות. הוא אמר שהציע להם לקחת את הממחטות לכביסה לביתו משום שאשתו היא כה רחבת אופק ומרינה. **רחבת אופק.**

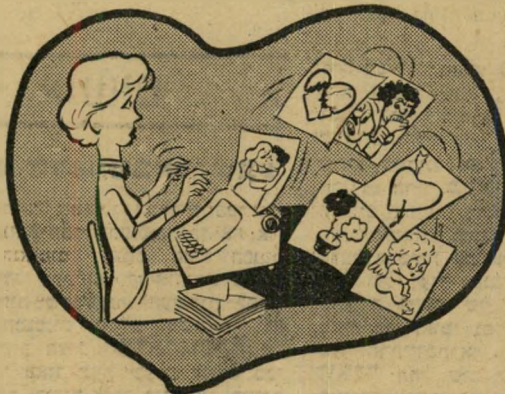
רחבת אופק יקרה: האמיני לו. הוא עצום.

אבי היקרה: כל פעם שאני נוסעת עם ידידי והוא רואה נערה נאה, הוא שורק אחריה. מה עלי לעשות כדי להפסיקו? **קנאית.**

קנאית יקרה: האכילי אותו ביסקוויטים.

אבי יקרה: אני הולכת עם גבר כבר 12 שנה, ואני יודעת שהיה נושא אותי לאשה, אולם אחותו עומדת בדרכי. היא בוגרת ממנו ועדיין אומרת לו מה לעשות. גבר זה הוא בן 63. אינך סבורה שהוא בוגר מספיק כדי לעשות מה שהוא רוצה? **אנה.**

אנה היקרה: כן... אבל האם הוא מספיק צעיר?

קרול היקרה: לא חשוב מה שהוא רוצה. תני לו עניבה.

אבי היקרה: אני אחות מתלמדת ומאוהבת ברופא אבל הוא נשוי. אני רוצה שיראה אותי מחוץ למדי האחות שלי כדי שנוכל יותר להתוודע. כיצד יכולה אני לתת לו להבין שלא איכפת לי שהוא נשוי? **נמשכת.**

נמשכת יקרה: השאירי עלייך את מדייך ונקי את מחשבתייך. הרופא נשוי. אל תפריעי.

אבי היקרה: אני הולך עם נערה כבר שנתיים ועוד לא הצלחתי להביאה לידי כך שתאמר כן. מה עלי לעשות? **ג'ו.**

BABY WHITE

להשיג
בבתי-המרקחת
ובתמרוקיות

sharon

החורף הגיע! שטפו לבנים
ודברי הצמר הלבנים שלכם
ב„ביבי וויט“
ותתפלאו על לובנם
וצחותם כשלג.

מוצר להלבנת צמר, משי
וניילון אשר הציחו. מחזור
לצמר, משי וניילון את צבעם
המקורי. — איננו מכבס
אלא מלבין בלבד!

„שרון“ מפעלים כימיים בע"מ

הופיע גליון מספר 13 של

גפד

הירחון המצויר לבידור והומור
★
„גמד“ בן שלוש • הבגידה •
כל המדורים הקבועים
★
64 עמודים • 500 פרוטה

תה
„אדמירל“ —
מעלה
את
המוראל

סרטים

בנים לאב הולל

האחים קרמזוב (אסתר, תל-אביב): ארצות-הברית) הם שלושת בניו החוקיים ובנו הבלתי-חוקי של פיודור קרמזוב, עשיר הולל, פרוץ, כילי וצבוע, ברוסיה הצארית של סוף-המאה-השעשערת. שלושת הבנים, קצין הצבא דימיטרי (יוז ברנר), העתונאי איבאן (רישארד ביטהרד) והגנאי אלכסי (ויליאם שטנר), והבן הבלתי-חוקי, אידיוט למחצה וחולה-נפילה, המועסק כמשרת בבית (אלי ברס סלמי) רוחשים שנאה אל אביהם.

דימיטרי-ברנר, הדמות המרכזית מבין ה"אחים", אף הוא הולל קלדעת כאביו המפורסמים לריק, רוכש את אהבתה של קסיה, בת מפקד-הגדוד שלו (קליר בלוס). אולם אחרי שארש אותה, הוא מתאהב ביצאנית המשמשת בין השאר גם כמאהבת אביו (מריו של), המשמשה בו ונוהגת בו בגסות. כשהוא מתלבט בין מחסור-כספים ובין קנאותו לגרושינקה-של, מתפרץ דימיטרי ל-

של בן האחים קרמזוב *
סשה, הדורה, היצאנית

בית-אביו, כשהוא סבור שגרושינקה נמצאת שם, במטרה לרצחו. כשאינו מוצאה, הוא פוצע בשוגג את המשרת ונמלט. אולם האב (לי. גי. קוב) נמצא הרגע.

רק אחרי שדימיטרי מובא לדין בעתון רצח אביו, מגלה אנב כך את שחיתותה של ארושתו הסתורה ואת טהרתה של אהובתו המושחתת, מתברר כי האב נרצח על-ידי בנו הבלתי חוקי, שהערץ עד לשגעון את אחיו איבאן בעל המילים הגבוהות חסרות-השחר, חשב בטעות כי ברצחו את האב יעשה את רצונו של האב הנערץ.

אולם אין הכחחה לגירסא זאת. דימיטרי נידון למות, מצליח להמלט ברגע האחרון עם גרושינקה, להפוך לאדם ישר וטהור.

סופר בשם דוסטויבסקי. ישנם אנשים הטוענים כי מלכו יצירה זו שנכתבה בוימה בידי ריצ'ארד ברוקס, כתב גם איוה סופר רוסי בשם דוסטויבסקי סיפור ארוך ומיגע, גודש תיאורי-אופי וניתוחים פסיכוכי לוגיים בשם האחים קרמזוב, וכנראה שגם ברוקס אינו מכחיש כי לקח את הרעיון הכללי מדוסטויבסקי.

אותם האנשים, שקראו ודאי גם את ה"יצירה בפעם נוספת לפני שראו את הסרט, יטענו כי הסרט אינו דומה ליצירה הספרית תית וכי בהשזאה אליה הוא גרוע. אולם טענה זו אינה אלא שטות.

אין שום אפשרות, לפחות לא במושגים של הדור הנוכחי, להעביר את יצירתו רבת-ההיקף והעמוקה של דוסטויבסקי אל בד הקולנוע. ולמולו הרב גם לא ניסה ברוקס לעשות זאת, ומשום כך הצליח להפיק סרט מצוי.

הוא הסתייע בדוסטויבסקי, נטל מיצירתו

משמאל: שחקנית-ישראלית זיוה שפיר.

את סיפור שנאת הבנים לאביהם, את סיפור אהבתו של דימיטרי לגרושינקה ואת מקרה רצח האב על תולדותיו והפך אותו למלודרמה קולנועית. במלודרמה הקולנועית עצמה יש נקודות חלשות, כמו הופעתה השניית של זיוה שפיר, או נקודות חיוביות כ" משחקם של לי. גי. קוב בתפקיד האב, ו" מריה של. אולם הסרט הוא אפילו יותר מזה. ברוקס הצליח להעביר את יסוד יצירתו של דוסטויבסקי למונחים קולנועיים. דוסטויבסקי התרכז בטיפוסים, בנפשות, הסרט מתרכז בעלילה, או בחלק ממנה בשינויים הכרחיים, כדי להפכו מובן במונחים של קולנוע.

זהו סרט טוב, מעניין ומרשים.

מלכות לרוע

חופשה בלונדון (מקסים וגת, תל-אביב): ארצות-הברית) מתחסף למסע הארוך של חופשות בונציה, רומא ובפאריס — מלודרמות אהבים על רקע מבנים מוכרים ונופים ידועים. גם בלונדון מתרחשת אהבה מקרית בין אנה קלמן (אינגריד ברגמן), שחקנית תיאטרון בעלת שם, לבין פיליפ אדמס (קרי גראנט) פקיד כלכלי גבוה בשירות נאט"ו. אלא שבגלל ה"ערפל הלונדוני כנראה, משמש כרקע להרפתקת אהבה זו, יותר מכל מבנה לונדוני מוכר, חדר האורחים המרוהט בטעם ססגוני מאוד של הגברת קלמן.

בחציו הראשון של הסרט עושה אינגריד ברגמן, מבריקה ו"זוהרת כמו תמיד, את מה ש"עשו קתרין הפבורן בונציה ו"אודרי הפבורן בפאריס — היא מתאהבת. מה שמשעמם מאוד את הצופה.

אולם בחציו השני של הסרט מגלה ברגמן לפתע כי מאהבה, אותו חשבה בתומה לאדם נשוי, אינו אלא רחוק. "כיצד העז לי התעלס עמי בעודו רחוק?" רותחת ברגמן. עד מהרה היא נ"געת, בהשפעתם העליונה של צחצח שחקני-משנה בריטיים מצויינים, כמו סטיל פרקר ודוד קוסוף, מחליטה לנקום במאהבה היהודי. היא מתכננת לו מלכודת בה ימצא אותה בזרועותיו של אחר, יחכה כי בעצם שיטתה היא בו. אלא שבדיוק כאשר היא עושה זאת, מציע לה גראנט הצעת נשואים, מקלקל את תכניתה.

הסרט מבוסס על מחזה, שאם לא היתה מופיעה בו אינגריד ברגמן, היה כנראה משעמם עד למדי. עם אינגריד ברגמן מסוגלים אפילו חידודי חכמה בריטיים מסוג: "אין כנות כזו של אשה משקרת", לשעשע.

תדרין

אלה הסרטים המוצגים בשבוע זה בערי הארץ אשר העולם הזה ממליץ לראות:

● **מסכיב לעולם בשמונים יום** (חג, תל-אביב, אורינו, חיפה) שלוש שעות מסכיב לעולם בחברתם של קנטיפלס ה"משעשע, דוד ניבן המשעמם, ומצלמת סרט צבעוני משוכללת.

● **הגשר על נהר קוואי** (מוגרב, תל-אביב) שיר הלל לאמביציה האנושית. אלף גינס.

● **הנאהבים** (אורינו, תל-אביב) ליל אהבתה של צרפתיה משועממת. שעה וחצי של חיים אפורים וחצי שעה של סצינות אירוטיות פיוטיות.

● **אותלו** (צפון, תל-אביב) היצירה השקספירית בגיורסה רוסית, שלמרות כבדותה כדאי לראותה.

● **מונפרנס 19** (אורינו, ירושלים) פרק בחייו של הצייר והשיכור מודליאני. ג'ראר פיליפ.

● **עין תחת עין** (תל-אור, ירושלים) גושא-הנקמה בסרט מבטית של אנדרי קיאט.

● **על פני פריז** (אורה, חיפה) שני אנשים מובילים בשר חזיר במחוזות בפריז הכבושה, חושפים את החזיר בגשמת העם הצרפתי.

● **לידות קביריה** (מוריה, חיפה) עולמה של פרוצה רומאית קטנה. ג'ולייטה מסינה.

זה הוא זה:

תשבץ העולם הזה 1109

	7		6	5	4		3	2		1	
12		11			10				9		8
		15					14				13
					17			16			
22		21					20		19		18
			26		25			24	23		
		31		30			29			28	27
				34				33			32
					36				35		
	41			40				39		38	37
		44			43						42
							45				

מאוזן: 2. ראש

ממשלה ישראלי;

8. אחד מספרי

התנ"ך; 10. תמר

רת עמל השכיר;

13. קצין; 14.

טנא; 15. חצי

מעט לעת; 16.

הילדים; 17. ח

יית המדבר; 18.

הדון, למשל; 20.

מערב; 21. תכנון

המים לישראל;

23. עיתון הסתר

רותי; 25. ישן;

27. מחנה מעצר

בריטי בארץ-יש

ראל; 29. שלוש

פעם שתיים; 30.

הקיצוץ; 32. תקו

פה בהיסטוריה ה

... ושלום; 9. בית הציפור; 11. הבעת כאב; 12. חסר-נסיון; 18. אחת ממדינות סקנדינביה; 19. אינטרוו; 21. מושב ליד באר-שבע; 22. מצביא יווני; 24. יישוב בצפון; 25. מכלה את הצמר; 26. ריכוזי עצים; 28. אבי העגל; 29. בת הכבש; 31. אות יור-בית; 33. עלית השמש; 34. שמו ה"פרטי של בנו הישראלי של הלורד הרברט סמואל; 38. סיגריה; 41. מצ"ר; 43. מלת בררה.

אנושית; 34. היכל; 35. מוצר בית-חרושת בחדרה; 36. שמחה; 37. מצבה; 39. הפרוטה של המנדט; 40. סימן הרבות; 41. כלי; 42. אשת אברהם; 43. ארץ-ישראל; 44. עוף; 45. עץ מעולה.

מאונך: 1. משרד דאר למשלוח מברקים; 2. קול הגעייה; 3. מחבר מקבט; 4. בן נח; 5. פרסום ממשל-תי; 6. תכי חסר-זנב; 7. ריח; 8.

בית ספר לפקידות

מרכז מורים מוסמכים

קורס מזורז נפתח

4 חדשים

בינואר

תל-אביב. רחוב הס 12. טלפון 65061

„אל תדאג, הו' ריקות! זה
רק בשביל לשמור על ה-
פרסטיז'ה בעיני השכנים.”